

СТАНДАРТИЗОВАНІ ОСВІТНІ ВИМІРЮВАННЯ 2018 РОКУ У ВИЩІЙ ЮРИДИЧНІЙ ОСВІТІ

ЄДИНЕ ФАХОВЕ ВСТУПНЕ
ВИПРОБУВАННЯ ТА ЄДИНИЙ
ВСТУПНИЙ ІСПИТ

Аналітичне дослідження

УДК 378.6.091.26/.27:34] (477) (048.83)

Стандартизовані освітні вимірювання 2018 року у вищій юридичній освіті. Єдине фахове вступне випробування та Єдиний вступний іспит. Аналітичне дослідження. К.: Ваїте, 2019. – 122 с.

Автор дослідження – Мудрук С.О., експерт Координатора проектів ОБСЄ в Україні, президент Міжнародної громадської організації «Універсальна екзаменаційна мережа».

Упорядкування та редагування – Білак М. Я, менеджерка проектів у сфері верховенства права і прав людини Координатора проектів ОБСЄ в Україні.

Дизайн та верстка – ТОВ «Компанія ВАІТЕ»

ISBN 978-617-7627-20-2

Ця публікація розроблена та видана у межах проекту «Удосконалення юридичної освіти та освіти з прав людини» Координатора проектів ОБСЄ в Україні у співпраці з Міністерством освіти і науки України та МГО «Універсальна екзаменаційна мережа» (UEnet).

Усі права захищені. Зміст цієї публікації можна безкоштовно копіювати та використовувати для освітніх та інших некомерційних цілей за умови посилання на джерело інформації.

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Координатор проектів в Україні

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

© Координатор проектів ОБСЄ в Україні, 2019

© Міністерство освіти і науки України, 2019

Погляди, думки, висновки та інші дані, наведені в цьому документі не обов'язково відображають позицію Організації з безпеки та співробітництва в Європі або схвалюються нею, за виключенням тих випадків коли безпосередньо вказано, що ОБСЄ є автором цього документу.

ЗМІСТ

Вступ	4
Результати Єдиного фахового вступного випробування і Єдиного вступного іспиту 2018 року	5
Загальна інформація	5
База дослідження	5
Вибуття з конкурсу на правничу магістратуру; неявка; порогові бали	7
Неявка на іспити	7
Статистичні дані щодо осіб, які не з'явились на ЄВІ	7
Статистичні дані щодо осіб, які не з'явились на ЄФВВ	8
Неявка на іспити як вияв переосмислення шансів на вступ	9
Порогові бали і порогові сліпого вгадування	9
Відсів на подоланні порогових балів	10
Відсів на тестуванні іноземної мови і ТЗНПК	10
Відсів на Блоці Право ЄФВВ	10
Розподіл екзаменаційних невдач вступників	10
Мінімально-допустимий рівень вимог	11
Чи не було завищено планку вимог у 2018 році? Демографія	11
Порівняння рівнів вимог 2017 і 2018 років	12
Чи достатньо залишилось вступників, щоб конкурс був реальним? Чи очікувати підвищення середнього рівня зарахованих?	13
Щодо рейтингів	15
Стандарт правничої школи	15
Середній рівень знань бакалаврів правників	15
Показники популярності і привабливості правничої школи	15
Якість освітньої послуги правничої школи	17
Спрощений метод оцінки якості освітньої послуги	18
Спеціальність Право (Правознавство)	19
Репрезентативність результатів ЄФВВ та ЄВІ для юридичної освіти	19
База дослідження для спеціальності Право/Правознавство	19
Портрет вступника	19
Рейтинг якості освітніх послуг правничих шкіл	23
Рейтинг стандарту мінімального освітнього правничого рівня	26
Рейтинг рівня випускників за результатами блоку Право ЄФВВ	32
Результати ЄВІ та ЄФВВ випускників ЗВО	38
Рейтинг правничих шкіл за конкурсним балом зарахованих	46
Рейтинг правничих шкіл за лояльністю вступників (рейтинг привабливості)	50
Рейтинг популярності правничих шкіл за кількістю конкурсних пропозицій	52
Спеціальність Міжнародне право	56
База дослідження	56
Портрет вступника	56

Стандарт мінімального освітнього рівня	58
Середній рівень знань бакалаврів	59
Середні офіційні результати ЄВІ та ЄФВВ.	62
Зарахування на магістратуру спеціальності 293 Міжнародне право.	64
Показники популярності і привабливості школи міжнародного права	66
Порівняння успішності випускників спеціальностей Міжнародне право і Право	69
Додаткові статистичні дані по результатах блоку Право ЄФВВ.	70
Стартовий освітній рівень для бакалавра	70
Форми навчання.	70
Фінансування.	71
Диплом з відзнакою	71
Тип ЗВО	71
Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування.	73
База дослідження. Перехресний вступ	73
Популярність і привабливість ЗВО	74
Портрет вступника	81
Рівень володіння іноземною мовою.	83
Єдиний вступний іспит 2018 року.	85
Загальна інформація	85
Історія ЄВІ	85
Статистика ЄВІ – 2018	85
Вибір іноземної мови	86
Регіональний і віковий аспекти.	86
Явка на тестування	86
Аналіз результатів тестування	87
Відсоток правильних відповідей. Середній бал.	87
Порівняння успішності випускників школи і випускників бакалаврату	87
Equating. Анкерні завдання.	88
Анкерні завдання в тестуванні з англійської мови.	88
Пороговий бал. Подолання порогу	90
Регіональний і віковий аспекти подолання порогу.	90
Середній бал і подолання порогу в тестах з різних іноземних мов	91
Коли потрібно проводити експертизу відповідності складностей альтернативних тестувань?	92
Чому середній результат ЄВІ у тих, хто вивчав німецьку мову є помітно гіршим, ніж у тих, хто вивчав англійську мову?	94
Чи рівними є умови конкурсу для осіб, що вивчають різні іноземні мови?	95
Чи обґрунтованим є використання сертифікату ЗНО впродовж кількох років?	95
Виконання стандартів	96
Найбільша категорія учасників ЄВІ, майбутні магістри права	96
Результати тестування потенційних магістрів права	97
Які мовні компетенції швидше втрачаються з часом?	100
Які з мовних компетенцій ЄВІ важливіші?	101
Взаємозв'язок різних мовних компетенцій. Необхідність в аудіюванні і оцінюванні письма.	102
Взаємопов'язаність оцінок ЄВІ і ЄФВВ.	103

Тестування з іноземної мови, проведені університетами	105
«Проект 150»	107
Встановлення порогових оцінок в конкурсах на здобуття вищої освіти зі спеціальностей суспільного інтересу	107
Проблема	107
Суспільний дискурс	108
Стейкхолдери	108
Вплив інтервенції на стейкхолдерів: МОН, ЗВО і абітурієнтів	109
«Проект 130»	112
Компенсатори	113
Парадоксальна реакція ринку	113
Компенсаторні заходи ЗВО	113
Вплив на стейкхолдерів: професії суспільного інтересу, їх регулятори	113
Єдине фахове вступне випробування як показник якості випускників бакалаврату	113
Проблема невідповідності шкал ЗНО різних років	114
Взаємозв'язок подолання порогового балу ЄФВВ з оцінками ЗНО і конкурсним балом	117
Висновки	120
Рекомендації	122

ВСТУП

Увазі читача пропонується дослідження щодо якості освіти та освітніх послуг за результатами стандартизованих освітніх вимірювань 2018 року. Попередній етап дослідження за результатами освітніх вимірювань 2017 року було представлено раніше (Стан юридичної освіти в Україні. Аналітичне дослідження за результатами освітніх вимірювань. Київ: Ваіте, 2018. – 168 с., ISBN 978-966-2310-93-1). У порівнянні з попереднім етапом дослідження суттєво розширено коло охоплених спеціальностей, розглянуто освітню міграцію і перехресний вступ великих груп спеціальностей.

У фокусі уваги цього етапу дослідження залишається правничий фах, що є третім за кількістю здобувачів вищої освіти в Україні після спеціальності Менеджмент і Середня освіта. Розгляд розширено до двох споріднених спеціальностей Право і Міжнародне право. Розглянуто спеціальність Публічне управління та адміністрування, що є спеціальністю суспільного інтересу.

Окрему увагу надано стану вивчення іноземних мов на бакалавраті, дослідженню стійкості сформованих мовних компетенцій з плином часу.

Здійснено аналіз комплексних освітніх даних (big data), консолідованих з кількох джерел даних. Відслідковувались освітні успіхи та освітні траєкторії близько 200 тисяч осіб від завершення школи (ЗНО) і до вступу на магістратуру. Продемонстровано потенціал використання результатів стандартизованих освітніх вимірювань в складі big data для надання об'єктивної кількісної оцінки якості освітньої послуги закладу вищої освіти.

Впровадження стандартизованих освітніх вимірювань у вищій школі та аналіз комплексних даних надає нові можливості в управлінні якістю освіти. Зокрема, можуть бути реалізовані доказові підходи у плануванні регуляторних рішень (policy making), що базуються на об'єктивних кількісних показниках якості освіти і освітньої послуги. Розрахунок таких показників стає можливим на основі big data і результатів стандартизованих освітніх вимірювань.

Розглянуто успішний приклад використання аналізу впливу і прогнозування для формування регуляторних рішень (розділ «Проект «150»).

Видання буде корисним для керівників правничих шкіл, осіб, відповідальних за оцінку і забезпечення якості освіти, фахівців з освітніх вимірювань та усіх, хто цікавиться питанням якості правничої освіти в Україні.

РЕЗУЛЬТАТИ ЄДИНОГО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ І ЄДИНОГО ВСТУПНОГО ІСПИТУ 2018 РОКУ

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Сумарна кількість випускників спеціальності Право (чи Правознавство) всіх років і всіх рівнів, від бакалавра до магістра, що взяли участь у конкурсах на магістратуру будь-яких спеціальностей у 2018 році складає 23 623 осіб. Більшість з них взяли участь в ЄФВВ та ЄВІ і претендували на навчання на магістратурі спеціальностей 081 Право чи 293 Міжнародне право.

У цій публікації розглядаються результати основної сесії ЄФВВ та ЄВІ, проведеної 11 і 13 червня 2018 року Українським центром оцінювання якості освіти (надалі – УЦОЯО). Існує невелика не врахована у цьому інформаційному матеріалі кількість результатів ЄФВВ та ЄВІ, отримана абітурієнтами за результатами адміністрування іспиту університетами для особливих категорій вступників, а також УЦОЯО на додатковій сесії.

На складання ЄФВВ реєструвалось 18 186 осіб. В основній сесії ЄФВВ взяли участь 15 834 особи. ЄФВВ 2018 року включає в себе блок Право (15 831 учасників тесту) і блок ТЗНПК (Тест загальних навчальних правничих компетентностей – 15 834 учасники тесту).

На складання ЄВІ реєструвалось 35 914 осіб. В основній сесії ЄФВВ взяли участь 30 456 осіб:

- Англійська мова – 29 041 особа;
- Німецька мова – 1 110 осіб;
- Французька мова – 252 особи;
- Іспанська мова – 53 особи.

Більшість з них – кандидати на вступ на магістратуру спеціальностей 081 Право і 293 Міжнародне право.

БАЗА ДОСЛІДЖЕННЯ

У дослідженні використано первинні знеособлені дані, отримані від Українського центру оцінювання якості освіти, Державного підприємства «Інфоресурс» (надалі – ДП «Інфоресурс», ЄДЕБО) та МГО «Універсальна екзаменаційна мережа» (надалі – UEnet). Дані, отримані від ДП «Інфоресурс» є результатом кількох запитів, зі зверненням до старої та нової версій ЄДЕБО, а також ІВС «Освіта».

У 2018 році ЄВІ був обов'язковим для вступу на магістратури спеціальностей галузей знань:

- 03 «Гуманітарні науки» (крім спеціальності 035 «Філологія»);
- 05 «Соціальні та поведінкові науки»;
- 081 «Право»;
- 24 «Сфера обслуговування»;
- 29 «Міжнародні відносини».

В дослідженні за результатами ЄВІ та ЄФВ 2018 року стояла мета найповнішого врахування всіх можливих освітніх траєкторій, тож в базу дослідження було включено близько 200 тисяч осіб незалежно від спеціальності, що або закінчували бакалаврський рівень освіти у 2018 році, та/або здійснювали спробу продовження освіти на магістерському рівні. Було досліджено близько 160 тисяч зарахувань на магістратуру у 2018 році.

В центрі уваги дослідження були спеціальності 081 Право, 293 Міжнародне право та 281 Публічне управління та адміністрування.

В окремих розділах дослідження, присвячених конкретній спеціальності, розглядались дані щодо таких категорій осіб:

- особи, що взяли участь у конкурсах на магістратуру досліджуваної спеціальності, незалежно від спеціальності попередньої освіти (перехресний вступ на досліджувану спеціальність);
- особи, що отримали попередній рівень освіти з досліджуваної спеціальності, але вирішили продовжити освіту за іншими спеціальностями (перехресний вступ на іншу спеціальність);
- особи, що отримали попередній рівень освіти з досліджуваної спеціальності, але вирішили не продовжувати навчання на магістерському рівні.

Саме тому розмір вибірки досліджень з конкретної спеціальності завжди суттєво перевищував кількість випускників бакалаврату відповідної спеціальності у 2018 році.

Застереження:

Представлена у наступних розділах інформація щодо даних і кількості осіб, які є випускниками того чи іншого ЗВО може містити занижену кількість випускників. В частині випадків не вдалось встановити зв'язок особи з ЗВО, в якому особа здобула попередню освіту.

У рідкісних випадках кількість випускників конкретних ЗВО може бути вказана більшою, ніж реальна кількість випускників 2018 року. Такі випадки спричинені врахуванням невеликої кількості випускників 2017 і попередніх років, які взяли участь у вступі на магістратуру у 2018 році.

ВИБУТТЯ З КОНКУРСУ НА ПРАВНИЧУ МАГІСТРАТУРУ; НЕЯВКА; ПОРОГОВІ БАЛИ

НЕЯВКА НА ІСПИТИ

Першим етапом відсіву у конкурсі на правничу магістратуру була самооцінка/самоцензура вступників, що не дозволила більше ніж 2 300 особам взяти участь у конкурсних випробуваннях попри виконану ними раніше реєстрацію на ЄФВВ та ЄВІ. На участь у ЄФВВ зареєструвались 18 186 осіб. Крім того, практично кожна з цих осіб зареєструвалась на ЄВІ.

Неявка зареєстрованих на тестування осіб 11 липня 2018 р. (ЄВІ) склала рекордні 15.2% (не з'явилися 5 458 осіб з 35 914 зареєстрованих). Близько 13% відсотків не з'явилися на тестування 13 липня 2018 р. (ЄФВВ).

Така масова неявка трапляється вперше і вимагає глибокого дослідження і переосмислення, зокрема, у контексті бюджетного планування.

СТАТИСТИЧНІ ДАНІ ЩОДО ОСІБ, ЯКІ НЕ З'ЯВИЛИСЬ НА ЄВІ

У наступних двох таблицях надано інформацію про спеціальності осіб, які не з'явилися на тестування ЄВІ та назви закладів освіти, чиї випускники зробили найвагоміший внесок у високу неявку на тестування.

Таблиця 1 – Розподіл за спеціальністю попереднього диплома осіб, які не з'явилися на тестування ЄВІ.

Категорія спеціальності попереднього диплома	%%
Право	35.3%
Міжнародне право	0.9%
Публічне управління та адміністрування	0.1%
Правоохоронна діяльність	1.1%
Економічні і управлінські спеціальності	23.8%
Гуманітарні спеціальності	32.9%
Природничі і інженерні спеціальності	4.9%
Невідома	1.0%

Таблиця 2 – ЗВО, найбільша кількість випускників яких не з'явилися на тестування ЄВІ (ТОП-20).

№	ЗВО, чиї випускники не з'явилися на ЄВІ	Осіб
1	Харківський національний університет внутрішніх справ	431
2	Національний університет «Одеська юридична академія»	213
3	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини	89
4	Національна академія внутрішніх справ	80
5	Київський національний університет культури і мистецтв	78
6	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	77
7	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	73
8	Київський національний торговельно-економічний університет	70
9	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	61

№	ЗВО, чиї випускники не з'явилися на ЄВІ	Осіб
10	Приватний вищий навчальний заклад «Київський інститут бізнесу та технологій», Товариство з обмеженою відповідальністю	60
11	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	57
12	Харківський торговельно – економічний інститут Київського національного торговельно – економічного університету	56
13	Рівненський державний гуманітарний університет	54
14	Сумський державний університет	52
15	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»	51
16	Київський університет туризму, економіки і права	50
17	Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»	48
18	Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова	48
19	Львівський національний університет імені Івана Франка	47
20	Державний вищий навчальний заклад «Херсонський державний аграрний університет»	44

Третина осіб, що відмовилися взяти участь в ЄВІ, були успішними у вступі на магістратури інших спеціальностей.

Таблиця 3– Подальші вступні траєкторії осіб, які не з'явилися на тестування ЄВІ.

Категорія спеціальності зарахованого	%%
Публічне управління та адміністрування	3.3%
Правоохоронна діяльність	2.3%
Економічні і управлінські спеціальності	17.9%
Гуманітарні спеціальності	6.2%
Природничі і інженерні спеціальності	4.0%
Не зараховані	66.4%

СТАТИСТИЧНІ ДАНІ ЩОДО ОСІБ, ЯКІ НЕ З'ЯВИЛИСЬ НА ЄФВВ

86% осіб, які не з'явилися на тестування ЄФВВ, мають попередню освіту зі спеціальності Право (чи Правознавство), 2.2% – Міжнародне право.

Неявка на тестування ЄФВВ осіб, які планували брати участь у перехресному вступі (осіб без попередньої правничої освіти) була дещо більшою, ніж юристів.

Таблиця 4– ЗВО, найбільша кількість випускників яких не з'явилися на тестування ЄФВВ (ТОП-10).

№	ТОП-10 неявки на ЄФВВ	Осіб
1	Харківський національний університет внутрішніх справ	410
2	Національний університет «Одеська юридична академія»	198
3	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	89
4	Національна академія внутрішніх справ	72
5	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»	37
6	Київський університет туризму, економіки і права	37
7	Університет державної фіскальної служби України	28
8	Приватний вищий навчальний заклад «Буковинський університет»	25

№	ТОР-10 неявки на ЄФВВ	Осіб
9	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	25
10	Одеський державний університет внутрішніх справ	24

Більше 21% тих, хто не з'явився на тестування ЄФВВ, змогли успішно вступити на магістратури інших спеціальностей.

Таблиця 5– Подальші вступні траєкторії осіб, які не з'явилися на тестування ЄФВВ.

Категорія спеціальності зарахованого	%%
Публічне управління та адміністрування	3.4%
Правоохоронна діяльність	5.7%
Економічні й управлінські спеціальності	8.2%
Гуманітарні спеціальності	2.4%
Природничі й інженерні спеціальності	1.7%
Не зараховані	78.6%

НЕЯВКА НА ІСПИТИ ЯК ВИЯВ ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ ШАНСІВ НА ВСТУП

Порівняємо підсумки першого етапу відсіву (самовідсіву вступників) у 2017 і 2018 роках:

- У 2017 році на ЄФВВ реєструвалось 16 892 осіб, з яких на тестування з'явилися 16 081 особа. Відсоток неявки склав 4.8% (811 осіб). Конкурс з використанням ЄФВВ проводився лише для спеціальності 081 Право.
- У 2018 році на ЄФВВ зареєструвались 18 186 осіб, з яких на тестування з'явилися 15 834 особи. Відсоток неявки склав 12,93% (2 352 особи). У 2018 році на дві спеціальності: 081 і 293 (Право і Міжнародне право) проводяться конкурси із спільним набором тестів.

За результатами самовідсіву і різних форсмажорних обставин, що призвели до неявки окремих осіб на тестування у 2018 році реальна аудиторія потенційних вступників на спеціальності 081 і 293 скоротилась до 15 834 особи з числа 18 186 тих, хто планував взяти участь в конкурсі.

ПОРОГОВІ БАЛИ І ПОРОГИ СЛІПОГО ВГАДУВАННЯ

Для участі у конкурсі за місця в магістратурі необхідно було подолати так звані порогові бали у кожному з трьох тестувань:

- Іноземна мова (ЄВІ)
- Право (ЄФВВ)
- ТЗНПК (ЄФВВ)

Неподолання порогового бала з предмету свідчить про недостатньо високий для продовження участі у конкурсі рівень знань.

Максимальний тестовий бал з іноземної мови склав 42 бали. Розрахований виходячи з формату тестування так званий поріг сліпого вгадування складає для цього тесту 9 балів. Це значить, що відповідаючи на запитання тесту абсолютно навмання, навіть не ознайомившись із запитаннями тесту (саме тому використовується термін «сліпе вгадування») у середньому можна отримати саме 9 балів. При цьому оцінка 9 балів є медіаною. Це значить, що в достатньо великій вибірці кількість оцінок «в сліпу», що перевищують 9 балів буде приблизно дорівнювати кількості таких оцінок, що є меншими 9 балів. А оцінку, що в точності дорівнює 9 балам отримають близько 15-16% тих, хто надаватиме відповіді «в сліпу».

Фахова комісія УЦОЯО встановила пороговий бал ЄВІ рівним 9 балам (порогу сліпого вгадування). Це означає, зокрема, що близько 58% тих, хто надавав відповіді «в сліпу», подолали такий поріг.

Максимальний бал Тесту загальних навчальних правничих компетенцій (ТЗНПК) склав 30 балів. Поріг сліпого вгадування ТЗНПК складає 6 балів. Фахова комісія встановила пороговий бал на рівні 8 балів. Статистичний розрахунок показує, що близько 12-13% тих, хто надавав відповіді «в сліпу» подолали пороговий бал 8.

Максимальний бал блоку Право ЄФВВ склав 100 балів. Фахова комісія дискваліфікувала 2 запитання із 100 з нарахуванням по 1 балу кожному з вступників за кожне з двох дискваліфікованих запитань. Пороговий бал було встановлено на рівні 30 балів із 100, що еквівалентно 28 балам з 98 (за виключенням дискваліфікованих запитань). Поріг сліпого вгадування блоку Право склав 26.5 балів із 100 ($= 98/4+2$).

Встановлений фаховою комісією пороговий бал 30 із 100 подолав більше ніж кожен четвертий вступник, що надавав відповіді «в сліпу».

ВІДСІВ НА ПОДОЛАННІ ПОРОГОВИХ БАЛІВ

Відповідно до хронології проведення тестувань і формальній відповідності предмету тестування спеціальності виділимо два етапи відсіву:

- відсів на тестуваннях не зі спеціальності (Іноземна мова (ЄВІ) і блок ТЗНПК ЄФВВ);
- відсів на тестуванні зі спеціальності (блок Право ЄФВВ).

Відсів на тестуванні іноземної мови і ТЗНПК

Станом на 23 липня 2018 року з 363 особи не подолали порогові бали щонайменше в одному з двох тестувань: Іноземної мови чи/та ТЗНПК. Крім того, 96 осіб з'явилися на тестування ЄФВВ, але не з'явилися на тестування ЄВІ.

Тобто з 459 особи з 15 834 (21.8%) опинились поза конкурсом.

Детальніше: оцінку «Не подолав пороговий бал» отримали 2 327 (14.79%) учасників тестувань з іноземної мови і 1 541 (9.67%) учасник ТЗНПК.

Серед них 505 осіб не подолали пороги в обох тестуваннях.

Відсів на Блоці Право ЄФВВ

Після того, як із конкурсу вибули з 459 осіб, тестування зі спеціальності додатково виключило 1 822 особи з конкурсу.

Детальніше: кількість учасників тесту Право склала 15 831 особу, що на 3 особи менше, ніж в ТЗНПК. Із них 1 276 осіб одночасно не подолали пороговий бал з Права і порогові бали одного чи двох попередніх не правничих тестів (Іноземна мова і ТЗНПК). 1 822 особи подолавши порогові бали ТЗНПК і з іноземної мови не змогли подолати поріг у блоці Право ЄФВВ.

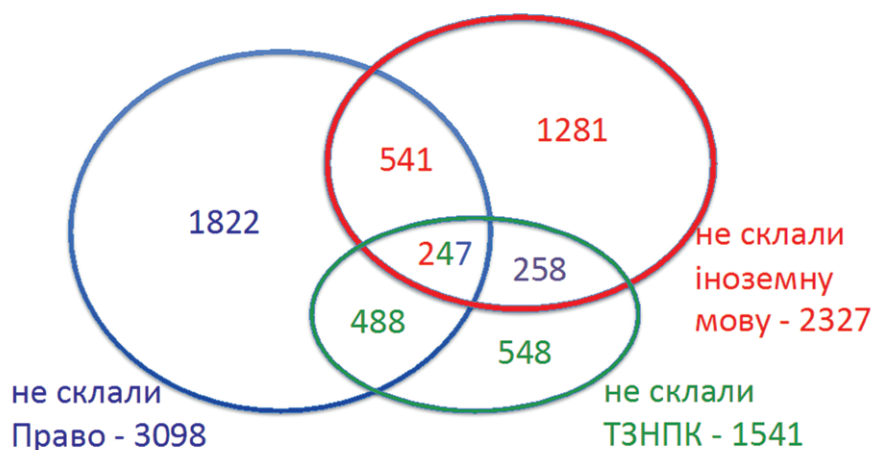
Загальна кількість осіб, які вибули з конкурсу – 5 281 із 15 834, тобто 33,35%.

Розподіл екзаменаційних невдач вступників

Наведена нижче діаграма Венна (https://uk.wikipedia.org/wiki/Діаграма_Венна) надає наглядне уявлення про те, у якій кількості вступників одночасно трапились невдачі з подоланням порогів у тестуваннях ЄФВВ і ЄВІ.

Не подолали порогові бали, ЄФВВ, ЄВІ (основна сесія 2018р.)

Не склали тест з іноземної мови чи/та ТЗНПК - 3363

Статус «Не подолав поріг» хоча б по одному тесту з трьох - 5185

Рисунок 1 – Діаграма Венна випадків не подолання порогових балів при вступі на юридичну магістратуру у 2018 році.

Якщо дивлячись на діаграму порівняти сумарну кількість отриманих оцінок «Не подолав пороговий бал» з трьох предметів ($3098+2327+1541 = 6966$) з кількістю осіб, що не подолали поріг хоча би в одному з тестувань (5 185), стає зрозумілим, що майже кожен третій серед тих, хто вибув із конкурсу, не склав одночасно два чи три тести з трьох.

МІНІМАЛЬНО-ДОПУСТИМИЙ РІВЕНЬ ВИМОГ

Порогові бали відображають концепцію мінімально-допустимого рівня компетенцій успішного вступника на магістратуру. Відсоток відсіву через неподолання порогових балів залежить від рівня підготованості вступників і рівня мінімальних вимог. Рівень мінімальних вимог має встановлюватись критеріально, а відтак має бути стабільним і не повинен залежати від кон'юнктури конкретної вступної кампанії.

Наразі недостатньо об'єктивних даних для того, щоб вирішувати, забагато це чи замало, коли кожен третій вступник на правничу магістратуру у 2018 році вибув з конкурсу через неподолання порогових балів. Але можна впевнено казати, що такий рівень відсіву є меншим, ніж в аналогічних тестуваннях європейських країн, наприклад в Німеччині. А відтак, в Україні ще належить підняти рівень мінімально-допустимих вимог, якщо продовжувати реалізувати зроблений цивілізаційний вибір.

Чи не було завищено планку вимог у 2018 році? Демографія

Інформативним є порівняння відсіву на порогових балах вступних кампаній 2017 і 2018 років в Україні. У 2017 році відсівся кожен п'ятий вступник, а у 2018 – кожен третій.

Наразі неможливо стверджувати, що помітне зростання відсіву було зумовлене підвищенням планки вимог у 2018 році в порівнянні з 2017 роком. Потрібно порівнювати склад вступників 2017 і 2018 років, відсоток осіб, що вступають на правничу магістратуру не маючи попередньої юридичної освіти (перехресний вступ), середні рівні підготовки випускників бакалаврату 2017 і 2018 років.

Але можна стверджувати: є вагомими демографічні причини більш низького рівня випускників правничого бакалаврату 2018 року в порівнянні з 2017 роком.

Домінуюча більшість вступників (на правничу магістратуру) у 2018 році є випускниками бакалаврату 2018 року, які вступали до закладів вищої освіти у 2014 році на основі складених у тому ж році іспитів ЗНО. Домінуюча більшість вступників на магістратуру 2017 року вступали на бакалаврат у 2013 році. Добре відомими є демографічні провали народжуваності, що вже не в першому поколінні віддзеркалюють провал народжуваності в період Другої світової війни і кількох повоєнних років. Крім того, у 2014 році свій вплив здійснили події в ОРДЛО. Так, учасників шкільного ЗНО (випускників середньої школи) за даними УЦОЯО:

- у 2012 році було 298 888 осіб;
- у 2013 році було 293 111 осіб;
- у 2014 році – всього 224 481 особа.

Потенційних абітурієнтів (випускників середньої школи) у 2014 році було майже на чверть менше, ніж у 2013 році.

Саме демографічні фактори призвели, для прикладу, до того, що у 2017 році на правничий бакалаврат в Україні було зараховано практично стільки ж студентів, як і на правничу магістратуру. Пояснення цього полягає не лише в зменшенні обсягів державного замовлення. Для зарахування більшої кількості осіб на бакалаврат за кошти фізичних і юридичних осіб (контракт) просто не вистачило бажаних вступників, що мали конкурсні бали. Це було спричинене замалою кількістю випускників середньої школи у 2017 році за обставин, коли популярність і до того популярної юридичної освіти не стала ще більшою.

Але у 2014 році зменшення майже на чверть (23.5%) кількості вступників на бакалаврат (в порівнянні з 2013 роком) мало вплинуло на загальну кількість зарахованих на навчання в 2014 році в порівнянні з 2013 роком. Уникнути великого зменшення кількості зарахованих у 2014 році на бакалаврат при помітному зменшенні числа абітурієнтів, стало можливим лише завдяки зниженню критеріальної планки вимог при зарахуванні. Це, на жаль, не було відзначено в публічному дискурсі того часу.

Схожа статистика зарахувань мала місце і в 2018 році: на бакалаврат спеціальності 081 Право було зараховано 11 296 осіб, а на магістратуру – 9 734 особи (кількість зарахувань на магістратуру була більшою, оскільки окремі успішні вступники отримали зарахування в більше ніж один ЗВО).

Порівняння рівнів вимог 2017 і 2018 років

Коротко розглянемо рівні порогових балів трьох тестувань порівнюючи їх по 2017 і 2018 роках:

Іноземна мова: не доводиться казати про відмінності планки вимог цих двох років, оскільки в 2017 році пороговий бал було встановлено нижче порога сліпого вгадування, а в 2018 році – відповідним порогу сліпого вгадування. Іншими словами, 2017 і 2018 роки не відрізняються планкою вимог до реальних ЗНАНЬ, а відрізняються лише обмеженням по відсотку успішності за результатами вгадування. Відмінності лише в тому, що в 2017 році поріг пододала абсолютно переважна більшість з тих, хто «в сліпу» відгадував відповіді, а в 2018 році – лише трохи більше половини таких.

ТЗНПК: формат тесту в 2017 і 2018 роках повністю співпадав. В 2017 році поріг було встановлено рівним 7 балам а в 2018-8 балам. Неможливо говорити про підняття планки вимог, оскільки вже розраховані психометричні (IRT) характеристики ТЗНПК 2018 року говорять про те, що тест цього року був трохи простішим, ніж в 2017 році.

Право: на жаль, неможливо провести просте пряме порівняння рівнів вимог 2017 і 2018 років, оскільки змінились і формат (100 питань проти 70) і контент (8 предметів проти 6). Можна спробувати хіба що порівняти пропорцію порогового бала до максимального: в 2017 році поріг складав 31.4% від максимального бала, а в 2018 році – 30%. Якщо в спрощеному підході обмежитись лише процентним порівнянням порогових балів, то рівень вимог 2018 року був трохи нижчим за рівень вимог 2017 року.

ЧИ ДОСТАТНЬО ЗАЛИШИЛОСЬ ВСТУПНИКІВ, ЩОБ КОНКУРС БУВ РЕАЛЬНИМ? ЧИ ОЧІКУВАТИ ПІДВИЩЕННЯ СЕРЕДНЬОГО РІВНЯ ЗАРАХОВАНИХ?

В конкурсі на магістратури спеціальностей 081 та 293 після проведення тестувань залишились 10 615 осіб.

Наведені дані не враховують невелику кількість результатів тестувань, що проводили університети для осіб з особливими потребами та інших спеціальних категорій вступників.

Для порівняння: у 2017 році на магістратуру спеціальності 081 Право було зараховано 10 633 особи, близько 85% тих, хто подолав порогові бали.

Кількість осіб, що залишились у конкурсі на магістратуру двох правничих спеціальностей (081 і 293) у 2018 році, приблизно відповідає кількості зарахованих на магістратуру лише однієї спеціальності 081 Право у 2017 році.

У 2018 році на магістратуру спеціальності 081 Право зараховано трохи менше осіб, ніж у 2017 році, попри бажання всіх правничих шкіл зберегти набір на рівні попереднього року. Для цього є декілька причин:

- демографічна;
- у 2018 році відсутнє держ. замовлення на заочну форму навчання юристів;
- тепер відсутнє держ. замовлення в окремих ЗВО (наприклад, в Академії пенітенціарної служби).

Реальний конкурс у 2018 році мав місце, але з незадовільно низькою конкурентністю (в середньому по Україні, а не по окремих успішних університетах).

Компромісність правничих шкіл щодо рівня тих, кого зараховують на контракт, зменшення конкурентності у конкурсі через демографічні причини, призвели до того, що в масштабах України у 2018 році не відбулось підвищення середнього рівня компетенцій зарахованих на магістратуру осіб в порівнянні з 2017 роком.

Додатковим свідченням зниження професійної планки вимог у вступній кампанії 2018 року є підвищення майже в 1.5 рази відсотка зарахованих на магістратуру спеціальності 081 Право осіб, які не отримували попередньої юридичної освіти (за спеціальностями Право чи Міжнародне право). У 2018 році відсоток зарахованих на магістратуру «перехресників» склав 12.4% (в порівнянні з 8.9% у 2017 році).

У 2017 році «перехресники» склали 12.1% серед тих, хто вступав, і лише 8.1% серед тих, кого зараховано на магістратуру. Результати конкурсу 2017 року показали зниження частки осіб, що не отримували попередньої довготривалої системної правничої освіти.

На противагу цьому конкурс 2018 року показав таке: перехресні конкурсні пропозиції отримано від 13.1% вступників (не правників за попереднім дипломом), а відсоток цих осіб серед зарахованих на правничу магістратуру склав 12.4%.

Настільки помітне зниження у 2018 році (у порівнянні з 2017 роком) відсіву осіб, що не отримували попередньої правничої освіти викликано:

1. відносним зниженням ваги фахової частини в загальній планці вимог (на відміну від когнітивної і лінгвістичної частин, відносна вага яких збільшилась);
2. підвищенням компромісності ЗВО у питаннях мінімальних вимог до вступників при їх зарахуванні.

Є причини вважати, що мінімальний рівень компетенцій зарахованих на магістратуру можливо трохи знизився у порівнянні з 2017 роком, попри несуттєве підняття мінімального рівня компетенцій з іноземної мови серед зарахованих.

Впродовж кількох наступних років демографічний чинник може призвести до ще більшого погіршення кількості і якості набору на правничі спеціальності.

Продиктовані суспільним інтересом вимоги до університетів про підвищення прохідного порогу при зарахуванні на магістратуру у більшості випадків вступають в пряме протиріччя з інтересами економічного виживання ЗВО.

В цих умовах зростає роль державної регуляції освіти. Саме через збалансовану, засновану на розрахунках впливу

(impact analysis) державну регуляцію можна встановити запобіжники проти зарахування некомпетентних осіб на навчання у правничій магістратурі і потрапляння таких осіб в професії підвищеного суспільного інтересу в подальшому.

Необхідний комплекс заходів міг би включати таке:

- встановлення обґрунтованих пропорцій між балами ЄВІ, ТЗНПК і Права при формуванні конкурсного балу;
- перегляд принципів формування фахових комісій, які приймають рішення про розмір порогових балів; включення до комісій достатньої кількості представників користувачів послуг дипломованих юристів; включення до комісій лише осіб, які мають необхідні базові компетенції (пройшли необхідні тренінги) у галузі технік обґрунтованого встановлення порогових балів;
- закріплення у нормативному документі вимоги про те, що пороговий бал не може встановлюватись на рівні, що дозволяє подолати його 20% (чи більше) осіб, що надають відповіді на навчання (сліпе вгадування).

Дуже обґрунтованою з точки зору суспільного інтересу виглядає необхідність підняття планки вимог у наступні роки.

ЩОДО РЕЙТИНГІВ

Справжню зацікавленість щодо результатів аналізу ЄФВВ попередніх років представники закладів вищої освіти виявляли, здебільшого, до рейтингів ЗВО. Рейтинги надано і в цьому звіті. Але необхідно надати низку застережень щодо доцільності і сфери використання представлених у цьому звіті даних.

Пояснення і застереження надано в кількох наступних невеликих розділах.

СТАНДАРТ ПРАВНИЧОЇ ШКОЛИ

Рівень правничої школи можна оцінювати за відсотком випускників, що не долають пороговий бал (так званий «рівень некомпетентності») в іспиті з фаху – в блоці Право ЄФВВ.

Стандарт правничої школи визначається, в першу чергу, мінімальним рівнем компетенцій, який правнича школа дозволяє мати особам, яким за результатами навчання надає дипломи з іменем школи.

Низький рівень відсотка випускників, що не подолали пороговий бал свідчить про високий рівень стандарту освітньої діяльності, а високий відсоток таких випускників – про низький, компромісний рівень стандарту.

Використання рейтингу правничих шкіл за відсотком подолання порогового балу в тесті із спеціальності є доцільним. Такий порівняльний рейтинг стандартів правничих шкіл наведено нижче.

СЕРЕДНІЙ РІВЕНЬ ЗНАТЬ БАКАЛАВРІВ ПРАВНИКІВ

Середній рівень знань випускників правничих шкіл найкраще характеризує середній відсоток правильних відповідей на завдання тесту. Рейтингові дані по середньому відсотку правильних відповідей в тестуванні випускників різних ЗВО надано далі.

Середній бал офіційних результатів ЄФВВ та ЄВІ випускників правничої школи (оцінки в шкалі 100...200) взагалі не враховує успіхи слабкої частини випускників, що не подолали пороговий бал а відтак не отримали числове значення оцінки. Середній бал офіційних результатів є показником, що відображає середній рівень лише сильнішої частини випускників.

Середній бал офіційного результату тестування не можна використовувати у якості показника успішності правничої школи в цілому чи показника успішності випускників, або ж показника якості освітньої послуги правничої школи. Його також не можна використовувати як основу рейтингу правничих шкіл.

ПОКАЗНИКИ ПОПУЛЯРНОСТІ І ПРИВАБЛИВОСТІ ПРАВНИЧОЇ ШКОЛИ

Використання середнього балу зарахованих на магістратуру осіб в якості показника привабливості навчання на магістратурі в конкретному ЗВО (в порівнянні з іншими ЗВО) є грубим показником, що не відображає безпосередньо націленість абітурієнта на навчання саме в цьому ЗВО (привабливість саме цього ЗВО для конкретного вступника). Середній бал зарахованих інтегрально відображає кон'юнктуру вступу, а не лише привабливість (яка є лише одним із багатьох компонентів кон'юнктури).

Привабливість слід відрізняти від популярності. Адекватним показником популярності може бути кількість поданих до ЗВО конкурсних пропозицій. У Таблиці нижче надані відповідні дані щодо кількості поданих конкурсних пропозицій за спеціальністю 081 Право до ЗВО. Враховано лише конкурсні пропозиції з першими 5 пріоритетами на бюджетну форму фінансування навчання і першими 5 пріоритетами на контрактну форму фінансування навчання.

Кожен ЗВО має своє індивідуальне лице і свою потенційну освітню нішу, свою аудиторію. Тому привабливість ЗВО, лояльність вступників до ЗВО слід оцінювати лише в межах потенційної аудиторії ЗВО.

До впровадження широкого конкурсу в часи, коли можна було подати документи на вступ лише до одного ЗВО, очевидним показником привабливості була кількість осіб на місці.

Кількість конкурсних пропозицій на конкретний ЗВО в порівнянні з кількістю зарахованих в результаті конкурсу осіб наразі (в конкурсі 2018 року) не є об'єктивним показником привабливості. В Умовах вступу 2018 року не було встановлено обмежень на кількість конкурсних пропозицій вступу на магістратуру від однієї особи. Так, серед проаналізованих даних 2018 року виявлено сотні осіб, що надали більше 10 конкурсних пропозицій. Виявлено багато випадків надання вступниками більше 20 пропозицій. Так, один із вступників надав 21 пропозицію на бюджет і 10 пропозицій на контракт (всього 31 конкурсна пропозиція від однієї особи).

Використовувати величину прохідного балу, щоб відобразити привабливість ЗВО також буде недоречно, оскільки цей показник також відображає кон'юнктуру, а не лише привабливість.

За таких умов привабливість ЗВО варто оцінювати за результатами аналізу того, які з пріоритетів конкурсних пропозицій було реалізовано при зарахуванні вступників на магістратуру. Якщо серед зарахованих до конкретного ЗВО осіб більшість реалізували низько пріоритетні пропозиції, то більшість вступників обирали такий ЗВО за залишковим принципом, як «план Б» чи «план В». Недоречно говорити про привабливість такого ЗВО, справжню лояльність вступників до нього, навіть якщо середній бал зарахованих цим ЗВО виявиться високим.

Розглянемо приклади.

ТОП-10 ЗВО за конкурсним балом і середніми балами ЄФВВ та ЄВІ зарахованих на магістратуру спеціальності 081 Право очолює Український католицький університет (див. таблицю нижче):

Таблиця 6– Середні бали ЄФВВ та ЄВІ зарахованих на магістратуру спеціальності 081 Право (ТОП-10).

ЗВО	Інозем-на мова	ТЗНПК	Право	Конкурс-ний бал ↓
Вищий навчальний заклад «Український католицький університет»	184,4	171,3	174,0	529,7
Національний університет «Києво-Могилянська академія»	179,0	170,5	172,9	522,3
Київський національний університет імені Тараса Шевченка	167,7	157,2	154,1	479,1
Київський національний університет культури і мистецтв	165,3	150,0	152,0	467,3
Львівський національний університет імені Івана Франка	150,4	148,7	157,5	456,5
Київський національний лінгвістичний університет	164,6	145,8	138,9	449,3
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	144,6	151,5	150,5	446,8
Одеський державний екологічний університет	147,0	149,3	147,0	443,3
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана	146,6	152,2	142,5	441,3
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова	149,6	147,5	142,1	439,2

Серед 15 проаналізованих зарахувань Українським католицьким університетом на магістратуру спеціальності 081 Право 5 осіб (третина) реалізували другий і третій пріоритети своїх конкурсних пропозицій. Це значить, що лише 2/3 зарахованих цілеспрямовано йшли на вступ в першу чергу в Український католицький університет, а 1/3 зарахованих використали можливість вступу в УКУ лише як «план Б» і «план В».

Середній відсоток реалізації першого пріоритету розрахований по вступній кампанії всіх ЗВО України, що зараховували на правничу магістратуру, складає 70.2%. З огляду на це результат демонстрації лояльності (привабливості) вступниками УКУ (66.7% першого пріоритету) є досить посереднім, гіршим, ніж в середньому по Україні.

Другим в наведеному вище ТОП-10 є НаУКМА. Серед проаналізованих зарахувань Національним університетом «Киє-

во-Могилянська академія» на магістратуру спеціальності 081 Право 80.6% осіб реалізували свою бюджетну конкурсну пропозицію з першим пріоритетом і ще 3.2% осіб реалізували свою контрактну конкурсну пропозицію з першим пріоритетом. Всього по перших пріоритетах НаУКМА зарахували 83.9% своїх майбутніх магістрів. Показник привабливості/лояльності у НаУКМА є суттєво вищим, ніж в середньому по ЗВО України, є одним з найкращих. Але за таким показником привабливості/лояльності зарахованих вступників НаУКМА випереджають Національний університет «Острозька академія», Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича та ще близько 20 ЗВО.

В одній з таблиць нижче наведено розподіл зарахованих різними ЗВО по пріоритетах конкурсних пропозицій. Звертає на себе увагу те, що багато з провідних правничих шкіл не можуть пишатись своєю популярністю і лояльністю саме у своїй частині аудиторії вступників на магістратуру. Вступники з високим рівнем підготовки є дуже перебірливими.

Рейтингові дані популярності і лояльності (привабливості) правничих шкіл, шкіл міжнародного права та магістерських шкіл публічного управління і адміністрування надано в наступних розділах.

Детальну і більш повну інформацію щодо оцінки привабливості ЗВО для вступників на магістратуру інших спеціальностей буде надано в окремій публікації.

ЯКІСТЬ ОСВІТНЬОЇ ПОСЛУГИ ПРАВНИЧОЇ ШКОЛИ

Спільне використання середнього балу випускників і відсотка подолання ними порогового балу дозволяє більш адекватно оцінювати рівень випускників і певні аспекти рівня правничої школи. Але плаваючий з року в рік, не постійний рівень мінімальних вимог при встановленні порогових балів не дозволяє створити стабільний показник, зміни якого з часом надійно відповідали би змінам оцінюваних параметрів. Проблем додають природньо присутні коливання з року в рік рівня складності завдань різних тестувань.

Вище було відмічено, що середній відсоток правильних відповідей характеризує середній рівень випускників правничої школи. Цей параметр часто позначають латинською літерою P і широко використовують в класичній теорії тестів. Слід зважати на те, що числове значення параметра P залежить не лише від рівня підготовки випускників, але й від складності запропонованих тестових завдань. Рівень складності завдань в різних тестуваннях може відрізнитись. Через це параметр P можна використовувати лише в порівнянні середніх успіхів випускників в рамках одного тестування. Некоректним є використання цього параметра для порівняння успішності випускників в різні роки чи в різних тестуваннях.

В сучасній теорії тестів (надалі IRT, Item Response Theory) для характеризування рівня підготовки особи використовується параметр профієнсу (кваліфікація, компетентність), який найчастіше позначають літерою θ (тета). Вважається, що розрахований в IRT рівень компетентності θ набагато менше ніж P залежить від коливань рівня складності запропонованих в тестуваннях завдань, і є параметром, який можна використовувати при порівнянні результатів різних тестувань.

θ є найкращим показником рівня підготовки випускників. На жаль, його не можна використовувати як характеристику якості роботи правничої школи. Причиною є коливання рівня освітнього потенціалу вступників зарахованих на навчання в різні роки. Освітня послуга низької якості надана особам з високим освітнім потенціалом може дати набагато вищий екзаменаційний результат випускників (як θ , так і P) ніж освітня послуга найвищого гатунку, надана особам з низьким освітнім потенціалом.

Щоб характеризувати якість освітньої послуги правничої школи слід використати розрахунковий показник, що базується на врахуванні середніх рейтингових оцінок осіб перед навчанням в бакалавраті (шкільне ЗНО) і рейтингових оцінок з фаху після навчання (блок Право ЄФВВ). Методику розрахунку, що базується на підходах сучасної теорії тестів (IRT) було опубліковано в попередньому звіті за результатами ЄФВВ 2017 року. Дію методу можна вкрай спрощено продемонструвати таким прикладом:

- Правнича школа А зарахувала у 2014 році на навчання осіб з середнім конкурсним балом 140, а за результатами блоку Право ЄФВВ випускники школи А отримали в середньому 150 балів.
- Правнича школа Б зарахувала в 2014 році на навчання осіб з середнім конкурсним балом 170, а за результатами блоку Право ЄФВВ випускники школи А отримали в середньому 160 балів.

Попри те, що за результатами ЄФВВ випускники школи А в середньому мають суттєво нижчий бал (150 проти 160 у випускників школи Б) освітня послуга школи А є суттєво якіснішою ніж у школи Б.

Наведений приклад є не цілком коректним, але показовим.

Розраховані з використанням сучасної теорії тестів показники якості освітньої послуги основних правничих шкіл (таких, що випускають від 60 і більше бакалаврів щороку) будуть представлені в наступній публікації. В цій публікації представлено спрощений показник якості освітньої послуги, значення якого можуть розрахувати навіть фахівці.

СПРОЩЕНИЙ МЕТОД ОЦІНКИ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ПОСЛУГИ

Якість освітньої послуги має розраховуватись з використанням результатів стандартизованих освітніх вимірювань до і після проходження особами навчання і базуватись на підходах сучасної теорії тестів (IRT). Якість освітньої послуги має досліджуватись окремо для різних категорій освітнього потенціалу осіб, оскільки різний освітній потенціал вимагає різних ефективних методів свого розкриття. Методику такого розрахунку і його результати для провідних правничих шкіл викладено у звіті за результатами ЄФВВ 2016 і 2017 років «Стан юридичної освіти в Україні». Впродовж кількох років нашої (UENet) роботи в Україні з результатами освітніх і кваліфікаційних вимірювань в галузі правничих спеціальностей з'ясувалась недоступність такого рівня аналітичної та інформаційної роботи для аналітичних структур і стейкхолдерів. Наразі жодна із сторін не змогла повторити розрахунки автора чи виконати аналогічні.

Враховуючи це ми змушені запропонувати увазі зацікавленого читача примітивний метод, який легко наслідувати, але який надає лише неточний і недетальний результат.

Основні позиції методу для застосування до спеціальності Право:

- якість освітньої послуги розраховується як усереднений ступінь реалізації освітнього потенціалу;
- ступінь (числовий вираз) реалізації освітнього потенціалу особи розраховується як різниця між оцінкою потенціалу особи до навчання і її оцінкою з фаху після навчання. Обидві оцінки повинні мати однакові сумісні шкали і однакову природу, наприклад – нормо-орієнтовану (рейтингову);
- освітній потенціал не розділяється на рівні. Розрахунок здійснюється для всіх випускників разом, незалежно від індивідуальних рівнів їх потенціалу. За такої умови на оцінку якості освітньої послуги ЗВО починає сильно впливати адаптованість методів освітньої роботи саме до зарахованої на навчання аудиторії. Прорахунки ЗВО в адаптації методів і рівня викладання до рівня зарахованих осіб здатні суттєво знизити рейтинг якості освітньої послуги ЗВО;
- у якості показника освітнього потенціалу використовується стандартизована конкурсна оцінка на базі оцінок ЗНО і атестату, розрахована за однаковими для всіх коефіцієнтами, без врахування додаткових балів МАН, переможців олімпіад, регіональних коефіцієнтів і т.д.;
- у якості оцінки з фаху використовується офіційна оцінка особи за блок Право ЄФВВ в шкалі 100...200, а особам, що не подолали поріг, присвоюється середньозважена фіктивна оцінка 87.5 балів;
- розраховується процентильний ранг ступеня реалізації освітнього потенціалу кожної особи в загальній масі всіх учасників ЄФВВ;
- рейтингова оцінка якості освітньої послуги ЗВО визначається в 100-бальній шкалі як усереднений ранг реалізації освітнього потенціалу випускників цього ЗВО.

Для підвищення доступності спрощеного методу в ньому використовуються не тестові бали ЄФВВ, що було би правильно з тестологічної точки зору, а офіційні результати ЄФВВ в шкалі 100...200 балів і оцінкою «Не подолав поріг», які є доступними.

Розраховай за описаною вище методикою рейтинг, що базується на результатах ЄФВВ 2018 року і ЗНО відповідних років, представлено у розділі «Рейтинг якості освітніх послуг правничих шкіл».

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ ПРАВО (ПРАВОНАВСТВО)

РЕПРЕЗЕНТАТИВНІСТЬ РЕЗУЛЬТАТІВ ЄФВВ ТА ЄВІ ДЛЯ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ

У 2018 році відсоток випускників бакалаврату спеціальності Право (Правознавство), які взяли участь в ЄФВВ і ЄВІ, був високим і склав близько 60%. Це дозволяє стверджувати, що результати ЄФВВ і ЄВІ є репрезентативними для всієї юридичної освіти на бакалаврському рівні. У більшості правничих шкіл відсоток випускників, що взяли участь у ЄФВВ/ЄВІ у 2018 році перевищує 50%.

Результати ЄФВВ та ЄВІ є абсолютно репрезентативними для основних правничих шкіл, що забезпечують випуск більшості бакалаврів права в Україні (участь в ЄФВВ та ЄВІ склала більше 2/3 випускників).

Оскільки складання ЄФВВ та ЄВІ для вступу на магістратуру за спеціальністю 081 Право є обов'язковою, репрезентативність даних ЄФВВ/ЄВІ на магістерському рівні освіти за цією спеціальністю є близькою до 100%. Результати ЄФВВ та ЄВІ надають точну картину щодо когорт осіб, яких зараховано на магістратуру цієї спеціальності.

В частині наданих далі даних включено інформацію про кількість осіб, чиї результати ЄФВВ та ЄВІ враховано.

Результати ЄФВВ та ЄВІ можуть слугувати спільним мірилом для оцінки і порівняння рівня випускників правничих шкіл, а також для оцінки і порівняння роботи самих правничих шкіл.

БАЗА ДОСЛІДЖЕННЯ ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ ПРАВО/ПРАВОНАВСТВО

У вибірку цієї частини дослідження було взято всіх, хто надавав конкурсні пропозиції на вступ на магістратуру спеціальності 081 (незалежно від спеціальності попередньої освіти і пріоритету конкурсної пропозиції), а також осіб, що не надавали таких конкурсних пропозицій, але завершили попередню освіту зі спеціальності Право чи Правознавство у 2018 році.

Розмір бази, за якою досліджувалась спеціальність Право/Правознавство склав 25 674 особи. Серед них 23 623 особи мають дипломи правників (бакалаври, спеціалісти).

Серед 23 623 осіб, чиї дані досліджувались в цій частині дослідження, були не лише випускники 2018 і попередніх років, що взяли участь у конкурсі на правничу магістратуру в 2018 році, але й випускники правничого бакалаврату 2018 року, які не робили спроб продовження правничої освіти на магістерському рівні.

ПОРТРЕТ ВСТУПНИКА

Гендерний склад вступників на магістратуру спеціальності 081 Право є майже збалансованим, з невеликим превалюванням жінок. За результатами вступної кампанії превалювання жінок серед зарахованих на магістратуру трохи збільшилось у порівнянні з гендерним балансом аудиторії вступників.

Таблиця 7– Гендерний склад вступників і зарахованих на магістратуру спеціальності 081 Право.

Стать	Зараховані	Всі
Жіноча	54.3%	52.0%
Чоловіча	45.7%	48.0%

Більше 80% вступників складають молоді особи у віці до 30 років. Помітну частину вступників складають особи у віці 30-39 років (12.3%). За результатами вступної кампанії частка цієї вікової категорії суттєво зменшилась до 5.3% серед зарахованих.

Таблиця 8– Віковий склад вступників і зарахованих на магістратуру спеціальності 081 Право.

Вік	Зараховані	Всі
до 20	0.1%	0.0%
20-29	93.2%	83.4%
30-39	5.3%	12.3%
40-49	1.3%	3.7%
50-59	0.2%	0.5%
60 і старші	0.0%	0.0%

Зменшення представництва старшої частини вступників серед числа зарахованих на магістратуру пояснюється нижчою успішністю на ЄВІ/ЄФВВ випусників попередніх років (див. наступну таблицю).

Таблиця 9– Рік отримання попереднього диплома про вищу освіту вступників і зарахованих на магістратуру спеціальності 081 Право.

Рік отримання диплома про попередню освіту	Зараховані	Всі
до 2005	0.9%	2.4%
2005-2009	1.8%	4.6%
2010-2014	4.3%	7.8%
2015	1.1%	2.0%
2016	1.5%	2.6%
2017	6.4%	7.8%
2018	84.0%	72.8%

Загальний розподіл вступників на правничу магістратуру і випусників правничого бакалаврату демонструє тенденцію зниження частки правників за попередньою освітою серед зарахованих на правничу магістратуру (див. наступну таблицю).

Таблиця 10– Спеціальності попередньої освіти осіб, що претендували на вступ і осіб, що зараховані на магістратуру спеціальності 081 Право.

Категорія спеціальності попереднього диплома	Зараховані	Всі
Право, Правознавство	89.2%	93.0%
Міжнародне право	0.3%	0.3%
Публічне управління та адміністрування, Публічна політика і управління, Регіональне управління, Державна служба, Державне управління	0.1%	0.1%
Правоохоронна діяльність	2.3%	1.8%
Економічні і управлінські (крім віднесених до категорії 3 вище) спеціальності	3.4%	1.9%
Гуманітарні спеціальності	2.2%	1.5%
Природничі та інженерні спеціальності	2.5%	1.4%

Ефект зниження представництва правників за попередньою освітою серед майбутніх магістрів права пояснюється декількома факторами, серед яких є і фактор зміни спеціальності бакалаврами права при вступі на магістратуру (іншої спеціальності) та інші фактори.

Більше ніж 2/3 вступників на магістратуру спеціальності 081 Право були зараховані на цю спеціальність (див. наступну таблицю). Під вступниками маються на увазі особи, що подавали конкурсні пропозиції на магістратуру спеціальності 081 Право незалежно від спеціальності їх попереднього диплома.

Таблиця 11 – Категорія спеціальності магістратури, на яку фактично зараховано вступника.

Спеціальність, на яку зараховано	%%
081 Право	67.5%
293 Міжнародне право	0.6%
281 Публічне управління та адміністрування	2.2%
262 Правоохоронна діяльність	5.3%
Економічні й управлінські спеціальності	4.4%
Гуманітарні спеціальності	1.6%
Природничі й інженерні спеціальності	0.7%
Не зараховано	17.6%

Цікавим є те, на які спеціальності магістратури були зараховані особи з попередньою правничою освітою, що брали участь у вступній кампанії 2018 року або отримали бакалаврський диплом правника у 2018 році, але вирішили не продовжувати навчання на магістерському рівні:

Таблиця 12 – Категорія спеціальності, на яку зараховано особу з попередньою юридичною освітою.

Спеціальність, на яку зараховано	%%
081 Право	35.2%
293 Міжнародне право	0.3%
281 Публічне управління та адміністрування	5.9%
262 Правоохоронна діяльність	4.1%
Економічні й управлінські спеціальності	7.0%
Гуманітарні спеціальності	2.8%
Природничі й інженерні спеціальності	2.4%
Не зараховано	11.2%
Не подавали конкурсні пропозиції	31.1%

Розподіл вступників за типом населеного пункту основного місця проживання та за регіоном надано в наступних двох таблицях.

Таблиця 13– Тип населеного пункту основного місця проживання.

Місце проживання	Зараховані на 081 Право	Всі
Київ	8.7%	9.1%
обласний центр	31.3%	29.5%
місто обласного значення	20.9%	19.8%
місто районного значення	11.3%	10.8%
село, селище	19.2%	22.3%
СМТ	8.6%	8.5%

Таблиця 14– Місце проживання зарахованих на магістратуру в порівнянні зі всіма вступниками.

Місце проживання	Зараховані на 081 Право	Всі
Автономна Республіка Крим	0.2%	0.3%
Вінницька область	4.4%	4.3%
Волинська область	2.5%	2.2%
Дніпропетровська область	7.3%	7.0%
Донецька область	6.5%	6.0%
Житомирська область	3.0%	3.2%
Закарпатська область	2.4%	2.7%
Запорізька область	3.8%	3.8%
Івано-Франківська область	3.2%	3.2%
Київ	8.7%	9.1%
Київська область	4.5%	5.5%
Кіровоградська область	2.8%	2.8%
Луганська область	3.5%	2.9%
Львівська область	6.4%	6.0%
Миколаївська область	2.6%	2.7%
Одеська область	5.4%	5.9%
Полтавська область	3.6%	3.4%
Рівненська область	3.0%	2.6%
Севастополь	0.0%	0.0%
Сумська область	3.3%	3.4%
Тернопільська область	2.4%	2.1%
Харківська область	6.6%	6.4%
Херсонська область	2.0%	2.2%
Хмельницька область	3.5%	3.3%
Черкаська область	3.4%	3.1%
Чернівецька область	1.9%	2.4%
Чернігівська область	3.0%	3.3%

РЕЙТИНГ ЯКОСТІ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ ПРАВНИЧИХ ШКІЛ

У наступній таблиці надано результат розрахунку рангу освітньої послуги за описаною вище спрощеною методикою (розділ «Спрощений метод оцінки якості освітньої послуги»). У зв'язку з розумінням грубості методики, не докладалось екстраординарних зусиль для збору найповнішого з можливих набору даних, тож кількість осіб, по яких вдалось співставити результати ЗНО до навчання на правничому бакалавраті з результатами блоку Право ЄФВВ після завершення бакалаврату склала всього близько 8 тисяч осіб. В таблиці надано точну кількість осіб, чії освітні успіхи було враховано в розрахунку якості освітньої послуги конкретного ЗВО. За цією колонкою можна оцінювати репрезентативність розрахунку для кожного конкретного ЗВО (порівнюючи з даними з інших таблиць). Довідково надано таку інформацію:

- розрахований середній стандартизований рейтинг при вступі відповідних осіб на бакалаврат;
- середня оцінка блоку Право ЄФВВ;
- відсоток відповідних випускників ЗВО, які не подолали пороговий бал в блоці Право ЄФВВ.

Ці дані стосуються лише осіб, взятих до розрахунку, тому величини в цій таблиці можуть незначним чином відрізнятись від відповідних загальних даних по ЗВО з інших таблиць в цьому документі.

В таблиці не представлено ЗВО, по яких кількість осіб в розрахунку була меншою 12. Враховувались лише бакалаври права (перехресний вступ не враховувався).

Відсортовано за значенням процентильного рангу (остання колонка) в порядку зменшення.

Таблиця 15– Рейтинг якості освітньої послуги (ранг реалізації освітнього потенціалу) ЗВО.

№	ЗВО	Осіб	Конкурсний бал (бакалавр.)	Право (ЄФВВ)	% не подолали поріг	Ранг
1	Львівський національний університет імені Івана Франка	269	176,7	160,1	1,1%	0,690
2	Полтавський юридичний інститут Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого	101	166,3	149,3	3,0%	0,670
3	Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»	17	151,2	136,3	5,9%	0,667
4	Національний університет «Києво-Могилянська академія»	75	184,5	166,0	1,3%	0,660
5	Національний університет «Острозька академія»	68	167,3	147,9	1,5%	0,642
6	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	155	162,9	144,9	5,2%	0,633
7	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	1538	170,8	151,7	6,4%	0,610
8	Донецький національний університет імені Василя Стуса	16	165,9	144,8	6,3%	0,583
9	Вищий навчальний заклад «Університет імені Альфреда Нобеля»	53	156,5	137,1	11,3%	0,582
10	Хмельницький університет управління та права	97	165,3	145,1	9,3%	0,575
11	Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського	20	158,4	134,2	5,0%	0,558
12	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	350	181,7	157,6	5,1%	0,550

№	ЗВО	Осіб	Конкурсний бал (бакалавр.)	Право (ЄФВВ)	%% не подолали поріг	Ранг
13	Чорноморський національний університет імені Петра Могили	38	160,9	140,0	13,2%	0,546
14	Державний вищий навчальний заклад «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»	126	165,1	142,8	9,6%	0,541
15	Одеський національний університет імені І.І. Мечникова	57	163,9	142,3	14,0%	0,533
16	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна	83	163,7	139,6	10,8%	0,521
17	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»	127	164,2	142,0	11,9%	0,521
18	Приватний вищий навчальний заклад Університет Короля Данила	15	154,1	133,9	20,0%	0,519
19	Житомирський національний агроекологічний університет	40	157,9	133,2	12,5%	0,516
20	Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»	148	167,7	140,8	6,8%	0,504
21	Національний університет «Одеська юридична академія»	1364	166,2	141,9	12,4%	0,504
22	Бердянський державний педагогічний університет	17	157,5	133,4	17,6%	0,489
23	Університет митної справи та фінансів	90	168,2	139,7	7,8%	0,480
24	Сумський національний аграрний університет	14	146,3	124,1	28,6%	0,480
25	«Класичний приватний університет»	21	152,8	125,8	14,3%	0,471
26	Товариство з обмеженою відповідальністю «Академія адвокатури України»	35	161,7	136,8	17,6%	0,470
27	Запорізький національний університет	119	160,8	136,0	18,5%	0,468
28	Черкаський навчально-науковий інститут Державного вищого навчального закладу «Університет банківської справи»	18	164,5	136,4	11,1%	0,468
29	Вищий навчальний приватний заклад «Дніпровський гуманітарний університет»	23	145,2	126,5	39,1%	0,467
30	Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки	86	161,7	132,0	10,5%	0,458
31	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»	74	168,0	138,6	10,8%	0,453
32	Тернопільський національний економічний університет	59	162,1	132,7	11,9%	0,449
33	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара	77	167,3	138,4	14,3%	0,443

№	ЗВО	Осіб	Конкур- сний бал (бака- лавр.)	Право (ЄФВВ)	%% не по- долали поріг	Ранг
34	Рівненський інститут Київського університету права Національної академії наук України	31	158,1	127,9	12,9%	0,441
35	Київський національний університет культури і мистецтв	29	169,4	140,2	13,8%	0,441
36	Київський національний торговельно-економічний університет	67	164,5	134,1	10,4%	0,440
37	Одеський державний університет внутрішніх справ	40	153,4	129,8	30,0%	0,435
38	Львівський торговельно-економічний університет	33	159,7	129,4	12,1%	0,435
39	Національний університет «Одеська морська академія»	22	162,1	134,4	18,2%	0,432
40	Харківський національний університет внутрішніх справ	139	148,8	124,6	32,4%	0,431
41	Вищий навчальний заклад «Університет економіки та права «КРОК»	19	153,9	122,6	15,8%	0,427
42	Національна академія Державної прикордонної служби України ім. Богдана Хмельницького	28	160,1	129,8	14,3%	0,427
43	Київський університет права Національної академії наук України	60	160,4	129,5	13,3%	0,426
44	Одеський національний морський університет	20	157,0	127,6	20,0%	0,420
45	Національний університет водного господарства та природокористування	43	157,6	127,8	18,6%	0,414
46	Київський національний лінгвістичний університет	33	167,0	134,2	9,1%	0,412
47	Національна академія внутрішніх справ	164	157,4	127,9	20,2%	0,410
48	Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка	37	162,2	127,4	8,1%	0,406
49	Херсонський державний університет	30	156,0	125,6	20,0%	0,405
50	Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди	64	152,8	126,3	31,3%	0,401
51	Академія праці, соціальних відносин і туризму	14	154,1	118,7	7,1%	0,400
52	Львівський державний університет внутрішніх справ	84	159,4	129,9	22,6%	0,397
53	Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ	103	156,7	125,4	21,4%	0,393
54	Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького	26	158,7	129,0	23,1%	0,393
55	Запорізький національний технічний університет	36	153,8	126,6	30,6%	0,392
56	Національний транспортний університет	48	158,2	133,3	31,3%	0,391
57	Вінницький національний аграрний університет	39	156,8	126,5	25,6%	0,380

№	ЗВО	Осіб	Конкурсний бал (бакалавр.)	Право (ЄФВВ)	%% не подолали поріг	Ранг
58	Полтавський інститут економіки і права вищого навчального закладу Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»	12	155,1	128,4	33,3%	0,379
59	Чернігівський національний технологічний університет	95	159,6	128,4	24,2%	0,369
60	Національний університет «Львівська політехніка»	174	162,7	129,9	19,5%	0,368
61	Білоцерківський національний аграрний університет	37	154,8	120,5	21,6%	0,362
62	Національний університет біоресурсів і природокористування України	52	158,8	126,4	25,0%	0,352
63	Маріупольський державний університет	32	157,2	127,9	34,4%	0,349
64	Київський університет імені Бориса Грінченка	28	160,2	129,1	28,6%	0,344
65	Сумський державний університет	68	157,3	129,8	41,2%	0,328
66	Національний авіаційний університет	113	157,5	122,7	27,4%	0,328
67	Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова	26	160,9	131,3	38,5%	0,321
68	Академія Державної пенітенціарної служби	62	154,3	120,5	33,9%	0,319
69	Приватний вищий навчальний заклад «Київський університет культури»	12	145,6	112,8	50,0%	0,313
70	Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»	26	156,2	121,2	34,6%	0,297

Значення процентильного рангу 0.5 означає середній по Україні рівень. Величина рангу вище 0.5 свідчить про те, що якість освітньої послуги є вищою, ніж в середньому по Україні.

РЕЙТИНГ СТАНДАРТУ МІНІМАЛЬНОГО ОСВІТНЬОГО ПРАВНИЧОГО РІВНЯ

В таблицю включено ЗВО, кількість випускників яких серед учасників основної сесії ЄФВВ склала не менше 5 осіб. Таблицю слід використовувати як джерело первинної інформації для побудови рейтингу провідних правничих шкіл. Для цього з наведеної таблиці можна виключити ЗВО, що випускають мало юристів та ЗВО, кількість випускників яких серед учасників ЄФВВ є суттєво меншою за кількість випущених юристів (не репрезентативні дані).

Таблиця 16– Рейтинг стандарту (мінімального освітнього рівня) різних ЗВО. Подолання порогового балу тестування з фаху (блок Право ЄФВВ).

№	ЗВО	Учасників тесту Право 13.06.2019	%% не подолали поріг блоку Право ↓
1	Державний вищий навчальний заклад «Криворізький національний університет»	11	0,0%
2	Національна академія Служби безпеки України	10	0,0%
3	Національний університет харчових технологій	9	0,0%

№	ЗВО	Учасників тесту Право 13.06.2019	%% не подолали поріг блоку Право ↓
4	Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка	9	0,0%
5	Херсонський факультет Одеського державного університету внутрішніх справ	9	0,0%
6	Вищий навчальний заклад «Київський університет ринкових відносин» у формі товариства з обмеженою відповідальністю	7	0,0%
7	Харківський національний автомобільно-дорожній університет	7	0,0%
8	Черкаський державний технологічний університет	7	0,0%
9	Луганський національний аграрний університет	6	0,0%
10	Миколаївський національний аграрний університет	6	0,0%
11	Одеський державний екологічний університет	6	0,0%
12	Академія муніципального управління	5	0,0%
13	Вінницький національний технічний університет	5	0,0%
14	Київський національний університет будівництва і архітектури	5	0,0%
15	Національний університет «Києво-Могилянська академія»	79	1,3%
16	Львівський національний університет імені Івана Франка	362	3,3%
17	Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка	28	3,6%
18	Національний університет «Острозька академія»	90	4,4%
19	Полтавський юридичний інститут Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого	135	5,9%
20	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	419	7,2%
21	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	234	7,3%
22	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	1689	7,5%
23	Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»	216	7,9%
24	Київський національний лінгвістичний університет	37	8,1%
25	Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»	49	8,2%
26	Університет митної справи та фінансів	107	8,4%
27	Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка	11	9,1%
28	Київський національний торговельно-економічний університет	143	9,8%
29	Житомирський національний агроекологічний університет	61	9,8%
30	Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки	100	10,0%
31	Донбаська державна машинобудівна академія	10	10,0%
32	Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського	9	11,1%
33	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»	101	11,9%

№	ЗВО	Учасників тесту Право 13.06.2019	%% не подолали поріг блоку Право ↓
34	Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова	24	12,5%
35	Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка	8	12,5%
36	Рівненський державний гуманітарний університет	8	12,5%
37	Хмельницький національний університет	8	12,5%
38	Хмельницький університет управління та права	111	12,6%
39	Одеський національний університет імені І.І. Мечникова	95	12,6%
40	Національна академія Державної прикордонної служби України ім. Богдана Хмельницького	77	13,0%
41	Державний вищий навчальний заклад «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»	173	13,3%
42	Київський університет права Національної академії наук України	104	13,5%
43	Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка	52	13,5%
44	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара	101	13,9%
45	Рівненський інститут Київського університету права Національної академії наук України	43	14,0%
46	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	121	14,0%
47	Бердянський державний педагогічний університет	28	14,3%
48	Черкаський навчально-науковий інститут Державного вищого навчального закладу «Університет банківської справи»	21	14,3%
49	Хмельницький інститут імені Блаженнішого Володимира, Митрополита Київського і всієї України Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»	14	14,3%
50	Вінницький соціально-економічний інститут Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»	7	14,3%
51	Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського	41	14,6%
52	Міжнародний гуманітарний університет	34	14,7%
53	Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ	298	14,8%
54	Університет державної фіскальної служби України	465	14,8%
55	Вищий навчальний заклад «Університет імені Альфреда Нобеля»	67	14,9%
56	Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля	64	15,6%
57	Національний університет «Одеська морська академія»	24	16,7%
58	Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України	18	16,7%
59	Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»	6	16,7%
60	Національний університет «Одеська юридична академія»	1855	16,7%

№	ЗВО	Учасників тесту Право 13.06.2019	%% не подолали поріг блоку Право ↓
61	Київський національний університет культури і мистецтв	41	17,1%
62	Одеський національний морський університет	23	17,4%
63	Національний університет «Львівська політехніка»	268	17,5%
64	Білоцерківський національний аграрний університет	51	17,6%
65	Київський національний університет технологій та дизайну	17	17,6%
66	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»	200	18,0%
67	Національна академія внутрішніх справ	976	18,1%
68	Львівський державний університет внутрішніх справ	314	18,2%
69	Криворізький економічний інститут Державного вищого навчального закладу «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»	22	18,2%
70	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця	11	18,2%
71	Донецький національний університет імені Василя Стуса	96	18,8%
72	Чорноморський національний університет імені Петра Могили	64	18,8%
73	Товариство з обмеженою відповідальністю «Академія адвокатури України»	74	18,9%
74	Прикарпатський факультет (м. Івано-Франківськ)	21	19,0%
75	Донецький юридичний інститут МВС України	35	20,0%
76	Білоцерківський інститут економіки та управління вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»	10	20,0%
77	Дніпровський державний аграрно-економічний університет	5	20,0%
78	Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького	5	20,0%
79	Одеський національний політехнічний університет	5	20,0%
80	Державний університет інфраструктури та технологій	88	20,5%
81	Запорізький національний університет	155	20,6%
82	Вищий навчальний заклад «Університет економіки та права «КРОК»	52	21,2%
83	Луцький національний технічний університет	9	22,2%
84	Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова	9	22,2%
85	Тернопільський національний економічний університет	121	22,3%
86	Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»	44	22,7%
87	Одеський державний університет внутрішніх справ	226	23,0%
88	Академія праці, соціальних відносин і туризму	39	23,1%
89	Приватний вищий навчальний заклад «Європейський університет»	39	23,1%
90	Національний університет біоресурсів і природокористування України	112	23,2%

№	ЗВО	Учасників тесту Право 13.06.2019	%% не подолали поріг блоку Право ↓
91	«Класичний приватний університет»	56	23,2%
92	Приватний вищий навчальний заклад «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»	45	24,4%
93	Національний авіаційний університет	155	24,5%
94	Вінницький національний аграрний університет	57	24,6%
95	Національний університет водного господарства та природокористування	73	24,7%
96	Приватний вищий навчальний заклад «Київський міжнародний університет»	24	25,0%
97	Приватний вищий навчальний заклад «Університет сучасних знань»	20	25,0%
98	Приватний вищий навчальний заклад «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука»	16	25,0%
99	«Харківський економіко-правовий університет» у формі товариства з обмеженою відповідальністю	12	25,0%
100	Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»	8	25,0%
101	Херсонський державний університет	46	26,1%
102	Новокаховський гуманітарний інститут вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»	15	26,7%
103	Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького	41	26,8%
104	Львівський торговельно-економічний університет	67	26,9%
105	Вищий навчальний заклад «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»	48	27,1%
106	Вінницький торговельно – економічний інститут Київського національного торговельно – економічного університету	11	27,3%
107	Донецький державний університет управління	11	27,3%
108	Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»	54	27,8%
109	Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського	36	27,8%
110	Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Національна академія управління»	18	27,8%
111	Національний транспортний університет	61	27,9%
112	Приватний вищий навчальний заклад «Фінансово-правовий коледж»	25	28,0%
113	Бердянський інститут державного та муніципального управління Класичного приватного університету	7	28,6%
114	Вища школа єврорегіональної економіки імені Альфіде де Гаспері (Польща)	7	28,6%
115	Сумський державний університет	186	29,0%
116	Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди	93	29,0%
117	Харківський національний університет внутрішніх справ	810	29,3%

№	ЗВО	Учасників тесту Право 13.06.2019	%% не подолали поріг блоку Право ↓
118	Чернігівський національний технологічний університет	142	30,3%
119	Приватний вищий навчальний заклад Університет Короля Данила	66	30,3%
120	Запорізький національний технічний університет	89	31,5%
121	Маріупольський державний університет	47	31,9%
122	Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова	40	32,5%
123	Вищий навчальний заклад «Східноєвропейський університет економіки і менеджменту» (у формі товариства з обмеженою відповідальністю)	12	33,3%
124	Приватний вищий навчальний заклад «Донецький університет економіки та права»	12	33,3%
125	Державний вищий навчальний заклад «Донбаський державний педагогічний університет»	6	33,3%
126	Полтавський інститут економіки і права вищого навчального закладу Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»	17	35,3%
127	Приватний вищий навчальний заклад «Кропивницький інститут державного та муніципального управління»	11	36,4%
128	Сумський національний аграрний університет	57	36,8%
129	Київський університет туризму, економіки і права	38	36,8%
130	Київський університет імені Бориса Грінченка	43	37,2%
131	Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського	16	37,5%
132	Центральноукраїнський національний технічний університет	8	37,5%
133	Вищий навчальний приватний заклад «Дніпровський гуманітарний університет»	39	38,5%
134	Житомирська філія Приватного вищого навчального закладу «Університет сучасних знань»	13	38,5%
135	Академія Державної пенітенціарної служби	103	38,8%
136	Приватний вищий навчальний заклад «Буковинський університет»	23	39,1%
137	Житомирський державний університет імені Івана Франка	5	40,0%
138	Миколаївський міжрегіональний інститут розвитку людини Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»	5	40,0%
139	Львівський інститут Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»	12	41,7%
140	Приватний вищий навчальний заклад «Карпатський університет імені Августина Волошина»	16	43,8%
141	Приватний вищий навчальний заклад «Львівський університет бізнесу та права»	18	44,4%
142	Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка	9	44,4%
143	Товариство з обмеженою відповідальністю «Бердянський університет менеджменту і бізнесу»	32	46,9%
144	Приватний вищий навчальний заклад «Київський університет культури»	12	50,0%

№	ЗВО	Учасників тесту Право 13.06.2019	%% не подолали поріг блоку Право ↓
145	«Київський кооперативний інститут бізнесу і права»	17	58,8%
146	Приватний вищий навчальний заклад «Міжнародний класичний університет імені Пилипа Орлика»	10	60,0%
147	Українська інженерно-педагогічна академія	5	60,0%
148	Кіровоградський інститут розвитку людини вищого навчального закладу Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»	8	62,5%
149	Український державний університет залізничного транспорту	8	62,5%
150	Івано-Франківська філія Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»	8	75,0%

РЕЙТИНГ РІВНЯ ВИПУСКНИКІВ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ БЛОКУ ПРАВО ЄФВВ

До наступної таблиці включено ЗВО, кількість випускників яких серед учасників основної сесії ЄФВВ склала не менше 5 осіб.

Довідково: поріг сліпого вгадування в блоці Право ЄФВВ складав 25% правильних відповідей.

Таблиця 17– Рейтинг рівня випускників різних ЗВО (відсоток правильних відповідей в блоці Право).

#	ЗВО	Учасників тесту Право 13.06.2019	% правильних відповідей в блоці Право
1	Національний університет «Києво-Могилянська академія»	79	54,7%
2	Львівський національний університет імені Івана Франка	362	49,8%
3	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	419	47,5%
4	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	1689	45,3%
5	Національний університет «Острозька академія»	90	44,6%
6	Полтавський юридичний інститут Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого	135	43,6%
7	Національна академія Служби безпеки України	10	42,9%
8	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	234	42,1%
9	Хмельницький університет управління та права	111	41,9%
10	Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського	9	40,4%
11	Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»	216	40,4%
12	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	121	40,2%

#	ЗВО	Учасників тесту Право 13.06.2019	% правильних відповідей в блоці Право
13	Одеський національний університет імені І.І. Мечникова	95	40,0%
14	Університет митної справи та фінансів	107	40,0%
15	Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка	9	39,7%
16	Державний вищий навчальний заклад «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»	173	39,6%
17	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»	101	39,1%
18	Національний університет харчових технологій	9	39,1%
19	Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка	28	39,0%
20	Національний університет «Одеська юридична академія»	1855	38,9%
21	Товариство з обмеженою відповідальністю «Академія адвокатури України»	74	38,5%
22	Київський національний лінгвістичний університет	37	38,5%
23	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара	101	38,2%
24	Київський національний торговельно-економічний університет	143	38,1%
25	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»	200	38,0%
26	Вищий навчальний заклад «Університет імені Альфреда Нобеля»	67	38,0%
27	Вищий навчальний заклад «Київський університет ринкових відносин» у формі товариства з обмеженою відповідальністю	7	37,9%
28	Чорноморський національний університет імені Петра Могили	64	37,6%
29	Черкаський навчально-науковий інститут Державного вищого навчального закладу «Університет банківської справи»	21	37,6%
30	Донецький національний університет імені Василя Стуса	96	37,5%
31	Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка	8	37,4%
32	Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського	41	37,3%
33	Херсонський факультет Одеського державного університету внутрішніх справ	9	37,3%
34	Університет державної фіскальної служби України	465	37,2%
35	Національний університет «Одеська морська академія»	24	37,2%
36	Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки	100	37,0%
37	Запорізький національний університет	155	36,9%
38	Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля	64	36,9%
39	Криворізький економічний інститут Державного вищого навчального закладу «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»	22	36,8%
40	Київський національний університет культури і мистецтв	41	36,8%
41	Бердянський державний педагогічний університет	28	36,8%

#	ЗВО	Учасників тесту Право 13.06.2019	% правильних відповідей в блоці Право
42	Київський національний університет будівництва і архітектури	5	36,7%
43	Житомирський національний агроекологічний університет	61	36,6%
44	Прикарпатський факультет (м. Івано-Франківськ)	21	36,5%
45	Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова	9	36,4%
46	Черкаський державний технологічний університет	7	36,3%
47	Київський університет права Національної академії наук України	104	36,3%
48	Рівненський інститут Київського університету права Національної академії наук України	43	36,2%
49	«Харківський економіко-правовий університет» у формі товариства з обмеженою відповідальністю	12	36,0%
50	Державний університет інфраструктури та технологій	88	35,9%
51	Одеський державний екологічний університет	6	35,9%
52	Приватний вищий навчальний заклад «Київський міжнародний університет»	24	35,8%
53	Рівненський державний гуманітарний університет	8	35,8%
54	Харківський національний автомобільно-дорожній університет	7	35,7%
55	Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Національна академія управління»	18	35,7%
56	Львівський державний університет внутрішніх справ	314	35,6%
57	Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»	49	35,5%
58	Тернопільський національний економічний університет	121	35,5%
59	Національна академія Державної прикордонної служби України ім. Богдана Хмельницького	77	35,5%
60	Національний університет «Львівська політехніка»	268	35,1%
61	Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка	52	35,1%
62	Сумський державний університет	186	35,0%
63	Миколаївський міжрегіональний інститут розвитку людини Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»	5	34,9%
64	Одеський національний морський університет	23	34,9%
65	Вищий навчальний заклад «Університет економіки та права «КРОК»	52	34,8%
66	Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка	11	34,8%
67	Луганський національний аграрний університет	6	34,7%
68	Академія муніципального управління	5	34,7%
69	Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ	298	34,7%

#	ЗВО	Учасників тесту Право 13.06.2019	% правильних відповідей в блоці Право
70	Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова	24	34,5%
71	Національна академія внутрішніх справ	976	34,4%
72	Хмельницький національний університет	8	34,3%
73	Національний транспортний університет	61	34,3%
74	Міжнародний гуманітарний університет	34	34,3%
75	Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»	6	34,2%
76	Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова	40	34,1%
77	Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського	36	34,0%
78	Національний університет біоресурсів і природокористування України	112	34,0%
79	Приватний вищий навчальний заклад Університет Короля Данила	66	33,9%
80	Миколаївський національний аграрний університет	6	33,8%
81	Маріупольський державний університет	47	33,8%
82	Національний університет водного господарства та природокористування	73	33,8%
83	Державний вищий навчальний заклад «Криворізький національний університет»	11	33,8%
84	Одеський державний університет внутрішніх справ	226	33,7%
85	Херсонський державний університет	46	33,7%
86	Приватний вищий навчальний заклад «Університет сучасних знань»	20	33,7%
87	Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького	5	33,7%
88	Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького	41	33,5%
89	Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди	93	33,4%
90	Львівський торговельно-економічний університет	67	33,3%
91	Чернігівський національний технологічний університет	142	33,3%
92	Приватний вищий навчальний заклад «Європейський університет»	39	33,3%
93	Білоцерківський національний аграрний університет	51	33,2%
94	Вінницький національний аграрний університет	57	33,1%
95	Приватний вищий навчальний заклад «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»	45	33,1%
96	Хмельницький інститут імені Блаженнішого Володимира, Митрополита Київського і всієї України Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»	14	33,1%
97	Приватний вищий навчальний заклад «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука»	16	33,0%

#	ЗВО	Учасників тесту Право 13.06.2019	% правильних відповідей в блоці Право
98	Вінницький торговельно – економічний інститут Київського національного торговельно – економічного університету	11	32,9%
99	Донецький юридичний інститут МВС України	35	32,9%
100	Сумський національний аграрний університет	57	32,8%
101	Національний авіаційний університет	155	32,7%
102	Київський університет імені Бориса Грінченка	43	32,7%
103	Вищий навчальний заклад «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»	48	32,6%
104	Приватний вищий навчальний заклад «Донецький університет економіки та права»	12	32,6%
105	Білоцерківський інститут економіки та управління вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»	10	32,6%
106	Запорізький національний технічний університет	89	32,5%
107	Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського	16	32,4%
108	Новокаховський гуманітарний інститут вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»	15	32,4%
109	Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»	44	32,4%
110	Харківський національний університет внутрішніх справ	810	32,4%
111	Академія праці, соціальних відносин і туризму	39	32,4%
112	Київський національний університет технологій та дизайну	17	32,4%
113	Донецький державний університет управління	11	32,3%
114	Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України	18	32,3%
115	Вища школа єврорегіональної економіки імені Альчіде де Гаспері (Польща)	7	32,2%
116	Київський університет туризму, економіки і права	38	32,2%
117	Полтавський інститут економіки і права вищого навчального закладу Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»	17	32,2%
118	Вінницький національний технічний університет	5	31,8%
119	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця	11	31,6%
120	Донбаська державна машинобудівна академія	10	31,6%
121	Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»	54	31,5%
122	«Класичний приватний університет»	56	31,5%
123	Житомирська філія Приватного вищого навчального закладу «Університет сучасних знань»	13	31,3%

#	ЗВО	Учасників тесту Право 13.06.2019	% правильних відповідей в блоці Право
124	Вінницький соціально-економічний інститут Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»	7	31,2%
125	Бердянський інститут державного та муніципального управління Класичного приватного університету	7	31,0%
126	Академія Державної пенітенціарної служби	103	31,0%
127	Вищий навчальний приватний заклад «Дніпровський гуманітарний університет»	39	31,0%
128	Державний вищий навчальний заклад «Донбаський державний педагогічний університет»	6	31,0%
129	Приватний вищий навчальний заклад «Фінансово-правовий коледж»	25	30,9%
130	Центральноукраїнський національний технічний університет	8	30,6%
131	Дніпровський державний аграрно-економічний університет	5	30,6%
132	Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»	8	30,5%
133	Приватний вищий навчальний заклад «Кропивницький інститут державного та муніципального управління»	11	30,4%
134	Товариство з обмеженою відповідальністю «Бердянський університет менеджменту і бізнесу»	32	30,0%
135	Вищий навчальний заклад «Східноєвропейський університет економіки і менеджменту» (у формі товариства з обмеженою відповідальністю)	12	29,8%
136	Приватний вищий навчальний заклад «Буковинський університет»	23	29,8%
137	Приватний вищий навчальний заклад «Львівський університет бізнесу та права»	18	29,6%
138	Житомирський державний університет імені Івана Франка	5	29,2%
139	Одеський національний політехнічний університет	5	29,2%
140	Приватний вищий навчальний заклад «Київський університет культури»	12	28,9%
141	Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка	9	28,9%
142	Кіровоградський інститут розвитку людини вищого навчального закладу Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»	8	28,8%
143	Українська інженерно-педагогічна академія	5	28,6%
144	Львівський інститут Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»	12	28,1%
145	Луцький національний технічний університет	9	27,9%
146	Приватний вищий навчальний заклад «Карпатський університет імені Августина Волошина»	16	27,6%
147	Приватний вищий навчальний заклад «Міжнародний класичний університет імені Пилипа Орлика»	10	27,4%
148	Український державний університет залізничного транспорту	8	27,2%
149	«Київський кооперативний інститут бізнесу і права»	17	27,0%

#	ЗВО	Учасників тесту Право 13.06.2019	% правильних відповідей в блоці Право
150	Івано-Франківська філія Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»	8	26,1%

РЕЗУЛЬТАТИ ЄВІ ТА ЄФВВ ВИПУСКНИКІВ ЗВО

У наступній таблиці надано усереднені офіційні результати ЄФВВ та ЄВІ випускників різних ЗВО.

До таблиці включено ЗВО, кількість випускників яких серед учасників основної сесії ЄФВВ склала не менше 5 осіб.

Розраховувались дані лише по особах, що подолали відповідні порогові бали.

Дані відсортовано за колонкою «Конкурсний бал». Значення конкурсного балу враховувалось лише по особах, що змогли подолати всі три порогових бали ЄВІ, ЄФВВ. Представлені дані є репрезентативними лише для успішної частини випускників, а не для всього закладу освіти.

Таблиця 18– Середні офіційні результати ЄФВВ та ЄВІ випускників різних ЗВО.

№	ЗВО	Учасників ЄФВВ	Іноземна мова	ТЗНПК	Право	% подолали 3 порогових бали	Конкурсний бал ↓
1	Національний університет «Києво-Могилянська академія»	79	176,6	166,5	165,5	98,7%	509,2
2	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	419	169,8	156,4	154,3	91,4%	485,1
3	Національна академія Служби безпеки України	10	164,0	157,0	143,5	100,0%	464,5
4	Львівський національний університет імені Івана Франка	362	151,1	147,8	157,7	91,7%	460,3
5	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	1689	143,7	149,6	150,0	85,5%	450,2
6	Київський національний лінгвістичний університет	37	161,3	140,6	132,2	89,2%	440,5
7	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара	101	146,7	152,1	135,3	80,2%	439,6
8	Товариство з обмеженою відповідальністю «Академія адвокатури України»	74	140,6	141,0	142,1	66,2%	437,7
9	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	121	144,8	143,3	140,4	77,7%	437,5
10	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова	95	144,2	144,1	141,2	83,2%	436,7
11	Національний університет «Острозька академія»	90	142,0	140,9	145,9	83,3%	436,6

№	ЗВО	Учасників ЄФВВ	Іноземна мова	ТЗНПК	Право	% подолали 3 порогових бали	Конкурсний бал ↓
12	Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»	216	143,2	146,9	139,6	84,3%	435,8
13	Полтавський юридичний інститут Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого	135	133,7	142,9	144,7	75,6%	432,2
14	Кіровоградський інститут розвитку людини вищого навчального закладу Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»	8	111,3	130,4	129,7	25,0%	431,5
15	Національний університет «Одеська морська академія»	24	152,5	138,1	135,1	83,3%	430,9
16	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»	101	145,5	147,3	136,9	86,1%	430,7
17	Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського	9	142,0	139,8	136,9	77,8%	429,7
18	Рівненський державний гуманітарний університет	8	142,0	150,3	128,7	75,0%	429,7
19	Національний університет «Одеська юридична академія»	1855	137,2	142,7	138,9	72,5%	429,2
20	Хмельницький університет управління та права	111	132,6	142,2	144,1	75,7%	425,7
21	Державний вищий навчальний заклад «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»	173	135,4	139,1	139,5	75,7%	425,1
22	Університет митної справи та фінансів	107	138,5	143,6	137,1	78,5%	424,5
23	Київський національний університет культури і мистецтв	41	140,8	138,1	134,3	73,2%	423,8
24	Київський національний торговельно-економічний університет	143	140,7	145,4	133,4	81,8%	423,3
25	Черкаський навчально-науковий інститут Державного вищого навчального закладу «Університет банківської справи»	21	137,4	143,0	134,1	71,4%	422,5
26	Миколаївський міжрегіональний інститут розвитку людини Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»	5	142,5	122,3	142,0	40,0%	420,0
27	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	234	134,4	135,2	142,3	73,9%	419,4
28	Запорізький національний університет	156	134,6	140,5	134,6	67,3%	417,9
29	Чорноморський національний університет імені Петра Могили	64	134,4	135,1	137,0	71,9%	417,5

№	ЗВО	Учасників ЄФВВ	Іноземна мова	ТЗНПК	Право	% подолали 3 порогових бали	Конкурсний бал ↓
30	Криворізький економічний інститут Державного вищого навчального закладу «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»	22	130,6	135,6	134,3	63,6%	417,0
31	Сумський державний університет	186	131,5	138,1	132,3	62,9%	415,9
32	Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка	8	127,7	144,9	132,7	62,5%	415,4
33	Приватний вищий навчальний заклад «Київський міжнародний університет»	25	141,2	134,5	131,1	64,0%	414,5
34	Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка	9	127,8	151,6	134,6	100,0%	413,9
35	Донецький національний університет імені Василя Стуса	96	129,9	136,8	134,9	67,7%	413,8
36	Університет державної фіскальної служби України	465	130,0	139,8	133,2	69,7%	413,4
37	Маріупольський державний університет	47	128,4	136,7	129,0	53,2%	413,0
38	Тернопільський національний економічний університет	121	131,6	136,3	130,2	62,8%	412,1
39	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»	200	134,1	133,2	136,0	69,5%	412,0
40	Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Національна академія управління»	18	132,6	133,1	133,5	66,7%	411,9
41	Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського	16	135,0	136,9	129,7	50,0%	411,5
42	Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова	40	130,8	135,9	130,4	62,5%	410,8
43	Одеський державний екологічний університет	6	132,5	153,8	124,5	100,0%	410,8
44	Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка	11	131,1	141,5	124,8	81,8%	410,8
45	Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова	9	141,4	129,3	135,3	66,7%	410,7
46	Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького	5	132,8	132,7	127,3	60,0%	410,3
47	Приватний вищий навчальний заклад «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука»	16	131,3	134,8	123,3	50,0%	409,3
48	Вищий навчальний заклад «Університет імені Альфреда Нобеля»	67	133,9	135,4	136,4	80,6%	408,3

№	ЗВО	Учасників ЄФВВ	Іноземна мова	ТЗНПК	Право	% подолали 3 порогових бали	Конкурсний бал ↓
49	«Харківський економіко-правовий університет» у формі товариства з обмеженою відповідальністю	12	123,0	127,4	134,6	50,0%	407,8
50	Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки	100	133,5	135,0	130,1	77,0%	407,5
51	Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка	52	135,4	141,3	126,3	76,9%	407,5
52	Бердянський державний педагогічний університет	28	128,7	139,6	132,5	71,4%	407,4
53	Київський університет права Національної академії наук України	104	133,2	134,8	129,9	68,3%	406,5
54	Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського	41	125,5	136,6	132,4	70,7%	406,3
55	Київський університет імені Бориса Грінченка	43	131,5	134,7	127,9	53,5%	405,9
56	Херсонський державний університет	46	125,9	136,9	127,5	60,9%	405,7
57	Приватний вищий навчальний заклад «Європейський університет»	39	130,8	134,8	125,2	56,4%	405,0
58	Хмельницький національний університет	8	124,7	143,0	123,1	62,5%	404,6
59	Прикарпатський факультет (м. Івано-Франківськ)	21	124,9	127,2	132,3	52,4%	403,6
60	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця	11	138,0	137,2	130,4	63,6%	402,1
61	Національний університет «Львівська політехніка»	268	131,0	133,8	128,1	66,4%	401,2
62	Чернігівський національний технологічний університет	142	127,6	131,6	127,5	56,3%	400,8
63	Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького	41	130,4	138,5	126,0	68,3%	400,6
64	Національний університет біоресурсів і природокористування України	112	131,6	131,6	126,0	64,3%	400,1
65	Вінницький торговельно – економічний інститут Київського національного торговельно – економічного університету	11	130,8	141,4	124,0	72,7%	399,1
66	Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського	36	132,9	127,3	129,3	58,3%	399,0
67	Луцький національний технічний університет	9	130,7	132,8	115,7	55,6%	399,0
68	Дніпровський державний аграрно-економічний університет	5	122,4	156,4	117,8	80,0%	398,8
69	Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»	6	132,0	135,2	124,4	83,3%	398,6
70	Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля	64	125,4	136,5	132,9	73,4%	398,4

№	ЗВО	Учасників ЄФВВ	Іноземна мова	ТЗНПК	Право	% подолали 3 порогових бали	Конкурсний бал ↓
71	Львівський торговельно-економічний університет	67	125,7	128,4	125,7	52,2%	398,1
72	Український державний університет залізничного транспорту	8	123,0	134,2	112,7	25,0%	398,0
73	Черкаський державний технологічний університет	7	118,5	144,1	125,1	85,7%	398,0
74	Національний університет харчових технологій	9	127,0	136,3	133,6	100,0%	396,9
75	Одеський національний морський університет	23	131,2	135,9	129,1	65,2%	396,6
76	Національний транспортний університет	61	131,1	127,0	128,7	63,9%	396,2
77	Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка	28	125,3	132,1	134,0	85,7%	395,8
78	Національний університет водного господарства та природокористування	73	123,5	130,4	128,6	54,8%	395,4
79	Національна академія Державної прикордонної служби України ім. Богдана Хмельницького	77	126,9	135,7	127,7	70,1%	395,3
80	Рівненський інститут Київського університету права Національної академії наук України	43	120,7	133,7	129,7	65,1%	394,9
81	Приватний вищий навчальний заклад Університет Короля Данила	66	125,0	129,0	128,7	54,5%	394,8
82	Житомирський національний агроекологічний університет	61	127,7	133,3	130,3	72,1%	394,2
83	Київський університет туризму, економіки і права	38	126,7	121,6	128,1	52,6%	394,1
84	Міжнародний гуманітарний університет	34	128,1	132,5	124,6	73,5%	394,0
85	Приватний вищий навчальний заклад «Буковинський університет»	23	126,5	125,5	117,5	52,2%	393,7
86	Приватний вищий навчальний заклад «Львівський університет бізнесу та права»	18	122,9	119,4	114,2	16,7%	393,0
87	Державний університет інфраструктури та технологій	88	124,5	133,5	132,4	64,8%	392,6
88	Херсонський факультет Одеського державного університету внутрішніх справ	9	120,6	142,0	129,4	100,0%	392,0
89	Національний авіаційний університет	155	128,2	133,1	122,4	61,3%	392,0
90	Вищий навчальний заклад «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»	48	128,7	132,7	121,5	54,2%	391,6
91	Приватний вищий навчальний заклад «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»	45	122,8	133,7	123,4	60,0%	391,4
92	Львівський державний університет внутрішніх справ	314	124,2	130,4	129,7	69,4%	391,0

№	ЗВО	Учасників ЄФВВ	Іноземна мова	ТЗНПК	Право	% подолали 3 порогових бали	Конкурсний бал ↓
93	Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка	9	122,7	133,3	120,4	55,6%	390,0
94	Національна академія внутрішніх справ	976	124,9	133,2	125,7	69,3%	389,5
95	Бердянський інститут державного та муніципального управління Класичного приватного університету	7	125,6	137,6	119,0	71,4%	389,4
96	Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди	93	124,2	130,4	125,3	57,0%	389,2
97	Вищий навчальний заклад «Університет економіки та права «КРОК»	52	124,9	129,3	127,9	65,4%	389,1
98	Центральноукраїнський національний технічний університет	8	126,5	128,7	117,8	50,0%	388,8
99	Українська інженерно-педагогічна академія	5	126,0	130,4	124,5	40,0%	388,5
100	Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова	24	129,8	136,4	124,6	75,0%	388,2
101	Сумський національний аграрний університет	57	120,0	130,0	127,8	52,6%	387,5
102	Білоцерківський національний аграрний університет	51	125,7	129,0	121,7	58,8%	387,3
103	Івано-Франківська філія Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»	8	122,5	107,6	114,0	12,5%	387,0
104	Одеський державний університет внутрішніх справ	226	121,7	131,8	125,5	61,1%	386,8
105	Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ	298	122,3	133,6	125,6	72,8%	386,7
106	Київський національний університет будівництва і архітектури	5	125,4	136,6	124,6	100,0%	386,6
107	Приватний вищий навчальний заклад «Університет сучасних знань»	20	119,4	137,8	124,5	65,0%	386,2
108	Запорізький національний технічний університет	89	122,1	130,3	124,8	58,4%	385,2
109	Львівський інститут Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»	12	123,2	120,8	127,2	41,7%	384,6
110	Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»	54	126,3	123,6	117,0	53,7%	384,0
111	Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»	44	125,4	131,1	121,3	61,4%	383,9
112	Луганський національний аграрний університет	6	116,8	145,8	120,8	100,0%	383,5

№	ЗВО	Учасників ЄФВВ	Іноземна мова	ТЗНПК	Право	% подолали 3 порогових бали	Конкурсний бал ↓
113	Одеський національний політехнічний університет	5	141,3	124,0	105,3	60,0%	383,3
114	Донбаська державна машинобудівна академія	10	117,5	139,1	114,3	70,0%	383,3
115	Новокаховський гуманітарний інститут вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»	15	120,1	130,2	122,0	53,3%	382,9
116	Вінницький соціально-економічний інститут Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»	7	124,8	141,3	123,6	71,4%	382,8
117	Товариство з обмеженою відповідальністю «Бердянський університет менеджменту і бізнесу»	32	123,7	123,4	122,1	46,9%	382,3
118	Київський національний університет технологій та дизайну	17	126,4	131,4	116,1	76,5%	382,1
119	Харківський національний університет внутрішніх справ	810	119,9	129,7	123,6	55,2%	382,0
120	Житомирська філія Приватного вищого навчального закладу «Університет сучасних знань»	13	120,4	121,6	125,1	46,2%	381,5
121	Вищий навчальний заклад «Київський університет ринкових відносин» у формі товариства з обмеженою відповідальністю	7	124,3	129,6	131,4	85,7%	381,0
122	«Класичний приватний університет»	56	122,5	130,7	119,2	60,7%	380,6
123	Білоцерківський інститут економіки та управління вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»	10	120,4	125,3	120,9	60,0%	379,7
124	Вінницький національний аграрний університет	57	124,1	128,1	123,3	50,9%	379,3
125	Приватний вищий навчальний заклад «Фінансово-правовий коледж»	25	134,4	122,5	117,3	60,0%	379,2
126	Полтавський інститут економіки і права вищого навчального закладу Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»	17	112,8	126,8	125,8	41,2%	378,7
127	Вінницький національний технічний університет	5	115,8	143,0	111,2	80,0%	377,5
128	Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»	49	117,8	131,1	125,2	63,3%	377,5
129	Донецький державний університет управління	11	112,6	136,5	121,5	54,5%	374,5
130	Державний вищий навчальний заклад «Донбаський державний педагогічний університет»	6	117,6	132,0	119,0	66,7%	374,5
131	Житомирський державний університет імені Івана Франка	5	122,6	136,3	108,0	40,0%	374,5

№	ЗВО	Учасників ЄФВВ	Іноземна мова	ТЗНПК	Право	% подолали з порогових бали	Конкурсний бал ↓
132	Приватний вищий навчальний заклад «Кропивницький інститут державного та муніципального управління»	11	119,7	125,7	119,1	27,3%	374,0
133	Академія праці, соціальних відносин і туризму	39	118,4	132,4	120,6	61,5%	373,0
134	Державний вищий навчальний заклад «Криворізький національний університет»	11	124,9	129,3	116,5	100,0%	370,7
135	Вищий навчальний заклад «Східноєвропейський університет економіки і менеджменту» (у формі товариства з обмеженою відповідальністю)	12	117,8	121,7	111,8	41,7%	370,2
136	Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»	8	133,2	134,4	110,5	50,0%	368,8
137	Донецький юридичний інститут МВС України	35	112,6	129,3	121,7	54,3%	368,3
138	Вищий навчальний приватний заклад «Дніпровський гуманітарний університет»	39	119,6	121,5	122,0	51,3%	367,9
139	Академія Державної пенітенціарної служби	103	116,8	122,6	121,4	47,6%	367,7
140	Харківський національний автомобільно-дорожній університет	7	117,3	126,1	123,7	100,0%	367,1
141	Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України	18	118,0	127,1	117,9	83,3%	366,7
142	Приватний вищий навчальний заклад «Донецький університет економіки та права»	12	112,3	126,2	124,3	41,7%	365,4
143	Вища школа єврорегіональної економіки імені Альфіде де Гаспері (Польща)	7	115,2	119,8	118,8	42,9%	363,7
144	Академія муніципального управління	5	134,0	127,2	121,0	80,0%	358,5
145	Приватний вищий навчальний заклад «Київський університет культури»	12	112,3	126,0	112,8	33,3%	355,5
146	Миколаївський національний аграрний університет	6	122,8	115,0	118,2	83,3%	354,0
147	Хмельницький інститут імені Блаженнішого Володимира, Митрополита Київського і всієї України Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»	14	103,0	122,3	119,4	42,9%	349,5
148	Приватний вищий навчальний заклад «Карпатський університет імені Августина Волошина»	16	116,3	115,3	105,2	25,0%	349,0
149	«Київський кооперативний інститут бізнесу і права»	17	111,9	109,2	108,4	35,3%	342,5
150	Приватний вищий навчальний заклад «Міжнародний класичний університет імені Пилипа Орлика»	10	113,8	111,5	111,8	20,0%	333,0

РЕЙТИНГ ПРАВНИЧИХ ШКІЛ ЗА КОНКУРСНИМ БАЛОМ ЗАРАХОВАНИХ

Слід звернути увагу на те, що попередня таблиця містить дані по успішних випускниках бакалаврату ЗВО. Рейтингові дані за оцінками зарахованих на магістратуру надано в наступній таблиці. Значан частина осіб, чії екзаменаційні результати дали внесок в цю таблицю не є випускниками бакалаврату відповідних ЗВО.

Таблицю відсортовано в рейтинговому порядку за величиною конкурсного балу зарахованих на магістратуру.

Таблиця 19– Середні конкурсні бали та оцінки ЄФВВ та ЄВІ зарахованих на магістратуру різними ЗВО майбутніх магістрів спеціальності 081 Право.

№	ЗВО	Іноземна мова	ТЗНПК	Право	Конкурсний бал ↓
–	У середньому по Україні	137	144	138	419
1	Вищий навчальний заклад «Український католицький університет»	184	171	174	530 ↓
2	Національний університет «Києво-Могилянська академія»	179	170	173	522
3	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	168	157	154	479
4	Київський національний університет культури і мистецтв	165	150	152	467
5	Львівський національний університет імені Івана Франка	150	149	158	457
6	Київський національний лінгвістичний університет	165	146	139	449
7	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	145	152	151	447
8	Одеський державний екологічний університет	147	149	147	443
9	Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»	147	152	143	441
10	Одеський національний університет імені І.І. Мечникова	150	147	142	439
11	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара	145	155	138	438
12	Національний університет «Острозька академія»	143	143	152	437
13	Національний університет «Одеська морська академія»	155	144	137	436
14	Чорноморський національний університет імені Петра Могили	144	147	144	435
15	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»	145	150	139	434
16	Київський університет імені Бориса Грінченка	141	152	137	431
17	Національний університет «Одеська юридична академія»	141	147	141	429
18	Товариство з обмеженою відповідальністю «Академія адвокатури України»	146	143	140	429
19	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна	140	145	143	429
20	Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Національна академія управління»	146	143	140	429
21	Університет митної справи та фінансів	138	146	141	425
22	Державний вищий навчальний заклад «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»	139	144	142	425
23	Приватний вищий навчальний заклад «Київський міжнародний університет»	145	145	134	424
24	Донецький національний університет імені Василя Стуса	139	144	141	424
25	Бердянський державний педагогічний університет	137	143	141	420
26	Полтавський юридичний інститут Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого	131	143	145	419

№	ЗВО	Іноземна мова	ТЗНПК	Право	Конкурсний бал ↓
27	Київський національний торговельно-економічний університет	138	148	134	419
28	Харківський економіко-правовий університет у формі товариства з обмеженою відповідальністю	125	142	151	419
29	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	136	137	143	416
30	Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського	127	149	140	416
31	Хмельницький університет управління та права	133	142	139	415
32	Херсонський державний університет	136	142	135	414
33	Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького	153	134	127	414
34	Запорізький національний університет	135	144	134	413
35	Університет державної фіскальної служби України	132	145	135	412
36	Маріупольський державний університет	138	143	131	412
37	Центральноукраїнський інститут Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»	155	131	125	411
38	Інститут управління і права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого	133	142	135	410
39	Одеський національний морський університет	140	142	129	410
40	Сумський державний університет	133	143	133	410
41	Тернопільський національний економічний університет	136	140	133	409
42	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»	135	137	137	408
43	Криворізький економічний інститут Державного вищого навчального закладу «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»	133	139	135	407
44	Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля	126	140	141	407
45	Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки	136	139	132	407
46	Національний транспортний університет	135	140	131	406
47	Вищий навчальний заклад «Університет імені Альфреда Нобеля»	133	135	138	405
48	Національний університет біоресурсів і природокористування України	135	140	130	405
49	Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького	132	141	132	405
50	Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка	138	141	125	404
51	Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова	135	142	127	404
52	Чернігівський національний технологічний університет	134	139	131	404
53	Державний вищий навчальний заклад «Університет менеджменту освіти»	141	132	132	404
54	Приватний вищий навчальний заклад «Карпатський університет імені Августина Волошина»	183	117	103	403
55	Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського	135	134	132	403

№	ЗВО	Іноземна мова	ТЗНПК	Право	Конкурсний бал ↓
56	Вищий навчальний заклад «Університет економіки та права «КРОК»	136	137	129	402
57	Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова	130	139	132	401
58	Національний університет «Львівська політехніка»	134	136	131	401
59	Національна академія Державної прикордонної служби України ім. Богдана Хмельницького	127	140	134	401
60	Державний університет інфраструктури та технологій	129	137	134	400
61	Приватний вищий навчальний заклад «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука»	132	139	128	399
62	Київський університет права Національної академії наук України	135	132	129	397
63	Національний університет водного господарства та природокористування	128	135	133	397
64	Міжнародний гуманітарний університет	127	142	127	396
65	Київський університет туризму, економіки і права	130	132	134	396
66	Львівський торговельно-економічний університет	134	134	125	393
67	Київський національний університет технологій та дизайну	130	137	124	392
68	Національний авіаційний університет	129	138	124	391
69	Житомирський національний агроєкологічний університет	126	135	130	391
70	Вищий навчальний заклад «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»	131	138	124	391
71	Національна академія внутрішніх справ	127	137	127	391
72	Львівський державний університет внутрішніх справ	127	131	131	389
73	Сумський національний аграрний університет	123	137	129	389
74	Класичний приватний університет	124	141	124	389
75	Запорізький національний технічний університет	125	137	127	389
76	Донецький державний університет управління	121	140	127	388
77	Приватний вищий навчальний заклад «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»	126	138	124	388
78	Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди	126	134	127	388
79	Одеський державний університет внутрішніх справ	125	136	126	387
80	Приватний вищий навчальний заклад «Університет сучасних знань»	125	134	127	386
81	Приватний вищий навчальний заклад «Київський університет культури»	139	128	119	386
82	Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ	124	136	125	386
83	Приватний вищий навчальний заклад «Буковинський університет»	132	132	119	383
84	Товариство з обмеженою відповідальністю «Бердянський університет менеджменту і бізнесу»	124	137	122	383
85	Білоцерківський національний аграрний університет	127	133	122	382
86	Академія праці, соціальних відносин і туризму	122	136	123	381
87	Приватний вищий навчальний заклад «Донецький університет економіки та права»	121	135	125	381

№	ЗВО	Іноземна мова	ТЗНПК	Право	Конкурсний бал ↓
88	Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»	122	133	126	381
89	Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»	125	131	125	380
90	Донецький юридичний інститут МВС України	119	137	124	380
91	Приватний вищий навчальний заклад Університет Короля Данила	121	132	126	380
92	Харківський національний університет внутрішніх справ	122	134	124	379
93	Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»	116	136	126	379
94	Херсонський інститут Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»	122	133	123	378
95	Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка	117	133	127	376
96	Академія Державної пенітенціарної служби	122	130	124	376
97	Вищий навчальний приватний заклад «Дніпровський гуманітарний університет»	124	129	121	374
98	Вищий навчальний заклад «Східноєвропейський університет економіки і менеджменту» (у формі товариства з обмеженою відповідальністю)	128	132	115	374
99	Київський кооперативний інститут бізнесу і права	124	129	117	370
100	Вінницький національний аграрний університет	120	129	122	370
101	Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України	121	131	117	370
102	Львівський інститут Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»	122	121	126	369
103	Приватний вищий навчальний заклад «Європейський університет»	120	122	125	366
104	Вищий навчальний заклад «Київський університет ринкових відносин» у формі товариства з обмеженою відповідальністю	115	125	123	363
105	Луцький інститут розвитку людини Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»	121	134	105	360
106	Приватний вищий навчальний заклад «Міжнародний класичний університет імені Пилипа Орлика»	112	123	124	359
107	Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка	118	118	116	351
108	Приватний вищий навчальний заклад Міжнародний університет бізнесу і права	138	100	110	348
–	Полтавський інститут економіки і права вищого навчального закладу Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»	117	136	127	Н/Д
–	Приватний вищий навчальний заклад «Львівський університет бізнесу та права»	Н/Д	Н/Д	Н/Д	Н/Д

РЕЙТИНГ ПРАВНИЧИХ ШКІЛ ЗА ЛОЯЛЬНІСТЮ ВСТУПНИКІВ (РЕЙТИНГ ПРИВАБЛИВОСТІ)

У наступній таблиці надано рейтингову інформацію за відсотком реалізації перших пріоритетів при зарахуванні на магістратуру. До таблиці включено лише ЗВО, що зарахували 50 і більше осіб.

Таблицю відсортовано у порядку зменшення за відсотком реалізації конкурсних пропозицій з пріоритетом 1.

Пояснення позначень: Б1, Б2, Б3 – кількість осіб, зарахованих по перших трьох пріоритетах бюджетних конкурсних пропозицій; К1, К2, К3 – відповідно контрактних пропозицій.

Варто звернути увагу на перший рядок таблиці після заголовка. В ньому можна побачити загальну картину реалізації пріоритетів при зарахуванні на магістратуру спеціальності 081 Право.

Таблиця 20– Пріоритети конкурсних пропозицій, за якими ЗВО здійснили зарахування на магістратуру спеціальності 081 Право.

№	ЗВО	%% зарахованих за Б1 і К1 ↓	Б1	Б2	Б3	К1	К2	К3
–	Загалом по всіх ЗВО	70,2%	2561	2146	43	4498	516	170
1	Університет митної справи та фінансів	97,9% ↓	130	1		11	2	
2	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	96,8%	91	3		30		1
3	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди	96,6%	2			54	2	
4	Одеський національний університет імені І.І. Мечникова	96,1%	52			21		1
5	Запорізький національний університет	95,8%	77	1		37	3	1
6	Харківський національний університет внутрішніх справ	95,1%				329	8	5
7	Запорізький національний технічний університет	94,3%	34	1		16	1	
8	Тернопільський національний економічний університет	94,3%	55	1	1	27	3	
9	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»	94,2%	103	3		26	4	1
10	Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки	93,4%	67	3		18	3	
11	Національний університет «Острозька академія»	92,2%	68	5	1	3		
12	Національний університет водного господарства та природокористування	91,7%	36	5		19		
13	Національний університет «Львівська політехніка»	91,2%	118	4	4	59	6	2
14	Національний авіаційний університет	90,8%	48	1		21		2
15	Донецький національний університет імені Василя Стуса	90,4%	54	2	1	12	3	1
16	Хмельницький університет управління та права	90,4%	63	1	1	31	5	2
17	Університет державної фіскальної служби України	90,0%	215	7	3	91	19	1
18	Національна академія внутрішніх справ	89,2%				786	55	23
19	Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ	87,1%				148	14	5
20	Одеський державний університет внутрішніх справ	87,0%				154	19	1

№	ЗВО	%% зарахованих за Б1 і К1 ↓	Б1	Б2	Б3	К1	К2	К3
21	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара	87,0%	62	3	1	18	4	2
22	Державний вищий навчальний заклад «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»	85,9%	101	20		21		
23	Львівський державний університет внутрішніх справ	85,9%				128	17	4
24	Національний транспортний університет	85,5%	21	1		26	6	1
25	Національний університет «Києво-Могилянська академія»	83,9%	50	9		2		
26	Донецький юридичний інститут МВС України	83,1%				69	9	5
27	Товариство з обмеженою відповідальністю «Академія адвокатури України»	80,3%				61	10	4
28	Полтавський юридичний інститут Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого	77,8%				56	11	4
29	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»	76,8%	26	6	4	27	3	3
30	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	76,6%	32	5	1	40	10	5
31	Вищий навчальний заклад «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»	75,0%				39	9	2
32	Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»	71,7%				38	10	3
33	Національний університет біоресурсів і природокористування України	70,4%	18	7	2	32	8	1
34	Київський національний торговельно-економічний університет	69,7%	19	22		57	5	1
35	Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»	69,6%	54	39	4	74	6	6
36	Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка	67,3%				37	15	2
37	Академія Державної пенітенціарної служби	64,8%				46	17	4
38	Львівський національний університет імені Івана Франка	62,2%	140	109	3	67	11	1
39	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	56,6%	159	159	4	102	18	6
40	Національний університет «Одеська юридична академія»	45,5%	152	647	1	425	21	15
41	Інститут управління і права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого	38,0%				19	17	7
42	Сумський державний університет	36,8%	11	70		31	1	
43	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	36,5%	191	924	5	383	45	13
44	Чернігівський національний технологічний університет	35,7%	5	51	1	25	1	1

РЕЙТИНГ ПОПУЛЯРНОСТІ ПРАВНИЧИХ ШКІЛ ЗА КІЛЬКІСТЮ КОНКУРСНИХ ПРОПОЗИЦІЙ

Наступну таблицю відсортовано за загальною кількістю пропозицій з пріоритетами 1-5.

Таблиця 21– Популярність правничих шкіл за кількістю конкурсних пропозицій, поданих на вступ на магістратуру відповідного ЗВО на спеціальність 081 Право.

№	ЗВО	бюджетних пропозицій з пріоритетом 1-5	контрактних пропозицій з пріоритетом 1-5	всіх пропозицій з пріоритетом 1-5 ↓
1	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	4048	1566	5614
2	Національний університет «Одеська юридична академія»	3022	2132	5154
3	Національна академія внутрішніх справ		1552	1552
4	Харківський національний університет внутрішніх справ		1382	1382
5	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	809	518	1327
6	Львівський національний університет імені Івана Франка	504	305	809
7	Університет державної фіскальної служби України	298	453	751
8	Київський національний торговельно-економічний університет	181	363	544
9	Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»	244	297	541
10	Національний університет «Львівська політехніка»	240	258	498
11	Чернігівський національний технологічний університет	227	257	484
12	Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ		404	404
13	Сумський державний університет	275	129	404
14	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»	173	218	391
15	Львівський державний університет внутрішніх справ		298	298
16	Державний вищий навчальний заклад «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»	184	98	282
17	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	137	136	273
18	Університет митної справи та фінансів	120	152	272
19	Запорізький національний університет	123	132	255
20	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара	117	132	249
21	Національний університет біоресурсів і природокористування України	95	150	245
22	Національний університет «Києво-Могилянська академія»	224	10	234
23	Одеський державний університет внутрішніх справ		234	234
24	Товариство з обмеженою відповідальністю «Академія адвокатури України»		232	232
25	Тернопільський національний економічний університет	110	117	227
26	Національний авіаційний університет	104	122	226
27	Хмельницький університет управління та права	103	121	224
28	Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки	107	116	223
29	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»	100	121	221

№	ЗВО	бюджетних пропозицій з пріоритетом 1-5	контрактних пропозицій з пріоритетом 1-5	всіх пропозицій з пріоритетом 1-5 ↓
30	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	80	141	221
31	Національний університет водного господарства та природокористування	85	123	208
32	Донецький національний університет імені Василя Стуса	89	105	194
33	Академія Державної пенітенціарної служби		188	188
34	Полтавський юридичний інститут Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого		180	180
35	Національний університет «Острозька академія»	104	64	168
36	Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди	2	162	164
37	Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького	86	70	156
38	Інститут управління і права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого		150	150
39	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова	87	62	149
40	Приватний вищий навчальний заклад Університет Короля Данила		129	129
41	Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського	58	70	128
42	Запорізький національний технічний університет	63	62	125
43	Вінницький національний аграрний університет	30	73	103
44	Національний транспортний університет	39	61	100
45	Київський університет права Національної академії наук України		97	97
46	Донецький юридичний інститут МВС України		95	95
47	Львівський торговельно-економічний університет		93	93
48	Сумський національний аграрний університет	45	44	89
49	Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»	25	61	86
50	Вищий навчальний заклад «Університет імені Альфреда Нобеля»		85	85
51	Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»		79	79
52	Чорноморський національний університет імені Петра Могили	49	28	77
53	Державний університет інфраструктури та технологій	27	49	76
54	Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського	36	40	76
55	Житомирський національний агроекологічний університет		75	75
56	Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка		75	75
57	Вищий навчальний приватний заклад «Дніпровський гуманітарний університет»		72	72
58	Одеський національний морський університет	39	33	72
59	Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка	34	38	72
60	Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля	13	56	69

№	ЗВО	бюджетних пропозицій з пріоритетом 1-5	контрактних пропозицій з пріоритетом 1-5	всіх пропозицій з пріоритетом 1-5 ↓
61	Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»		68	68
62	Вищий навчальний заклад «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»		67	67
63	Вищий навчальний заклад «Університет економіки та права «КРОК»		67	67
64	Міжнародний гуманітарний університет		63	63
65	Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова	33	30	63
66	Херсонський державний університет	24	37	61
67	Приватний вищий навчальний заклад «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»		59	59
68	Маріупольський державний університет	23	33	56
69	Національна академія Державної прикордонної служби України ім. Богдана Хмельницького		55	55
70	Класичний приватний університет		51	51
71	Київський кооперативний інститут бізнесу і права		49	49
72	Київський університет імені Бориса Грінченка	38	6	44
73	Донецький державний університет управління	10	33	43
74	Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова	24	18	42
75	Приватний вищий навчальний заклад «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука»		42	42
76	Білоцерківський національний аграрний університет	17	23	40
77	Приватний вищий навчальний заклад «Європейський університет»		40	40
78	Національний університет «Одеська морська академія»	25	14	39
79	Приватний вищий навчальний заклад «Університет сучасних знань»		38	38
80	Бердянський державний педагогічний університет	14	22	36
81	Академія праці, соціальних відносин і туризму		33	33
82	Вищий навчальний заклад «Український католицький університет»		33	33
83	Київський національний лінгвістичний університет	30	3	33
84	Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Національна академія управління»		31	31
85	Приватний вищий навчальний заклад «Донецький університет економіки та права»		30	30
86	Луцький інститут розвитку людини Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»		28	28
87	Товариство з обмеженою відповідальністю «Бердянський університет менеджменту і бізнесу»		28	28
88	Вищий навчальний заклад «Східноєвропейський університет економіки і менеджменту» (у формі товариства з обмеженою відповідальністю)		27	27
89	Київський національний університет культури і мистецтв	27		27

№	ЗВО	бюджетних пропозицій з пріоритетом 1-5	контрактних пропозицій з пріоритетом 1-5	всіх пропозицій з пріоритетом 1-5 ↓
90	Приватний вищий навчальний заклад «Міжнародний класичний університет імені Пилипа Орлика»		27	27
91	Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України		27	27
92	Приватний вищий навчальний заклад «Київський міжнародний університет»		26	26
93	Приватний вищий навчальний заклад «Буковинський університет»		23	23
94	Київський національний університет технологій та дизайну	9	12	21
95	Полтавський інститут економіки і права вищого навчального закладу Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»		20	20
96	Вищий навчальний заклад «Київський університет ринкових відносин» у формі товариства з обмеженою відповідальністю		19	19
97	Криворізький економічний інститут Державного вищого навчального закладу «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»	7	12	19
98	Приватний вищий навчальний заклад «Львівський університет бізнесу та права»		16	16
99	Київський університет туризму, економіки і права		13	13
100	Одеський державний екологічний університет	6	7	13
101	Приватний вищий навчальний заклад «Карпатський університет імені Августина Волошина»		13	13
102	Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького	6	5	11
103	Приватний вищий навчальний заклад «Київський університет культури»		9	9
104	Харківський економіко-правовий університет у формі товариства з обмеженою відповідальністю		9	9
105	Державний вищий навчальний заклад «Університет менеджменту освіти»		7	7
106	Львівський інститут Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»		6	6
107	Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка		5	5
108	Херсонський інститут Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»		5	5
109	Житомирський інститут Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»		2	2
110	Центральноукраїнський інститут Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»		2	2
111	Приватний вищий навчальний заклад Міжнародний університет бізнесу і права		1	1

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

БАЗА ДОСЛІДЖЕННЯ

Загальна кількість осіб, чії дані аналізувались у контексті спеціальності Міжнародне право, склала 1 018 осіб. 797 з них взяли участь в основній сесії ЄВІ і 775 – в основній сесії ЄФВВ. Додатково одна особа отримала оцінку за блок Право ЄФВВ (176 балів) за результатами тестування, яке адміністрував ЗВО, а не УЦОЯО. Близко 200 осіб з 1 018 не взяли участь у конкурсі на магістратуру спеціальності 293, але є випускниками 2018 року бакалаврату цієї спеціальності.

Загальна кількість зарахованих на магістратуру цієї спеціальності осіб у 2018 році склала – 293, при цьому кількість позицій про зарахування за результатами тестувань склала 298.

У наступних таблицях надано результати складання тестувань лише тих ЗВО, випускники кожного з яких взяли участь у ЄВІ/ЄФВВ в кількості не меншій, ніж 5 осіб.

В цьому розділі розглянуто результати складання тестувань всіх вступників на магістратуру спеціальності 293 Міжнародне право незалежно від спеціальності їх попередньої освіти (якщо не сказано інше) та року отримання диплома про попередню освіту.

В одному з наступних розділів розглянуто успішність в ЄВІ/ЄФВВ випускників бакалаврату спеціальності Міжнародне право у порівнянні з випускниками спеціальності Право/Правознавство.

ПОРТРЕТ ВСТУПНИКА

Гендерний склад вступників не є збалансованим, в ньому превають жінки. За результатами вступної кампанії гендерний склад зарахованих на магістратуру практично не змінився і відповідає гендерному складу вступників.

Таблиця 22– Гендерний склад вступників і зарахованих на магістратуру спеціальності 293 Міжнародне право.

Стать	Зараховані	Вступники
Жіноча	59.2%	59.8%
Чоловіча	40.8%	40.2%

Віковий склад вступників на магістратуру спеціальності Міжнародне право є дуже молодим. Майже 90% серед вступників складають випускники бакалаврату того ж 2018 року.

Таблиця 23– Віковий склад вступників і зарахованих на магістратуру спеціальності 293 Міжнародне право.

Вік	Зараховані	Вступники
до 20	0.0%	0.1%
20-29	95.3%	93.2%
30-39	3.6%	4.5%
40-49	0.7%	1.8%
50 і старші	0.4%	0.4%

Таблиця 24– Рік отримання попереднього диплома про вищу освіту вступників і зарахованих на магістратуру спеціальності 293 Міжнародне право.

Рік отримання попереднього диплома	Зараховані	Вступники
до 2015	5.4%	5.4%
2015	1.1%	0.9%
2016	1.8%	1.1%
2017	5.1%	4.9%
2018	86.6%	87.7%

Випускники попередніх років були несуттєво більш успішними в конкурсі на магістратуру в порівнянні з випускниками бакалаврату 2018 року.

Регіональний розподіл вступників (за основним місцем проживання) і зарахованих на магістратуру наведено у наступній таблиці.

За результатами конкурсу суттєво зросло представництво мешканців Києва і суттєво упало представництво мешканців Закарпатської області (див. пояснення в наступних розділах).

Таблиця 25– Розподіл вступників і зарахованих за основним місцем проживання.

Місце проживання	Вступники	Зараховані
Автономна Республіка Крим	0.7%	0.7%
Вінницька область	2.0%	2.5%
Волинська область	1.5%	2.5%
Дніпропетровська область	3.0%	4.3%
Донецька область	4.2%	2.9%
Житомирська область	2.4%	2.9%
Закарпатська область	18.9%	4.3%
Запорізька область	2.8%	1.1%
Івано-Франківська область	1.0%	0.7%
Київ	16.0%	19.9%
Київська область	3.9%	5.1%
Кіровоградська область	0.7%	0.0%
Луганська область	2.9%	4.3%
Львівська область	4.9%	5.1%
Миколаївська область	1.5%	2.9%
Одеська область	8.1%	4.0%
Полтавська область	1.8%	3.2%
Рівненська область	1.6%	1.4%
Севастополь	0.1%	0.4%
Сумська область	1.0%	0.7%
Тернопільська область	7.8%	3.6%
Харківська область	5.0%	7.6%
Херсонська область	1.0%	0.7%
Хмельницька область	1.8%	1.4%
Черкаська область	1.3%	1.1%
Чернівецька область	3.1%	1.8%
Чернігівська область	1.0%	2.2%

СТАНДАРТ МІНІМАЛЬНОГО ОСВІТНЬОГО РІВНЯ

Рейтинги стандарту (мінімального освітнього рівня) правничої школи із спеціальності 293 Міжнародне право надано у таблицях нижче.

До наступної таблиці включено ЗВО, кількість випускників яких серед учасників конкурсу на спеціальність 293 Міжнародне право і одночасно основної сесії ЄФВВ складала не менше 5 осіб.

У наступну таблицю включено дані учасників конкурсу незалежно від спеціальності їх попереднього диплома. Дані по випускниках саме спеціальності 293 надано далі. Відсортовано у порядку збільшення відсотка не подолання порогового балу.

Таблиця 26– Рейтинг подолання порогового балу тестування з фаху (блок Право ЄФВВ) учасниками конкурсу на магістратуру спеціальності 293 Міжнародне право.

№	ЗВО	Складали Право	%% не подо- лали поріг Право
–	Загалом по всіх	775	10,3%
1	Київський національний університет культури і мистецтв	11	0,0%
2	Київський національний лінгвістичний університет	7	0,0%
3	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	120	1,7%
4	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	32	3,1%
5	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	43	4,7%
6	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	32	6,3%
7	Приватний вищий навчальний заклад «Київський міжнародний університет»	14	7,1%
8	Львівський національний університет імені Івана Франка	38	7,9%
9	Міжнародний гуманітарний університет	11	9,1%
10	Національний авіаційний університет	28	10,7%
11	Національний університет «Одеська юридична академія»	81	11,1%
12	Київський національний торговельно-економічний університет	26	11,5%
13	Національний університет «Києво-Могилянська академія»	8	12,5%
14	Товариство з обмеженою відповідальністю «Академія адвокатури України»	8	12,5%
15	Тернопільський національний економічний університет	68	16,2%
16	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»	182	17,6%
17	Київський університет права Національної академії наук України	22	18,2%

У наступній таблиці надано рейтинг подолання порогового балу тестування з фаху (блок Право ЄФВВ) бакалаврами спеціальності Міжнародне право. У попередній таблиці вище надано дані по всіх випускниках ЗВО незалежно від спеціальності.

Відсортовано в порядку збільшення відсотка не подолання порогового балу.

Таблиця 27– Рейтинг подолання порогового балу тестування з фаху (блок Право ЄФВВ) бакалаврами спеціальності Міжнародне право.

№	ЗВО	Випускників спеціальності Міжнародне право	Учасників тесту Право незалежно від спеціальності	З них мають спеціальність Міжнародне право	З них не подолали поріг Право
–	Загалом по всіх	463	775	258	7,0%
1	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	27	32	20	0,0%
2	Київський національний університет культури і мистецтв	24	11	11	0,0%
3	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	133	120	90	2,2%
4	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна	37	32	18	5,6%
5	Київський національний торговельно-економічний університет	28	26	13	7,7%
6	Приватний вищий навчальний заклад «Київський міжнародний університет»	27	14	13	7,7%
7	Національний авіаційний університет	45	28	23	8,7%
8	Львівський національний університет імені Івана Франка	44	38	34	8,8%
9	Міжнародний гуманітарний університет	30	11	6	16,7%
10	Товариство з обмеженою відповідальністю «Академія адвокатури України»	6	8	5	20,0%
11	Київський університет права Національної академії наук України	27	22	14	21,4%
12	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»	19	182	11	27,3%
13	«Класичний приватний університет»	16	0	0	–

СЕРЕДНІЙ РІВЕНЬ ЗНАТЬ БАКАЛАВРІВ

Рейтинги рівня фахових знань (відсоток правильних відповідей у блоці Право) випускників різних ЗВО і вступників на магістратуру спеціальності 293 надано у наступних таблицях.

До таблиці включено ЗВО, кількість випускників яких серед учасників основної сесії ЄФВВ склала не менше 5 осіб.

Довідково: поріг сліпого вгадування в блоці Право ЄФВВ складав 25% правильних відповідей.

В наступну таблицю включено дані випускників відповідних ЗВО незалежно від спеціальності їх попереднього диплома. Дані по випускниках саме спеціальності Міжнародне право надано далі.

Відсортовано в порядку зменшення відсотка правильних відповідей.

Таблиця 28– Відсоток правильних відповідей наданих вступниками на магістратуру спеціальності 293 Міжнародне право в блоці Право ЄФВВ.

№	ЗВО	Складали Право	%% правиль- них відповідей Право
–	Загалом по всіх	775	41,2%
1	Національний університет «Києво-Могилянська академія»	8	50,8%
2	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	120	49,6%
3	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	43	45,0%
4	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	32	44,3%
5	Львівський національний університет імені Івана Франка	38	41,6%
6	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	32	41,5%
7	Національний університет «Одеська юридична академія»	81	40,6%
8	Київський національний лінгвістичний університет	7	39,4%
9	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»	182	38,7%
10	Київський національний університет культури і мистецтв	11	38,6%
11	Національний авіаційний університет	28	38,4%
12	Тернопільський національний економічний університет	68	37,6%
13	Київський національний торговельно-економічний університет	26	37,4%
14	Товариство з обмеженою відповідальністю «Академія адвокатури України»	8	37,1%
15	Міжнародний гуманітарний університет	11	35,8%
16	Приватний вищий навчальний заклад «Київський міжнародний університет»	14	35,6%
17	Київський університет права Національної академії наук України	22	34,9%

В наступній таблиці надано дані по випускниках бакалаврату спеціальності Міжнародне право.

Відсортовано в порядку зменшення відсотка правильних відповідей.

Таблиця 29– Відсоток правильних відповідей наданих випускниками бакалаврату спеціальності Міжнародне право в блоці Право ЄФВВ.

№	ЗВО	Випускників Міжнародне право	З них складали Право	%% правильних відповідей Право
–	Загалом по всіх	463	258	43,3%
1	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	133	90	50,5%
2	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	27	20	44,5%
3	Львівський національний університет імені Івана Франка	44	34	42,6%
4	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	37	18	40,5%
5	Національний авіаційний університет	45	23	38,9%
6	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»	19	11	38,8%
7	Київський національний університет культури і мистецтв	24	11	38,6%
8	Київський національний торговельно-економічний університет	28	13	38,4%
9	Приватний вищий навчальний заклад «Київський міжнародний університет»	27	13	35,8%
10	Товариство з обмеженою відповідальністю «Академія адвокатури України»	6	5	34,7%
11	Міжнародний гуманітарний університет	30	6	34,5%
12	Київський університет права Національної академії наук України	27	14	32,7%
13	«Класичний приватний університет»	16	0	–

СЕРЕДНІ ОФІЦІЙНІ РЕЗУЛЬТАТИ ЄВІ ТА ЄФВВ

У двох наступних таблицях далі надано рейтинги ЗВО за середніми офіційними результатами ЄФВВ та ЄВІ вступників на магістратуру спеціальності 293 Міжнародне право та окремо випускників бакалаврату спеціальності Міжнародне право з числа вступників на магістратуру. Розраховувались дані лише по особах, що подолали відповідні порогові бали.

Дані відсортовано за колонкою «Конкурсний бал». Значення конкурсного балу враховувалось лише по особах, що змогли подолати всі три порогових бали ЄВІ, ЄФВВ. Представлені дані є репрезентативними лише для успішної частини випускників ЗВО, а не для всього закладу освіти.

Таблиця 30– Рейтинг середніх офіційних результатів ЄФВВ та ЄВІ вступників на магістратуру спеціальності 293 Міжнародне право.

№	ЗВО	Учасників ЄФВВ	Іноземна мова	ТЗНПК	Право	% подолали 3 порогових бали	Конкурсний бал ↓
–	Загалом по всіх	775	154,3	145,2	141,4	81,9%	449,0
1	Національний університет «Києво-Могилянська академія»	8	173,0	171,8	164,4	87,5%	514,4
2	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	120	184,9	164,4	155,4	97,5%	506,4
3	Львівський національний університет імені Івана Франка	38	171,2	153,2	140,6	86,8%	467,9
4	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	32	163,3	151,8	146,9	93,8%	463,7
5	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	32	161,1	146,9	140,7	87,5%	457,5
6	Київський національний лінгвістичний університет	7	168,6	150,7	134,6	100,0%	453,9
7	Національний університет «Одеська юридична академія»	81	153,9	148,4	140,8	84,0%	451,6
8	Київський національний університет культури і мистецтв	11	162,2	147,5	132,7	100,0%	441,5
9	Національний авіаційний університет	28	158,5	139,6	134,8	85,7%	441,2
10	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	43	136,8	138,7	149,5	81,4%	432,3
11	Київський національний торговельно-економічний університет	26	153,9	141,0	133,1	88,5%	430,6
12	Київський університет права Національної академії наук України	22	155,4	135,5	129,6	77,3%	425,4
13	Приватний вищий навчальний заклад «Київський міжнародний університет»	14	154,5	132,5	125,8	78,6%	421,0
14	Міжнародний гуманітарний університет	11	144,5	139,1	125,7	72,7%	420,8
15	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»	182	134,2	133,9	137,9	69,2%	415,1
16	Товариство з обмеженою відповідальністю «Академія адвокатури України»	8	144,6	138,0	131,0	75,0%	411,5
17	Тернопільський національний економічний університет	68	131,9	135,6	133,2	70,6%	409,7

У наступній таблиці надано рейтинг лише по ЗВО, що випускають бакалаврів спеціальності Міжнародне право, розрахованих за результатами лише бакалаврів цієї спеціальності (а не всіх випускників), що взяли участь в конкурсі на магістратуру.

Таблиця 31– Рейтинг середніх офіційних результатів ЄФВВ та ЄВІ випускників бакалаврату спеціальності Міжнародне право.

№	ЗВО	Учасників ЄФВВ	Іноземна мова	ТЗНПК	Право	% подолали 3 порогових бали	Конкурсний бал ↓
–	Загалом по всіх	258	170,7	153,3	143,9	89,5%	474,3
1	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	90	186,2	165,9	156,9	96,7%	511,4
2	Львівський національний університет імені Івана Франка	34	173,1	153,6	143,9	88,2%	473,3
3	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна	18	169,7	148,7	137,9	83,3%	468,6
4	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	20	165,6	154,1	145,4	100,0%	467,7
5	Міжнародний гуманітарний університет	6	141,2	152,3	123,0	50,0%	447,3
6	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»	11	148,5	149,2	141,3	72,7%	443,5
7	Національний авіаційний університет	23	159,5	141,3	135,1	91,3%	443,4
8	Київський національний університет культури і мистецтв	11	162,2	147,5	132,7	100,0%	441,5
9	Товариство з обмеженою відповідальністю «Академія адвокатури України»	5	159,4	142,8	125,8	60,0%	433,3
10	Київський національний торговельно-економічний університет	13	158,4	135,7	133,8	92,3%	429,8
11	Київський університет права Національної академії наук України	14	158,9	140,9	122,5	78,6%	428,8
12	Приватний вищий навчальний заклад «Київський міжнародний університет»	13	155,8	133,8	126,8	76,9%	426,2
13	«Класичний приватний університет»		115,0				

ЗАРАХУВАННЯ НА МАГІСТРАТУРУ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 293 МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

В наступній таблиці надано рейтингову інформацію про середні бали зарахованих на магістратуру спеціальності 293 Міжнародне право. Рейтинг побудовано за середнім конкурсним балом зарахованих.

Таблиця 32– Середні конкурсні бали та оцінки ЄФВВ та ЄВІ зарахованих різними ЗВО майбутніх магістрів спеціальності 293 Міжнародне право.

№	ЗВО	Зараховано	ЄВІ	ТЗПНК	Право	Конк. бал ↓
–	Загалом по всіх ЗВО	298	166,4	150,8	142,0	463,2
1	Національний університет «Одеська юридична академія»	5	188,0	170,4	159,4	517,8
2	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	98	174,3	163,6	150,3	497,9
3	Львівський національний університет імені Івана Франка	28	171,8	152,8	144,0	468,5
4	Національний авіаційний університет	21	174,6	146,8	142,4	463,9
5	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	25	164,4	150,2	138,6	453,2
6	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	28	165,5	134,4	139,6	448,0
7	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	8	145,0	146,3	154,3	445,5
8	Київський університет права Національної академії наук України	11	165,2	140,6	128,5	434,3
9	Товариство з обмеженою відповідальністю «Академія адвокатури України»	3	162,7	146,7	124,0	433,3
10	Київський національний торговельно-економічний університет	32	156,5	140,4	133,8	430,7
11	Приватний вищий навчальний заклад «Київський міжнародний університет»	7	160,6	140,0	126,3	426,9
12	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»	14	143,9	152,2	129,4	425,5
13	Міжнародний гуманітарний університет	7	147,6	132,8	126,2	406,6
14	Тернопільський національний економічний університет	9	142,0	132,8	125,8	400,6
15	Приватний вищий навчальний заклад «Львівський університет бізнесу та права»	2	н/д	н/д	н/д	н/д

В наступній таблиці представлено детальну інформацію по зарахуванню в розрізі форми навчання і в розрізі фінансування.

Рядки із ЗВО в таблиці відсортовано у порядку зменшення кількості зарахованих на магістратуру.

Таблиця 33– Розподіл зарахованих різними ЗВО майбутніх магістрів спеціальності 293 Міжнародне право за формою навчання і фінансуванням.

№	ЗВО	Всього зараховано ↓	Бюджет	Контракт	Денна	Заочна
–	Загалом по всіх ЗВО	298	66	232	214	84
1	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	98	24	74	86	12
2	Київський національний торговельно-економічний університет	32	6	26	11	21
3	Львівський національний університет імені Івана Франка	28	6	22	28	
4	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	28	6	22	16	12
5	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	25	3	22	10	15
6	Національний авіаційний університет	21	8	13	12	9
7	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»	14	4	10	8	6
8	Київський університет права Національної академії наук України	11		11	7	4
9	Тернопільський національний економічний університет	9	3	6	8	1
10	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	8	2	6	8	
11	Міжнародний гуманітарний університет	7		7	4	3
12	Приватний вищий навчальний заклад «Київський міжнародний університет»	7		7	6	1
13	Національний університет «Одеська юридична академія»	5	4	1	5	
14	Товариство з обмеженою відповідальністю «Академія адвокатури України»	3		3	3	
15	Приватний вищий навчальний заклад «Львівський університет бізнесу та права»	2		2	2	

ПОКАЗНИКИ ПОПУЛЯРНОСТІ І ПРИВАБЛИВОСТІ ШКОЛИ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА

У наступній таблиці надано рейтинг популярності шкіл міжнародного права за кількістю конкурсних пропозицій з пріоритетами від 1 до 5.

Відсортовано за загальною кількістю пропозицій з пріоритетами 1-5.

Таблиця 34– Популярність правничих шкіл за кількістю конкурсних пропозицій, поданих на вступ на магістратуру відповідного ЗВО на спеціальність 293 Міжнародне право.

№	ЗВО	Бюджетних пропозицій з пріоритетом 1-5	Контрактних пропозицій з пріоритетом 1-5	Всіх пропозицій з пріоритетом 1-5 ↓
–	Загалом по всіх	767	754	1521
1	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	214	260	474
2	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»	226	153	379
3	Тернопільський національний економічний університет	31	84	115
4	Національний університет «Одеська юридична академія»	84	20	104
5	Київський національний торговельно-економічний університет	30	46	76
6	Львівський національний університет імені Івана Франка	55	11	66
7	Національний авіаційний університет	43	20	63
8	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	15	41	56
9	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	45	0	45
10	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	24	20	44
11	Київський університет права Національної академії наук України	0	32	32
12	Міжнародний гуманітарний університет	0	30	30
13	Приватний вищий навчальний заклад «Київський міжнародний університет»	0	20	20
14	Товариство з обмеженою відповідальністю «Академія адвокатури України»	0	9	9
15	Приватний вищий навчальний заклад «Львівський університет бізнесу та права»	0	7	7
16	Класичний приватний університет	0	1	1

Наступна таблиця демонструє рейтинг привабливості / лояльності до ЗВО, який базується на пріоритетності вибору ЗВО успішними вступниками.

Б1, Б2, Б3 – кількість осіб, зарахованих по перших трьох пріоритетах бюджетних конкурсних пропозицій; К1, К2, К3 – контрактних пропозицій.

Відсортовано у порядку зменшення за відсотком реалізації конкурсних пропозицій з пріоритетом 1 (Б1 і К1).

Таблиця 35– Пріоритети конкурсних пропозицій, за якими ЗВО здійснили зарахування на магістратуру спеціальності 293 Міжнародне право.

№	ЗВО	Зараховано всього	%% зарахованих за Б1+К1 ↓	Б1	Б2	Б3	К1	К2	К3
–	загалом по всіх	298	61,7%	102	65	7	82	25	9
1	Приватний вищий навчальний заклад «Львівський університет бізнесу та права»	2	100,0%	0	0	0	2	0	0
2	Товариство з обмеженою відповідальністю «Академія адвокатури України»	3	100,0%	0	0	0	3	0	0
3	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	25	88,0%	9	2	0	13	1	0
4	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	8	87,5%	7	1	0	0	0	0
5	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	28	82,1%	10	0	0	13	4	1
6	Національний університет «Одеська юридична академія»	5	80,0%	4	0	1	0	0	0
7	Київський національний торговельно-економічний університет	32	78,1%	8	1	1	17	2	1
8	Київський університет права Національної академії наук України	11	72,7%	0	0	0	8	3	0
9	Львівський національний університет імені Івана Франка	28	64,3%	14	9	1	4	0	0
10	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»	14	57,1%	6	2	0	2	0	0
11	Міжнародний гуманітарний університет	7	57,1%	0	0	0	4	2	1
12	Приватний вищий навчальний заклад «Київський міжнародний університет»	7	57,1%	0	0	0	4	2	1
13	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	98	46,9%	35	39	2	11	10	0
14	Національний авіаційний університет	21	42,9%	8	9	2	1	0	1
15	Тернопільський національний економічний університет	9	11,1%	1	2	0	0	1	4

У попередній таблиці в колонках Б1-Б3 та К1-К3 вказано кількість реалізованих конкурсних пропозицій, за якими відбулось зарахування на магістратуру.

У наступній таблиці колонки Б1, Б2, К1, К2 містять інформацію про суму конкурсних пропозицій відповідного пріоритету, включно з пропозиціями, які не було реалізовано в конкурсі.

Цікавим є порівняння розподілу пріоритетів конкурсних пропозицій двох найбільших за кількістю конкурсних пропозицій шкіл міжнародного права:

Таблиця 36– Порівняння пріоритетів конкурсних пропозицій Київського національного університету імені Тараса Шевченка і Ужгородського національного університету.

ЗВО	Б1	Б2	К1	К2
Ужгородський національний університет	13	159	15	132
Київський національний університет імені Тараса Шевченка	110	65	102	88

Високий конкурс на спеціальність 293 в Ужгородському національному університеті (УжНУ) відбувся завдяки великій кількості випускників спеціальності Право, що подали конкурсні пропозиції не першого пріоритету «про всяк випадок» і на спеціальність 293 Міжнародне право. Якщо поглянути на статистику пріоритетів зарахувань в одній з таблиць вище, можна впевнитись, що на магістратуру спеціальності 293 в УжНУ були зараховані в основному особи, чії конкурсні пропозиції йшли першим пріоритетом.

Більшість конкурсних пропозицій Інституту міжнародних відносин КНУ ім. Т. Шевченка мають найвищий пріоритет.

Але на противагу цьому серед зарахованих на спеціальність 293 в ІМВ КНУ ім. Т. Шевченка трохи більше половини складають добре підготовані особи, що надавали конкурсні пропозиції ІМВ з не першим пріоритетом. Так, серед осіб, зарахованих з першим пріоритетом, є всього 32 випускники бакалаврату спеціальності Міжнародне право, а серед зарахованих з нижчими пріоритетами – 40. Головним чином це власні випускники ІМВ КНУ ім. Т. Шевченка, що ставили вступн на магістратуру Альма-матер не першим пріоритетом.

ПОРІВНЯННЯ УСПІШНОСТІ ВИПУСКНИКІВ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ МІЖНАРОДНЕ ПРАВО І ПРАВО

Стандарт мінімальної якості правничої освіти виявився кращим у шкіл міжнародного права (див. таблицю нижче). Відсоток неподолання порогового балу у «міжнародників» виявився принципово нижчим, ніж у випускників звичайних правничих шкіл.

Середній рівень успішності (відсоток правильних відповідей) також виявився кращим.

Таблиця 37— Порівняння загальної успішності і мінімального рівня підготовки випускників спеціальностей Право і Міжнародне право.

Спеціальність попередньої освіти	% неподолання порогу ЄФВВ	% правильних відповідей ЄФВВ
Право	17.0%	38.5%
Міжнародне право	7.0%	43.3%

У наступній таблиці надано інформацію, завдяки якій можна детальніше порівняти успішності випускників двох типів правничих шкіл у розрізі 8 правничих дисциплін, винесених на Єдине фахове вступне випробування.

Таблиця 38— Успішність (% правильних відповідей) випускників спеціальностей Право і Міжнародне право з предметів ЄФВВ.

Предмет	Право	Міжнародне право
	% правильних відповідей	
Адміністративне право	44.2%	46.0%
Конституційне право	41.7%	46.5%
Цивільне право	42.9%	46.2%
Цивільне процесуальне право	41.2%	40.0%
Кримінальне право	33.8%	34.6%
Кримінальне процесуальне право	52.6%	53.5%
Міжнародне публічне право	28.8%	46.9%
Міжнародний захист прав людини	24.6%	32.9%

Випускники спеціальності Міжнародне право показали себе сильнішими за випускників спеціальності Право майже по всіх предметах ЄФВВ. Прогнозовано найбільшою виявилась перевага «міжнародників» з предметів Міжнародне публічне право і Міжнародний захист прав людини.

Випускники спеціальності Міжнародне право виявились слабшими від випускників спеціальності Право лише з предмету Цивільне процесуальне право.

Порівняння демографічних характеристик вступників обох порівнюваних спеціальностей дає найбільші відмінності у віковому складі. Вступники спеціальності 293 Міжнародне право є в середньому молодшими. Превалювання жінок є трохи більшим у спеціальності 293, в порівнянні з 081 Право.

ДОДАТКОВІ СТАТИСТИЧНІ ДАНІ ПО РЕЗУЛЬТАТАХ БЛОКУ ПРАВО ЄФВВ

В цьому розділі представлено дані, що відображають вплив кількох потужних факторів на екзаменаційну успішність учасника ЄФВВ.

СТАРТОВИЙ ОСВІТНІЙ РІВЕНЬ ДЛЯ БАКАЛАВРА

Найцікавішою знахідкою за результатами аналізу підсумків блоку Право ЄФВВ виявилась сильна залежність екзаменаційної успішності складання ЄФВВ від того, на основі якого освітнього рівня особа навчалась на правничому бакалавраті. Виявилось, що ті, хто проходив освітню траєкторію з використання рівня молодшого спеціаліста, попри більш довгий час навчання, демонструють суттєво гірші результати в тесті з фаху порівняно з тими, хто вступав на бакалаврат після середньої школи.

Таблиця 39– Освітній рівень, на основі якого отримувався бакалаврський рівень освіти.

Освітній рівень до бакалавра	% неподолання порогу ЄФВВ	% правильних відповідей ЄФВВ
Молодший спеціаліст	27.0%	34.1%
Повна загальна середня освіта	15.6%	39.6%

ФОРМИ НАВЧАННЯ

Результати блоку Право ЄФВВ суттєво залежать від того, на якій формі навчання отримував бакалаврський ступінь вступник на магістратуру.

Таблиця 40– Залежність успішності ЄФВВ від форми попереднього навчання.

Форма навчання	% неподолання порогу ЄФВВ	% правильних відповідей ЄФВВ
Денна	16.4%	38.8%
Заочна	25.4%	33.8%

Випускники денної форми навчання демонструють стабільно кращі результати в порівнянні із тими, хто навчався на заочній формі.

Таблиця 41– Предметна успішність в залежності від форми попереднього навчання. Показано середній відсоток правильних відповідей.

Предмет	Денна	Заочна
Адміністративне право	44.5%	39.4%
Конституційне право	42.0%	36.4%
Цивільне право	43.1%	37.8%
Цивільне процесуальне право	41.3%	35.4%
Кримінальне право	34.1%	30.8%
Кримінальне процесуальне право	53.0%	46.3%
Міжнародне публічне право	29.6%	24.2%
Міжнародний захист прав людини	25.0%	21.8%

Найбільшу різницю випускники денної і заочної форм навчання демонструють з процесуального права.

ФІНАНСУВАННЯ

Екзаменаційні результати вступника на магістратуру виявляються сильно залежними від способу фінансування попереднього навчання на бакалавраті.

Таблиця 42– Залежність екзаменаційних успіхів від способу фінансування попереднього навчання.

Фінансування	% неподолання порогу ЄФВВ	% правильних відповідей ЄФВВ
Бюджет	8.8%	44.5%
Контракт	22.9%	35.2%

Ті, хто навчався за контрактом, занадто часто не могли подолати пороговий бал.

ДИПЛОМ З ВІДЗНАКОЮ

Диплом з відзнакою свідчить про статистично більш високий рівень фахових знань. Але кожен п'ятнадцятий власник диплому з відзнакою не здатен подолати пороговий бал. Тож диплом з відзнакою не є свідченням високої якості фахових знань.

Таблиця 43– Екзаменаційні успіхи власників дипломів з відзнакою в блоці Право ЄФВВ в порівнянні з власниками звичайних дипломів.

Диплом	% неподолання порогу ЄФВВ	% правильних відповідей ЄФВВ
Звичайний диплом	19.3%	36.7%
Диплом з відзнакою	6.4%	46.4%

Репрезентативність даних по дипломах є неповною, оскільки дані по якості дипломів є не по всіх ЗВО.

ТИП ЗВО

У попередньому звіті за результатами ЄФВВ 2017 року відмічалась помітна залежність екзаменаційної успішності вступника від типу ЗВО, в якому було отримано попередню вищу освіту. У цьому звіті дані надаються в тій же моделі класифікації типів ЗВО.

Таблиця 44– Залежність середньої успішності в ЄФВВ від типу ЗВО, в якому отримано попередній диплом.

Тип ЗВО	% неподолання порогу ЄФВВ	% правильних відповідей
Юридичні	12.4%	41.7%
Силові	21.6%	34.2%
Класичні університети	13.7%	41.2%
Спеціалізовані ЗВО	22.5%	34.8%
Інші (культура, медицина, фіз. культура, богослів'я)	25.5%	34.2%
Іноземні	20.0%	35.5%

Дуже поганий рівень екзаменаційних успіхів демонструють випускники іноземних університетів. У наступній таблиці наведено відомості про предметну успішність вступника (середній відсоток правильних відповідей).

Таблиця 45– Успішність з предметів ЄФВВ в залежності від типу ЗВО, в якому здобуто попередній рівень освіти.

Предмет	Юридичні	Силові	Класичні універси- тети	Спеціалізо- вані ЗВО	Інші	Іноземні
Адміністративне право	47.8%	41.7%	46.3%	39.9%	39.5%	40.5%
Конституційне право	45.5%	35.1%	46.1%	37.7%	35.8%	38.3%
Цивільне право	46.0%	37.3%	46.2%	38.8%	36.1%	41.5%
Цивільне процесуальне право	45.1%	35.8%	43.6%	36.2%	34.6%	37.9%
Кримінальне право	36.8%	31.5%	35.2%	30.7%	33.5%	32.5%
Кримінальне процесуальне право	55.9%	49.3%	54.7%	47.6%	47.0%	46.3%
Міжнародне публічне право	32.2%	23.9%	32.0%	26.3%	26.1%	25.0%
Міжнародний захист прав людини	26.4%	21.5%	27.3%	22.8%	23.2%	23.5%

Випускники ЗВО силових відомств демонструють загалом низький рівень успіхів, але мають задовільний рівень з лвох предметів:

- Адміністративне право
- Кримінальне процесуальне право

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 281 ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

БАЗА ДОСЛІДЖЕННЯ. ПЕРЕХРЕСНИЙ ВСТУП

В поле зору цього дослідження спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування потрапило завдяки тому, що:

- це одна із спеціальностей суспільного інтересу;
- за статистикою вступної кампанії на магістратуру у 2018 році ця спеціальність виявилась однією з найпопулярніших;
- на цю спеціальність в магістратуру у 2018 році було зараховано одну з найбільших кількостей осіб (але дещо менше, ніж на спеціальність 081 Право);
- кількість осіб, що здобули бакалаврський ступінь з цієї спеціальності у 2018 році в десятки разів менша, ніж кількість зарахованих на магістратуру цієї спеціальності. Тобто, у 2018 році на цю спеціальність проводився головним чином перехресний вступ;
- ситуація з перехресним вступом на магістратуру спеціальності 281, швидше за все, збережеться впродовж помітної кількості років. Для прикладу: кількість осіб, яких було зараховано у 2018 році на бакалаврат спеціальності 281 склала всього 1 342 особи, у той час як на магістратуру зараховано 7 839 осіб.

У вибірку цієї частини дослідження було включено осіб, які надавали конкурсні пропозиції на вступ на магістратуру спеціальності 281 (незалежно від спеціальності попередньої освіти і пріоритету конкурсної пропозиції), а також осіб, що не надавали таких конкурсних пропозицій, але отримали попередню освіту з однієї з таких дотичних спеціальностей: 074 Публічне управління та адміністрування, Публічна політика і управління, Регіональне управління, Державна служба, Державне управління.

Розмір бази, по якій досліджувався вступ на спеціальність 281 склав 11 089 осіб. 11 063 з 11 089 осіб надали конкурсні пропозиції на спеціальність 281. З них 7 604 були зараховані на магістратуру спеціальності 281 і ще 2 543 особи – на магістратуру інших спеціальностей. Тобто 10 147 вступників серед 11 063 (які претендували на магістратуру спеціальності 281) за результатами вступної кампанії були зараховані на магістратуру.

Розподіл спеціальностей попередньої освіти осіб, що претендували на вступ на магістратуру спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування надано у наступній таблиці. У цій таблиці також надано розподіл спеціальностей попередньої освіти осіб, яких успішно зараховано на магістратуру спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування.

Таблиця 46– Спеціальності попередньої освіти осіб, що претендували на вступ і осіб, що зараховані на магістратуру спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування.

Категорія	Спеціальність попереднього рівня освіти	Вступники	Зараховані
1	Право, Правознавство	20,7%	18,7%
2	Міжнародне право	0,4%	0,3%
3	Публічне управління та адміністрування, Публічна політика і управління, Регіональне управління, Державна служба, Державне управління	0,2%	0,1%
4	Правоохоронна діяльність	0,2%	0,1%
5	Економічні і управлінські (крім віднесених до категорії 3 вище) спеціальності	29,6%	27,5%
6	Гуманітарні спеціальності	15,9%	16,3%
7	Природничі і інженерні спеціальності	20,8%	21,8%
8	Спеціальність не з'ясована	12,3%	15,0%

ПОПУЛЯРНІСТЬ І ПРИВАБЛИВІСТЬ ЗВО

Конкурс на спеціальність 281 було відкрито у 102 ЗВО, а зарахування здійснили 101 ЗВО.

У наступних двох таблицях надано інформацію про кількість та пріоритети конкурсних пропозицій по кожному з цих ЗВО та реалізацію пріоритетів конкурсних пропозицій при зарахуванні на магістратуру спеціальності 281.

Ці таблиці можна вважати рейтингом популярності ЗВО і рейтингом лояльності вступників (рейтинг усвідомленого бажання вступу саме до цього ЗВО).

Вказана в таблиці нижче кількість зарахувань в окремих випадках може бути вищою за кількість реально зарахованих через помітну кількість осіб, по яких конкурсні пропозиції виявились успішними по декількох ЗВО і декількох спеціальностях.

У наступній таблиці надано рейтинг ЗВО за кількістю конкурсних пропозицій на спеціальність 281 з пріоритетами 1-5. Таблицю відсортовано за сумою пропозицій (передостання колонка) в порядку її зменшення.

Таблиця 47– Рейтинг ЗВО за конкурсними пропозиціями на спеціальність 281 з пріоритетами 1-5.

№	ЗВО	Бюдж. проп. з пріор. 1-5	Контр. проп. з пріор. 1-5	Усіх проп. з пріор. 1-5 ↓	Зарахувань
1	Національна академія державного управління при Президентіві України	375	465	840	695
2	Харківський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України	484	271	755	576
3	Львівський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України	462	146	608	471
4	Одеський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України	291	273	564	434
5	Національний університет «Одеська юридична академія»	242	284	526	138
6	Тернопільський національний економічний університет	365	69	434	270
7	Університет митної справи та фінансів	295	104	399	129
8	Дніпропетровський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України	116	276	392	342
9	Житомирський державний технологічний університет	304	76	380	260
10	Житомирський національний агроекологічний університет	149	191	340	157
11	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	104	218	322	192
12	Національний університет «Львівська політехніка»	153	152	305	71
13	Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»	0	262	262	238
14	Українська інженерно-педагогічна академія	0	242	242	61
15	Чорноморський національний університет імені Петра Могили	0	241	241	182
16	Чернігівський національний технологічний університет	62	159	221	121
17	Класичний приватний університет	0	219	219	189
18	Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля	11	190	201	139

№	ЗВО	Бюдж. проп. з пріор. 1-5	Контр. проп. з пріор. 1-5	Усіх проп. з пріор. 1-5 ↓	Зарахувань
19	Львівський національний університет імені Івана Франка	124	71	195	36
20	Комунальний вищий навчальний заклад «Вінницька академія неперервної освіти»	0	192	192	128
21	Вінницький національний аграрний університет	37	153	190	72
22	Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»	49	141	190	101
23	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»	71	111	182	72
24	Національний авіаційний університет	52	128	180	50
25	Київський національний торговельно-економічний університет	75	104	179	79
26	Хмельницький університет управління та права	111	64	175	104
27	Національна академія внутрішніх справ	0	172	172	103
28	Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького	26	135	161	68
29	Херсонський національний технічний університет	0	155	155	122
30	Сумський державний університет	102	49	151	83
31	Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка	0	149	149	41
32	Миколаївський національний аграрний університет	77	67	144	92
33	Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу	52	90	142	114
34	Полтавська державна аграрна академія	29	109	138	67
35	Національний університет цивільного захисту України	0	135	135	51
36	Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України	0	133	133	73
37	Національний університет біоресурсів і природокористування України	82	42	124	88
38	Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського	43	77	120	64
39	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	79	38	117	32
40	Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»	0	113	113	62
41	Міжнародний гуманітарний університет	0	101	101	43
42	Приватний вищий навчальний заклад «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»	0	97	97	66
43	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця	47	47	94	81
44	Центральноукраїнський національний технічний університет	65	28	93	32
45	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»	47	43	90	35
46	Український державний університет залізничного транспорту	0	88	88	51
47	Національний університет водного господарства та природокористування	30	57	87	55
48	Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя	54	32	86	31
49	Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки	54	28	82	23

№	ЗВО	Бюдж. проп. з пріор. 1-5	Контр. проп. з пріор. 1-5	Усіх проп. з пріор. 1-5 ↓	Зарахувань
50	Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва	27	51	78	28
51	Державний вищий навчальний заклад «Херсонський державний аграрний університет»	38	39	77	20
52	Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького	70	5	75	27
53	Одеська національна академія харчових технологій	72	3	75	5
54	Подільський державний аграрно-технічний університет	45	30	75	20
55	Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»	57	15	72	59
56	Запорізький національний університет	0	70	70	51
57	Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова	3	65	68	42
58	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара	57	10	67	35
59	Приватна установа «Університет «Київська школа економіки»	0	65	65	33
60	Криворізький економічний інститут Державного вищого навчального закладу «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»	3	61	64	50
61	Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»	15	46	61	29
62	Донбаська державна машинобудівна академія	0	56	56	52
63	Національний університет «Києво-Могилянська академія»	0	56	56	27
64	Національний фармацевтичний університет	0	56	56	41
65	Сумський національний аграрний університет	0	56	56	37
66	Державний вищий навчальний заклад «Донецький національний технічний університет»	41	14	55	14
67	Університет державної фіскальної служби України	0	55	55	30
68	Одеський національний політехнічний університет	38	14	52	22
69	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини	47	5	52	25
70	Приватний вищий навчальний заклад «Київський університет культури»	0	51	51	43
71	Запорізька державна інженерна академія	0	50	50	14
72	Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка	28	22	50	32
73	Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»	30	19	49	18
74	Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка	0	47	47	24
75	Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова	23	24	47	31
76	Черкаський державний технологічний університет	31	13	44	20
77	Маріупольський державний університет	0	42	42	24
78	Вищий навчальний заклад «Київський університет ринкових відносин» у формі товариства з обмеженою відповідальністю	0	40	40	31
79	Державний вищий навчальний заклад «Криворізький національний університет»	15	22	37	18
80	Дніпровський державний аграрно-економічний університет	25	12	37	25

№	ЗВО	Бюдж. проп. з пріор. 1-5	Контр. проп. з пріор. 1-5	Усіх проп. з пріор. 1-5 ↓	Зарахувань
81	Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут Української інженерно-педагогічної академії (м. Бахмут)	0	37	37	23
82	Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	24	13	37	18
83	Київський університет імені Бориса Грінченка	34	2	36	16
84	Приватний вищий навчальний заклад «Київський міжнародний університет»	0	36	36	22
85	Білоцерківський національний аграрний університет	7	28	35	21
86	Вінницький торговельно – економічний інститут Київського національного торговельно – економічного університету	0	34	34	21
87	Запорізький національний технічний університет	24	8	32	12
88	Херсонський державний університет	17	15	32	11
89	Донецький державний університет управління	29	2	31	30
90	Одеський державний екологічний університет	15	13	28	15
91	Державний вищий навчальний заклад «Університет менеджменту освіти»	0	27	27	16
92	Харківський торговельно – економічний інститут Київського національного торговельно – економічного університету	0	26	26	21
93	Уманський національний університет садівництва	22	3	25	12
94	Вищий навчальний заклад «Український католицький університет»	0	22	22	18
95	Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського	18	1	19	17
96	Харківський національний медичний університет	0	18	18	16
97	Інститут державного управління у сфері цивільного захисту	0	17	17	6
98	Приватне акціонерне товариство «Приватний вищий навчальний заклад «Запорізький інститут економіки та інформаційних технологій»	0	13	13	13
99	Вищий навчальний заклад «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»	0	10	10	9
100	Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського	5	4	9	4
101	Державний університет телекомунікацій	0	8	8	4
102	Донецький національний університет імені Василя Стуса	0	2	2	0

У наступній таблиці надано пріоритети конкурсних пропозицій, за якими ЗВО здійснили зарахування на магістратуру спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування.

Позначення: Б1, Б2, Б3 – кількість осіб, зарахованих по перших трьох пріоритетах бюджетних конкурсних пропозицій; К1, К2, К3 – контрактних пропозицій. В таблицю включено лише ЗВО, що зарахували на магістратуру спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування 50 і більше осіб.

Таблицю відсортовано за відсотком реалізації конкурсних пропозицій з пріоритетом 1 в порядку його зменшення.

Таблиця надає уявлення про те, наскільки домінуючою є частка цілеспрямованих саме на цей ЗВО осіб серед зарахованих на магістратуру ЗВО.

Таблиця 48- Пріоритети конкурсних пропозицій, за якими ЗВО здійснили зарахування на магістратуру спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування.

№	ЗВО	%% зарах. за Б1 і К1 ↓	Б1	Б2	Б3	К1	К2	К3
1	Державний університет телекомунікацій	100,0%	0	0	0	4	0	0
2	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара	100,0%	35	0	0	0	0	0
3	Донецький державний університет управління	100,0%	28	0	0	2	0	0
4	Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського	100,0%	4	0	0	0	0	0
5	Запорізький національний університет	100,0%	0	0	0	51	0	0
6	Інститут державного управління у сфері цивільного захисту	100,0%	0	0	0	6	0	0
7	Приватне акціонерне товариство «Приватний вищий навчальний заклад «Запорізький інститут економіки та інформаційних технологій»	100,0%	0	0	0	13	0	0
8	Харківський національний медичний університет	100,0%	0	0	0	16	0	0
9	Львівський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України	98,9%	336	3	0	130	0	1
10	Національний університет біоресурсів і природокористування України	98,9%	58	0	0	29	0	1
11	Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»	98,3%	50	0	0	8	0	1
12	Одеський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України	98,2%	233	2	0	193	6	0
13	Донбаська державна машинобудівна академія	98,1%	0	0	0	51	1	0
14	Комунальний вищий навчальний заклад «Вінницька академія неперервної освіти»	97,7%	0	0	0	125	0	2
15	Херсонський національний технічний університет	97,5%	0	0	0	119	3	0
16	Житомирський державний технологічний університет	97,3%	236	4	1	17	1	0
17	Приватна установа «Університет «Київська школа економіки»	97,0%	0	0	0	32	0	0
18	Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка	96,9%	21	0	0	10	0	1
19	Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»	96,6%	0	0	0	230	5	2
20	Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу	96,5%	51	0	0	59	3	0
21	Національна академія державного управління при Президентові України	96,3%	264	14	1	405	4	3
22	Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України	95,9%	0	0	0	70	3	0
23	Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка	95,8%	0	0	0	23	1	0
24	Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова	95,2%	0	0	1	40	1	0
25	Харківський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України	95,1%	340	14	0	208	11	3
26	Національний фармацевтичний університет	95,1%	0	0	0	39	2	0

№	ЗВО	%% зарах. за Б1 і К1 ↓	Б1	Б2	Б3	К1	К2	К3
27	Чорноморський національний університет імені Петра Могили	95,1%	0	0	0	173	6	2
28	Сумський національний аграрний університет	94,6%	0	0	0	35	2	0
29	Державний вищий навчальний заклад «Криворізький національний університет»	94,4%	5	0	1	12	0	0
30	Дніпропетровський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президенті України	94,4%	106	4	0	217	10	5
31	Національний університет цивільного захисту України	94,1%	0	0	0	48	1	1
32	Тернопільський національний економічний університет	94,1%	217	8	2	37	5	0
33	Криворізький економічний інститут Державного вищого навчального закладу «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»	94,0%	1	0	0	46	2	0
34	Державний вищий навчальний заклад «Університет менеджменту освіти»	93,8%	0	0	0	15	1	0
35	Київський університет імені Бориса Грінченка	93,8%	15	1	0	0	0	0
36	Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова	93,5%	9	0	0	20	1	0
37	Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля	93,5%	7	2	0	123	2	5
38	Національний університет «Києво-Могилянська академія»	92,6%	0	0	0	25	2	0
39	Чернігівський національний технологічний університет	92,6%	16	5	0	96	3	1
40	Класичний приватний університет	92,1%	0	0	0	174	9	5
41	Вищий навчальний заклад «Київський університет ринкових відносин» у формі товариства з обмеженою відповідальністю	90,3%	0	0	0	28	3	0
42	Житомирський національний агроєкологічний університет	89,2%	58	6	2	82	9	0
43	Національний університет водного господарства та природокористування	89,1%	16	3	0	33	1	0
44	Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»	88,9%	14	1	0	2	1	0
45	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця	88,9%	35	1	0	37	4	0
46	Приватний вищий навчальний заклад «Київський університет культури»	88,4%	0	0	0	38	5	0
47	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	87,5%	101	2	0	67	16	2
48	Українська інженерно-педагогічна академія	86,9%	0	0	0	53	5	3
49	Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького	85,3%	3	3	5	55	0	1
50	Полтавська державна аграрна академія	85,1%	4	1	2	53	5	0
51	Державний вищий навчальний заклад «Херсонський державний аграрний університет»	85,0%	8	1	1	9	0	0
52	Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського	84,4%	15	6	1	39	1	0
53	Український державний університет залізничного транспорту	84,3%	0	0	0	43	8	0
54	Університет митної справи та фінансів	82,9%	66	15	2	41	5	0
55	Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського	82,4%	14	3	0	0	0	0
56	Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»	82,2%	19	8	1	64	4	5

№	ЗВО	%% зарах. за Б1 і К1 ↓	Б1	Б2	Б3	К1	К2	К3
57	Сумський державний університет	81,9%	52	6	2	16	3	0
58	Центральноукраїнський національний технічний університет	81,3%	17	2	4	9	0	0
59	Харківський торговельно – економічний інститут Київського національного торговельно – економічного університету	81,0%	0	0	0	17	0	4
60	Маріупольський державний університет	79,2%	0	0	0	19	5	0
61	Запорізька державна інженерна академія	78,6%	0	0	0	11	3	0
62	Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка	78,0%	0	0	0	32	7	1
63	Вищий навчальний заклад «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»	77,8%	0	0	0	7	2	0
64	Університет державної фіскальної служби України	76,7%	0	0	0	23	5	1
65	Хмельницький університет управління та права	76,0%	53	20	0	26	4	1
66	Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»	75,9%	6	2	2	16	1	1
67	Приватний вищий навчальний заклад «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»	75,8%	0	0	0	50	13	2
68	Запорізький національний технічний університет	75,0%	5	3	0	4	0	0
69	Навчально-науковий професійно-педагогічний інститут Української інженерно-педагогічної академії (м. Бахмут)	73,9%	0	0	0	17	3	2
70	Вищий навчальний заклад «Український католицький університет»	72,2%	0	0	0	13	5	0
71	Білоцерківський національний аграрний університет	71,4%	1	4	1	14	1	0
72	Вінницький торговельно – економічний інститут Київського національного торговельно – економічного університету	71,4%	0	0	0	15	4	2
73	Державний вищий навчальний заклад «Донецький національний технічний університет»	71,4%	4	1	0	6	1	2
74	Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва	71,4%	2	4	1	18	2	0
75	Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»	71,0%	0	0	0	44	13	4
76	Національний університет «Львівська політехніка»	70,4%	26	5	7	24	5	1
77	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	68,8%	14	8	1	8	1	0
78	Національний авіаційний університет	68,0%	12	3	5	22	6	1
79	Одеський державний екологічний університет	66,7%	3	3	2	7	0	0
80	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»	65,7%	16	2	7	7	0	1
81	Вінницький національний аграрний університет	65,3%	12	8	2	35	10	5
82	Черкаський державний технологічний університет	65,0%	8	4	1	5	1	1
83	Приватний вищий навчальний заклад «Київський міжнародний університет»	63,6%	0	0	0	14	6	1
84	Національна академія внутрішніх справ	63,1%	0	0	0	65	30	5
85	Міжнародний гуманітарний університет	62,8%	0	0	0	27	6	9
86	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»	62,5%	16	4	8	29	6	3
87	Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	61,1%	3	6	1	8	0	0

№	ЗВО	%% зарах. за Б1 і К1 ↓	Б1	Б2	Б3	К1	К2	К3
88	Дніпровський державний аграрно-економічний університет	60,0%	6	6	3	9	0	0
89	Одеська національна академія харчових технологій	60,0%	3	1	0	0	0	0
90	Миколаївський національний аграрний університет	59,8%	9	36	0	46	1	0
91	Національний університет «Одеська юридична академія»	59,4%	51	12	13	31	13	13
92	Одеський національний політехнічний університет	59,1%	3	1	2	10	1	0
93	Львівський національний університет імені Івана Франка	58,3%	15	1	4	6	1	0
94	Київський національний торговельно-економічний університет	57,0%	6	12	1	39	6	2
95	Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького	55,6%	11	4	3	4	0	0
96	Подільський державний аграрно-технічний університет	55,0%	4	5	1	7	0	1
97	Херсонський державний університет	54,5%	5	2	0	1	2	0
98	Уманський національний університет садівництва	50,0%	3	5	1	3	0	0
99	Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя	48,4%	3	7	5	12	2	0
100	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини	40,0%	6	8	4	4	1	0
101	Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки	39,1%	4	6	4	5	1	0

ПОРТРЕТ ВСТУПНИКА

Гендерні пропорції жінок і чоловіків за результатами вступної кампанії практично залишились незмінними (вступники в порівнянні із зарахованими):

Таблиця 49– Гендерні пропорції серед вступників і серед зарахованих на магістратуру спеціальності 281.

Стать	Серед вступників	Серед зарахованих
Жіноча	58,8%	58,1%
Чоловіча	41,2%	41,9%

У наступній таблиці надано розподіл вступників за типами дипломів (освітнім рівнем) попередньої освіти. Від третини до половини претендентів на навчання мають попередній освітній рівень магістра чи спеціаліста.

Таблиця 50– Освітні рівні попередньої освіти вступників на магістратуру спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування.

Освітній рівень	%%
Бакалавр	48,6%
Магістр	10,4%
Спеціаліст	28,6%
Не з'ясовано	12,3%

У наступних двох таблицях надано інформацію про розподіл вступників за їх віком і за роком отримання попереднього диплома.

Таблиця 51– Рік отримання диплома про попередню вищу освіту вступників на магістратуру спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування.

Рік отримання диплома	%%
2000 або раніше	9,0%
2001-2005	11,6%
2006-2010	16,8%
2011-2015	16,6%
2016	2,8%
2017	4,7%
2018	38,9%

Таблиця 52– Віковий розподіл зарахованих на магістратуру спеціальності 281 і вступників.

Вік	Зараховані на магістратуру	Вступники
до 20	0.03%	0.02%
20-29	42.6%	50.8%
30-39	36.0%	31.4%
40-49	17.4%	14.6%
50-59	3.6%	2.8%
60-69	0.38%	0.32%
70 і більше	0.01%	0.01%

Середній вік вступників – 30,6 років, а зарахованих на навчання – 32,3 роки.

З даних останньої таблиці видно, що за результатами вступної кампанії представництво вікової групи 30 і більше років зросло, а групи нещодавніх випускників попереднього рівня освіти – зменшилось.

Вище було відмічено, що у 2018 році 7 604 особи з 11 063 вступників були зараховані на магістратуру спеціальності 281, а 2 543 особи (з 11 063) – на магістратури інших спеціальностей. У наступній таблиці надано інформацію про спеціальності, на які фактично було зараховано вступників, що пробували вступити на магістратуру спеціальності 281.

Таблиця 53– Спеціальності магістратури, на які фактично було зараховано абітурієнтів, що пробували вступити на спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування.

Спеціальність, на яку зараховано	%%
081 Право	4,0%
293 Міжнародне право	0,1%
281 Публічне управління та адміністрування	66,9%
Правоохоронна діяльність	1,1%
Економічні і управлінські спеціальності	10,4%
Гуманітарні спеціальності	2,7%
Природничі і інженерні спеціальності	3,0%
Не зараховано	11,9%

РІВЕНЬ ВОЛОДІННЯ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ

У 2018 році не проводилось стандартизованих вступних іспитів для вступу на магістратуру спеціальності 281. Кожен ЗВО проводив тестування з іноземної мови самостійно, на свій розсуд. Внесені закладами вищої освіти дані в ЄДЕБО свідчать про відсутність спільних підходів ЗВО до оцінювання з іноземної мови під час вступу. Університети використовували різні формати і різні шкали оцінок. Частина ЗВО використовувала традиційний 5-бальний підхід, інша частина традиційну для цих ЗВО шкалу від 0 до 100 балів, а частина ЗВО скористалась тестовими зошитами УЦОЯО і використала шкалу 100...200. Доступ до завантаження таких тестових зошитів УЦОЯО надав університетам для проведення альтернативного ЄВІ для особливих категорій вступників, але допускалось використання тестових зошитів і для інших категорій вступників. Рівень складності завдань і перелік мовних навичок, оцінюваних різними ЗВО в тестуванні з іноземної мови, очевидно були різними у різних ЗВО.

Висновок: з метою отримання загальної картини не можна порівнювати результати тестувань, проведених різними ЗВО.

Завдяки популярності спеціальності 281 і масовості перехресного вступу з'явилась можливість опосередкованої оцінки рівня досягнень вступників на цю спеціальність з іноземної мови. Більше 2 тисяч вступників на магістратуру спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування реєструвались на складання ЄВІ. 1 809 з них взяли участь в основній сесії ЄВІ 11 липня 2018 року і 1 432 особи подолали пороговий бал. Середній відсоток правильності відповідей на запитання ЄВІ склав 35.6%, а відсоток неподолання порогового балу склав 20.8%. Середній бал офіційного результату успішних учасників ЄВІ серед вступників на спеціальність 281 склав 105.4 балів в шкалі 100...200.

Наведені екзаменаційні результати вступників на спеціальність 281 можна порівняти із середнім рівнем по всіх учасниках ЄВІ: відсоток неподолання порогового балу – 12.3%; середній відсоток правильних відповідей – 42.3%; середній бал офіційного результату – 139.5.

Чи можна стверджувати, що такі дані можуть кількісно характеризувати низький рівень володіння іноземною мовою вступниками на спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування?

Ні, не можна. 1 696 осіб з 1 809 (що склали ЄВІ) за результатами вступної кампанії було зараховано на магістратуру, але лише 691 особу серед них було зараховано на спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування. Це свідчить про те, що більшість з учасників ЄВІ, які одночасно брали участь у конкурсі на магістратуру спеціальності 281 насправді не орієнтувались на вступ саме на цю спеціальність, а вказували її в якості запасного варіанту. Попри це, можливо оцінити рівень володіння іноземною мовою особами, які орієнтувались в першу чергу на вступ на спеціальність 281. Для цього необхідно дослідити успішність в ЄВІ тієї частини зарахованих на магістратуру спеціальності 281 вступників, які при вступі реалізували перші пріоритети конкурсних пропозицій.

Для порівняння успішності в ЄВІ зарахованих на магістратуру за різними пріоритетами достатнім виявилось дослідити дані 691 особи, що склали ЄВІ і були зараховані на магістратуру спеціальності 281. Середній відсоток неподолання порогового балу ЄВІ серед них виявився дуже високим – 36%. Зарахована на магістратуру група продемонструвала ще гірші знання іноземної мови (ЄВІ), ніж в середньому ті, хто подавав пропозиції вступу на цю спеціальність. Зарахованими виявились ще слабші (за рівнем володіння іноземною мовою) особи, ніж ті, хто вступав. Але такий результат є не репрезентативним. Потрібно поглянути на успішність тих, хто цілеспрямовано (пріоритетно) йшов на вступ саме на спеціальність 281.

У наступній таблиці надано інформацію про відсоток неподолання порогового балу ЄВІ зарахованими на магістратуру спеціальності 281 в залежності від пріоритету реалізованої конкурсної пропозиції. Для порівняння в таблиці надано аналогічну інформацію по зарахованих на магістратуру спеціальності 262 Правоохоронна діяльність.

Дані у таблиці свідчать про ще гірші результати володіння іноземною мовою тими, хто свідомо йшов (за першими пріоритетами) на вступ саме на спеціальність 281.

Таблиця 54– Відсоток НЕподолання порогового балу серед зарахованих на навчання в магістратурі учасників ЄВІ в залежності від пріоритету реалізованої при вступі конкурсної пропозиції.

Пріоритет реалізованої конкурсної пропозиції	281 Публічне управління та адміністрування	262 Правоохоронна діяльність
Пріоритет № 1 (бюджет)	50,0%	42,3%
Інші бюджетні пріоритети	32,3%	36,4%
Пріоритет № 1 (контракт)	26,1%	44,3%
Інші контрактні пріоритети	43,1%	40,8%

Ці дані все ще не є кількісно репрезентативними для всіх зарахованих на магістратуру, але вони відображають тенденцію на якісному рівні.

Основною причиною підвищеного рівня неподолання порогового балу ЄВІ серед вступників на спеціальність 281 є підвищений середній вік вступників. У розділі, присвяченому ЄВІ показано суттєвий взаємозв'язок між віком особи і згасанням рівня володіння іноземною мовою.

У 2019 році можна очікувати омолодження складу зарахованих на магістратуру спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування завдяки впровадженню ЄВІ для вступу на цю спеціальність. ЄВІ більшою мірою відсікатиме від конкурсу старших вступників. Можливе навіть скорочення набору через високий відсів саме на тестуванні з іноземної мови.

ЄДИНИЙ ВСТУПНИЙ ІСПИТ 2018 РОКУ

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Єдиний вступний іспит (надалі ЄВІ) з іноземної мови у 2018 році використовувався для вступу на магістратуру за спеціальностями таких галузей знань:

- 03 «Гуманітарні науки» (крім спеціальності 035 «Філологія»);
- 05 «Соціальні та поведінкові науки»;
- 06 «Журналістика»;
- 08 «Право»;
- 24 «Сфера обслуговування»;
- 29 «Міжнародні відносини».

Складання тестування з іноземної мови виконується за технологією зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО) і адмініструється Українським центром оцінювання якості освіти (УЦОЯО). Тестування проводиться з англійської, німецької, французької чи іспанської мови на вибір вступника.

ІСТОРІЯ ЄВІ

Впровадження Єдиного вступного іспиту Міністерством освіти і науки України відбулось за результатами апробації у 2016 і 2017 роках. Апробацію підходів, пізніше втілених у ЄВІ виконано у блоці Іноземна мова Єдиного фахового вступного випробування, що застосовувалось для вступу на магістратуру спеціальності 081 Право.

У пілотному проєкті 2016 року взяли участь лише 9 провідних правничих шкіл України. Тест з іноземної мови склали майже півтори тисячі осіб. У 2016 році проводився тест лише з англійської мови. Групи вступників у залежності від закладу вищої освіти, в якому отримували попередній освітній рівень продемонстрували відносно близькі результати в кожній групі від в середньому незадовільного рівня володінням навичками «читання» і «використання мови» до в середньому якісного і твердого базового володіння мовою.

Обов'язкове масове застосування зовнішнього тестування володіння іноземною мовою для вступу на магістратуру всіх правничих шкіл у 2017 році продемонструвало радикально гірші середні тестові бали у порівнянні з результатами 2016 року. Аналізуючи дані 2016 і 2017 року можна робити припущення, що в цілому задовільний результат 2016 року було продемонстровано завдяки тому, що в пілотному проєкті 2016 року взяли участь переважно випускники університетів, у яких вивчення іноземних мов отримувало належну увагу. Йому надавалась достатня кількість годин і викладання здійснювалось на належному методичному рівні. У 2017 році кількість осіб, що взяли участь в тестуванні з іноземної мови (більше 16 тисяч осіб) збільшилась у порівнянні з 2016 роком у 10 разів. Кількість закладів вищої освіти, чії випускники взяли участь у тестуванні також значно збільшилась. За результатами зовнішнього оцінювання з'ясувалось, що частина осіб, які показали тверді базові навички володіння мовою (і вищий рівень) у тестуванні 2017 року була не на багато більшою, ніж у 2016 році. Кількість учасників тестування у 2017 році стала більшою у порівнянні з 2016 роком, а кількість тих, хто дійсно володіє відповідними мовними навичками збільшилась лише на десятки відсотків, а не пропорційно до збільшення числа учасників тестування (тобто вдвітьєро і більше).

За результатами тестування рівня володіння іноземною мовою вступниками на правничу магістратуру 2017 року було зроблено невтішний висновок про незадовільність рівня уваги, яку приділяють вивченню іноземних мов на більшості юридичних факультетів країни. Результати аналізу ЄВІ 2018 року, на жаль, підтверджують цей же висновок (див. далі).

СТАТИСТИКА ЄВІ – 2018

35 915 осіб зареєструвались на складання ЄВІ на основну сесію, що проходила 11 липня 2018 року. Тестування ЄВІ проводилось в усіх обласних центрах на підконтрольній Україні території, а також в містах Северодонецьк, Маріуполь і Слов'янськ.

Вибір іноземної мови

Розподіл вступників за мовою, яку вони склали у ЄВІ:

- Англійська – 95,4%
- Німецька – 3,6%
- Французька – 0,8%
- Іспанська – 0,2%

Регіональний і віковий аспекти

Трьома найбільшими екзаменаційними центрами були: Київ (9 326 зареєстрованих), Харків (4 226), Одеса (2 951).

Трьома найменшими екзаменаційними центрами були: Слов'янськ (351 особа), Кропивницький (357) і Сєверодонецьк (436).

Середній вік зареєстрованих на складання ЄВІ осіб склав 23.3 роки. Мінімальний вік – 19 років, максимальний вік – 85 років. Відсоток учасників ЄВІ у віці 30 років і більше склав 9%. З 11 зареєстрованих для участі у ЄВІ осіб у віці 60 років і більше, 6 з'явилися на тестування і троє з них успішно подолали пороговий бал.

Середній вік вступників, що склали ЄВІ в окремих містах помітно відрізняється від середнього по Україні (23.3 роки):

- в середньому наймолодшими виявились вступники, що склали тестування в таких містах: Львів, Івано-Франківськ, Тернопіль. Середній вік – 22.3 роки;
- в середньому найстарші вступники склали ЄВІ в таких містах (середній вік вказано в дужках): Маріуполь (24.5), Кропивницький (24.7), Слов'янськ (26.7), Сєверодонецьк (26.9).

Явка на тестування

В день проведення основної сесії ЄВІ, 11 липня 2018 року була продемонстрована вкрай низька явка на тестування. Скласти іспит прийшли близько 84.8% зареєстрованих вступників.

Відсоток неявки на тестування суттєво відрізняється в різних містах від середнього по Україні значення 15.2%:

- найменша неявка була у Чернігові (9.3%), Хмельницькому (10.9%) і Львові (11.5%);
- найбільшою була неявка у Маріуполі (21.2%), Чернівцях (21.1%) і Черкасах (20.3%).

Було помічено помітний зв'язок відсотка неявки з віком вступників, що не з'явилися на тестування.

Таблиця 55– Відсоток неявки на тестування ЄВІ в різних вікових групах.

Вік	Частка від всіх вступників	% неявки
19-20 років	2.6%	17.2%
21 рік	43.0%	11.6%
22 роки	28.3%	13.7%
23 роки	7.4%	19.8%
24-29 років	9.9%	22.2%
30-39 років	6.6%	24.9%
40-49 років	2.0%	24.8%
50-59 років	0.3%	34.3%
60 і більше років	менше 0.1%	45.5%

Відсоток неявки зростає з віком вступників, що імовірно відображає підвищення сумнівів, зниження самооцінки щодо шансів на успіх в комплексі з фактом безоплатності участі у тестуванні для вступників.

Найбільш дисциплінованими і відповідальними виявились випускники бакалаврату 2017 і 2018 років.

Окрему категорію складають особи у віці 19-20 років, що продемонстрували помітно більший відсоток неявки, ніж їхні старші колеги.

АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ТЕСТУВАННЯ

Відсоток правильних відповідей. Середній бал.

В середньому частка правильних відповідей, наданих учасниками ЄВІ, склала всього 41.55%, а середній тестовий бал склав 17.45 із 42.

Помітною виявилась різниця відсотку правильних відповідей (і середніх балів) у старшій і молодшій вікових категоріях вступників.

Так, вступники з віком до 23 років (включно), тобто випускники бакалаврату 2018 року і частково 2017 року надали 42.85% правильних відповідей. Вступники у віці 24 роки і більше – всього 35.21% правильних відповідей.

Порівняння успішності випускників школи і випускників бакалаврату

Було виконано порівняння успішності в складанні тесту з іноземної мови між вступниками на магістратуру (випускниками бакалаврату) і вступниками на бакалаврат (випускниками середньої школи) попередніх років.

Найбільшою була кількість тих, хто складав тест з англійської мови – більше 95% вступників на магістратуру в 2018 році і абсолютна більшість тих, хто складав ЗНО у попередні роки. Тож розглядатимемо порівняльні дані саме тестів з англійської мови. Описані нижче загальні тенденції присутні і в тестуванні з інших трьох іноземних мов.

Порівнювати можна лише порівнюване, тож при співставленні результатів ЄВІ і ЗНО до уваги було взято лише відповіді на частину завдань шкільного ЗНО, що за структурою і кількістю завдань відповідають складу ЄВІ (в результатах шкільного ЗНО не враховувалось оцінювання письма (Бланк Б) і аудіювання). Було взято до уваги лише загальну статистику ЗНО 2014-2017 років, оскільки:

1. починаючи з 2014 року частина тесту ЗНО, що відповідає Бланку А є тотожною за форматом до ЄВІ (6 завдань, 42 тестових запитання, 22 бали за «Читання», 20 балів за «Використання мови»);
2. по цих роках УЦОЯО надав у відкритий доступ детальні дані про відповіді на окремі запитання тесту з іноземної мови;
3. статистика результатів ЗНО-2018 року вимагає окремого розгляду, оскільки у 2018 році в ЗНО впровадили аудіювання.

Середній відсоток правильних відповідей випускників середньої школи на еквівалентний ЄВІ за структурою набір тестових запитань з англійської мови ЗНО попередніх років склав 48.85%.

Рисунок 2 – Відсоток правильних відповідей на еквівалентні за структурою набори тестових запитань з англійської мови випускників середньої школи і бакалаврів різного віку.

На основі наведених на ісунку вище даних можна формулювати такі обґрунтовані припущення:

1. фрагментарне (іноді всього 2 семестри і лише на молодших курсах) продовження вивчення іноземної мови у закладах вищої освіти в середньому не дозволяє навіть зберегти на попередньому рівні володіння іноземною мовою, досягнутого особою в середній школі;
2. мовні компетенції суттєво деградують впродовж років, між завершенням навчання на бакалавраті і складанням ЄВІ при вступі на магістратуру.

З метою спрощення подачі інформації, в цій публікації висвітлено лише залежність від віку, а не періоду часу з моменту завершення попереднього навчання.

Equating. Анкерні завдання.

Чи можна було прямо співставляти успішність відповідей на еквівалентні за структурою набори запитань шкільного ЗНО і магістерського ЄВІ з метою порівняння рівня володіння мовними компетенціями випускників середньої школи і випускників бакалаврату? З формальної точки зору – ні. Це різні тестування, у яких могли бути різні рівні складності завдань. Особи з приблизно однаковим рівнем володіння мовними компетенціями цілком можуть отримувати статистично відмінні (різні) тестові бали, складаючи тести різного рівня складності. Втім, наведене співставлення має підґрунтя:

- тести ЄВІ-2018 розроблено тими ж розробниками тестів, за тими ж технічними завданнями, що і відповідна частина тесту з іноземних мов шкільного ЗНО попередніх років;
- використані в ЄВІ-2018 тестові запитання є взятими без змін чи лише частково модифікованими версіями запитань, що були використані в шкільних ЗНО у попередні роки. Певна кількість запитань ЄВІ-2018 повністю тотожні до опублікованих УЦОЯО запитань ЗНО попередніх років. Це дозволяє виконати психометричну процедуру Equating (прирівнювання).

Процедура прирівнювання є встановленням прямої числової відповідності результатів (балів) різних тестувань. Завдяки процедурі прирівнювання можна науково обґрунтовано і кількісно порівнювати рівень володіння предметом тестування ЄВІ, зокрема, серед таких категорій:

- вступників на бакалаврат (випускників середньої школи);
- вступників на магістратуру з числа нещодавніх випускників бакалаврату;
- вступників на магістратуру з числа осіб, що давно отримали вищу освіту.

Далі на прикладі розкривається як можна використовувати результати складених у різні роки тестувань, щоб кількісно порівнювати рівень володіння іноземною мовою у таких різних трьох категорій осіб.

Однією з технік виконання процедури прирівнювання (equating) є використання так званих анкерних питань.

Анкерні завдання в тестуванні з англійської мови

Для отримання об'єктивних порівняльних даних щодо загального прогресу чи регресу навичок застосування іноземної мови у якості прикладу розглянемо тестування з англійської мови ЄВІ-2018 і порівняємо володіння навичкою «Використання мови» вищезгаданих трьох категорій осіб (випускників школи, цьогорічних випускників бакалаврату, випускників бакалаврату попередніх років).

Для цього розглянемо статистику відповідей кожної із трьох категорій осіб на абсолютно однакові, так звані анкерні завдання тестів, що були присутні у різних тестуваннях ЄВІ і ЗНО.

Тестові запитання № 33-36 ЄВІ з англійської мови повністю повторюють 4 тестових запитання ЗНО з англійської мови 2010 року.

У міркуваннях цього розділу використано такі припущення щодо рівня володіння навичкою використання іноземної мови і рівня вимог при зарахуванні:

1. рівень володіння був приблизно однаковим у випускників середньої школи різних років (на момент складення ЗНО);
2. рівень володіння був приблизно однаковим у випускників бакалаврату різних років (на момент випуску);
3. рівень вимог при вступі на бакалаврат був приблизно стабільним упродовж останніх років;
4. позитивний внесок у статистику ЗНО сильних осіб, які вступали на філологічні спеціальності умовно еквівалентний позитивному внеску у статистику ЄВІ того факту, що ЄВІ не склали слабкі особи, що через низькі оцінки ЗНО не вступили на бакалаврат, а відтак, його не закінчили і не мали можливість взяти участь у ЄВІ.

У наступній таблиці надано відсоток правильних відповідей на однакові (анкерні) завдання вступників на бакалаврат у 2010 році і вступників на магістратуру в 2018 році.

Таблиця 56– Частка правильних відповідей на анкерні завдання, що оцінюють використання граматики англійської мови.

Запитання (нумерація ЄВІ-2018)	Випускники середньої школи (ЗНО)	Бакалаври, вік 23 роки і молодші (ЄВІ)	Бакалаври, вік 24 роки і старші (ЄВІ)
№ 33	49.2%	43.5%	36.7%
№ 34	22.1%	21.9%	23.6%
№ 35	51.2%	45.1%	36.0%
№ 36	34.5%	32.7%	28.3%

Візуалізацію успішності відповідей на анкерні тестові завдання особами, що знаходяться на різних етапах траєкторії здобуття вищої освіти, надано на наступному рисунку.

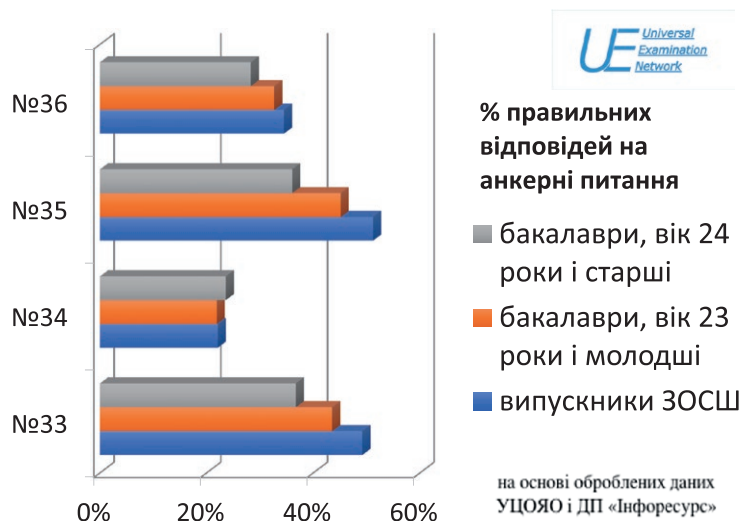

Рисунок 3– Частка правильних відповідей на анкерні запитання.

Статистика відповідей на анкерні запитання повторює і підтверджує тенденцію погіршення мовних навичок з часом, що минув після періоду регулярного і системного вивчення іноземної мови в середній школі.

Єдиним анкерним запитанням, на яке правильну відповідь частіше надавали старші вступники є запитання № 34, в якому основна маса обирала між двома відповідями: colourful glasses і coloured glasses (барвисте скло чи забарвлене скло).

Обидві відповіді є цілком коректними з точки зору граматики англійської мови.

Але оскільки далі в тексті йдеться про червоне скло (скло одного визначеного кольору), вступники з більшим життєвим досвідом, а також особи з хорошою навичкою системного критичного читання обирали варіант відповіді «coloured glasses». Саме цю відповідь укладачі тесту вважали правильною, на відміну від дистрактора (неправильної відповіді) «colourful glasses».

В попередньому дослідженні блоку Іноземна мова ЄФВВ-2017 було відмічено, що оцінка з іноземної мови частково відображає не лише рівень володіння навичками мовленнєвої діяльності, але і окремі когнітивні якості вступника, що часто невід'ємно потрібні для виконання завдань тесту. В окремих випадках краще справлятися із завданнями тесту допомагає наявність життєвого досвіду, навички осягнення загальної структури інформаційного матеріалу і навички критичного сприйняття інформації у цілому.

Пороговий бал. Подолання порогу

87.4% тих, хто з'явилися на тестування на основній сесії ЄВІ подолали встановлений фаховою комісією УЦОЯО пороговий бал.

З 823 особи не змогли подолати пороговий бал, тож разом з 5 459 особами, що не з'явилися на тестування поповнили кількість осіб, які вибули з конкурсу на магістратуру відповідних спеціальностей. 9 282 особи із 35 915 (25.8%) зареєстрованих вибули з конкурсу, в якому залишились лише 26 633 особи. Ця величина не враховує несуттєве збільшення кількості осіб, що залишаються в конкурсі завдяки участі у додатковій сесії чи тестуванні, проведеному університетами для незначних за кількістю, особливих категорій вступників. Мова йде про осіб, що проходять вступні випробування у формі вступних іспитів замість зовнішнього незалежного оцінювання (див. пункти 3-8 Розділу VIII «Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України у 2018 році» (Наказ Міністерства освіти і науки України № 1378 від 13.10.2017).

В одному з попередніх розділів відмічалось, що пороговий бал ЄВІ було встановлено на рівні порогу сліпого вгадування (9 з 42 балів). При такому рівні порогового балу його долають близько 58% тих, хто на тестуванні застосовував сліпе вгадування замість надання відповідей, що базуються на знаннях предмета тестування.

Регіональний і віковий аспекти подолання порогу

Відсоток вступників, які не подолали пороговий бал суттєво залежить від їхнього віку і від регіону.

Найменший відсоток вступників не подолали поріг у Києві (8.9%), Львові (9,1%), Харкові (10.2%), Одесі (10.8%).

Найбільший відсоток вступників не подолали поріг у Северодонецьку (21.8%), Слов'янську (20.9%), Херсоні (20.9%) і Миколаєві (18.9%).

Високий відсоток тих, хто не подолав поріг у Северодонецьку і Слов'янську пов'язаний переважно із більш високим середнім віком осіб, що склали ЄВІ у цих містах. Див. нижче про залежність успішності подолання порогу від віку і вікову статистику учасників тестування в різних тестових центрах.

Високий відсоток тих, хто не подолав поріг у Херсоні і Миколаєві має пояснюватись комбінованою дією трьох чинників:

1. рівня освітнього потенціалу вступників із Херсонської і Миколаївської областей, які отримали диплом бакалавра і планували продовжити навчання на магістратурі (першопричина – знижений рівень вимог при зарахуванні на навчання на бакалавраті);
2. рівня систем викладання іноземної мови в ЗВО регіону;
3. незначний фактор відтоку з регіону сильних осіб, які, закінчивши бакалаврат ЗВО в столиці чи великих обласних центрах вирішили скласти тестування не в рідному місті.

Шанси подолання порогового балу ЄВІ суттєво знижуються зі зростанням віку вступника на магістратуру. Зниження шансів спостерігається також зі збільшенням кількості років, між отриманням диплома про попередню вищу освіту і спробою вступу на магістратуру. В цій роботі розкривається лише залежність від віку вступника.

Таблиця 57– Відсоток тих, хто не подолав пороговий бал в залежності від віку.

Вік вступників	Не подолали поріг
до 22 років включно	10.6%
23 роки і старші	18.9%
24 роки і старші	20.3%
30 років і старші	22.8%
40 років і старші	29.8%
50 років і старші	39.7%
60 років і старші	50.0%

Найвищі шанси подолання порогу ЄВІ мають вступники відразу після завершення навчання на бакалавраті.

Середній бал і подолання порогу в тестах з різних іноземних мов

Відсоток подолання порогового бала і отриманий середній бал ЄВІ-2018 суттєво залежать від іноземної мови, тест з якої складався вступником. В наступній таблиці надано дані про кількість осіб, що склали тест з відповідної іноземної мови в основній сесії ЄВІ, отриманий середній тестовий бал, відповідний йому відсоток правильних відповідей і частка вступників, що не подолали пороговий бал.

Таблиця 58– Статистика результатів тестів з різних іноземних мов.

Іноземна мова	Кількість вступників	Середній тестовий бал	% правильних відповідей	Не подолали поріг
Англійська	29041	17.5	41.7%	11.9%
Німецька	1110	14.1	33.6%	30.6%
Французька	252	20.3	48.4%	7.5%
Іспанська	53	30.9	73.5%	3.8%

Середні тестові бали і середні частки неподолання порогового бала радикально відрізняються в тестуваннях різних мов ЄВІ. Не можна обійти увагою такі суттєві відмінності. Настільки великі відмінності мають свідчити:

- або про суттєво різний рівень підготовки вступників, що вивчали різні мови;
- або про суттєві відмінності рівнів складності тестів з різних мов.

У випадку підтвердження суттєвих відмінностей рівнів складності тестів з різних мов, останнє може кинути тінь на справедливість конкурсу. Використання іспитів різного рівня складності при альтернативному тестуванні не є забороненим у визначених стандартах оцінювання компетенцій людей Standards for Educational and Psychological testing AERA/APA/NCME; Code of fair testing practice in education; ISO 17024; International Tests commissions guidelines.

Прикладами альтернативного тестування в конкурсах на здобуття вищої освіти є:

- предмети ЗНО на вибір (третій конкурсний предмет) при вступі на бакалаврат, коли вступник має можливість обрати з кількох різних предметів шкільного ЗНО;
- тестування ЗНО з іноземної мови (як і ЄВІ) є набором альтернативних тестувань з 4 мов (англійської, німецької, французької та іспанської).

Застосування некаліброваних за складністю тестових завдань є все ще домінуючою практикою при використанні альтернативного тестування. Остаточні оцінки за альтернативні тестування мають:

- або формуватись (шкалюватись) у такий спосіб, щоб однакові бали офіційних результатів двох різних тестувань

у двох осіб свідчили про однаковий рівень з предметів тестувань в сенсі можливого справедливого результату конкурсу;

- або використовуватись в конкурсі лише із застосуванням психометричної процедури Linking (зв'язування), за результатами якої встановлюється взаємна відповідність шкал оцінок тестувань з різних предметів. При проведенні конкурсу оцінки з різних предметів мають використовуватись разом з таблицями відповідності оцінок за різні альтернативні тестування.

Тестування на рівень володіння різними мовами є різними тестуваннями. Встановлення відповідності оцінок за суттєво різні тестування в психометрії називається зв'язування (Linking). Застосування зв'язування наразі є проблематичним, тож необхідне адекватне шкалювання тестових балів різних іноземних мов у спільну шкалу 100...200.

Простою мовою це значить, що якщо при проведенні тестів із 4 іноземних мов виявляється, що рівні складності тестів з різних мов помітно відрізняються один від одного, то до тестів з різних мов необхідно застосовувати різні значення порогового бала і різні таблиці переведення тестових балів в офіційний результат в шкалі 100...200 балів. Іншими словами, шкалювання має бути різним для тестів з різних іноземних мов.

Коли потрібно проводити експертизу відповідності складностей альтернативних тестувань?

Перед тим як витратити час на аналіз відмінностей рівнів складності тестів з різних іноземних мов і аналіз відмінностей рівнів підготовки осіб, що складала різні тести, слід впевнитись в тому, що відмінності середніх результатів різних тестувань дійсно свідчать про суттєво різні рівні складності чи про суттєво різні рівні підготовки вступників.

В цій публікації свідомо залишено поза увагою порівняння рівнів складності тестів з французької та іспанської мов і рівнів підготовки вступників, що складала саме ці тести з тестуваннями з англійської та німецької мов. Ці вступники складають менше 1% аудиторії ЄВІ. Статистики, що стосуються справді невеликих груп є непоказовими. Для прикладу: всього 53 особи із всієї України складала іспанську мову в основній сесії ЄВІ.

Безумовно, має бути проведено порівняльний аналіз результатів тестування з англійської мови (більше 29 тисяч осіб) і німецької мови (більше тисячі осіб).

Якщо середні бали в тестуваннях з різних мов відрізняються один від одного на величину, меншу ніж похибка тестування, то такі відмінності не можна вважати суттєвими. В спрощеному варіанті (в Класичній теорії тестів) прийнято використовувати Стандартну похибку вимірювання (SEM – standard error of measurement).

Обчислена за даними тестувань Стандартна похибка вимірювання для різних мов у ЄВІ-2018 склала у шкалі тестових балів:

- 2.8 бали у англійської мови;
- 2.7 бали у німецької мови;
- 2.9 бали у французької мови;
- 2.3 бали в іспанської мови.

Очевидно, що відмінності середніх тестових балів з різних іноземних мов (див. третю колонку в попередній таблиці) є справді суттєвими. Зокрема, середні тестові бали з англійської і німецької мов відрізняються на 3.4 бала. Ця величина перевищує стандартну похибку вимірювання.

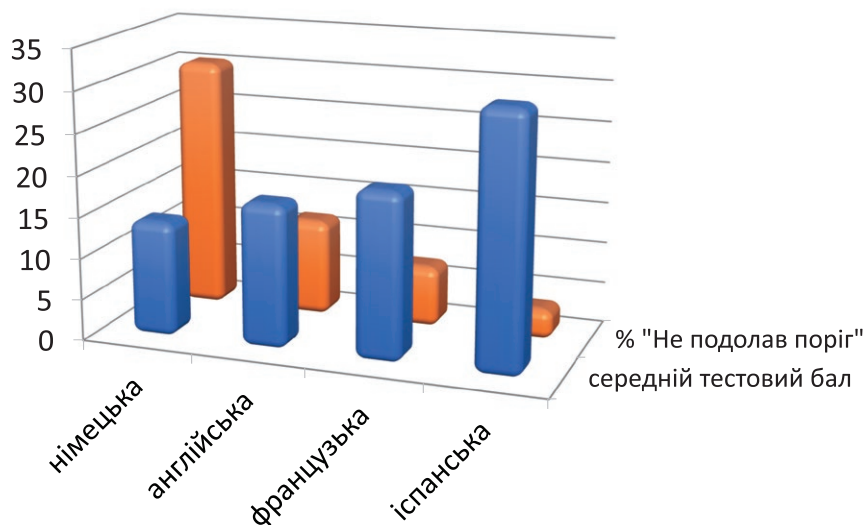

Рисунок 4– Середній тестовий бал і відсоток неподолання порогу в тестуваннях різних іноземних мов ЄВІ.

Виконана автором психометрична обробка даних ЗНО попередніх років дозволяє оцінити величину стандартної похибки вимірювання (SEM) тієї частини тесту ЗНО з іноземної мови, що за форматом повністю відповідає Єдиному вступному іспиту (ЄВІ). Якщо обробити масив відповідей на перші 42 запитання тесту з іноземної мови ЗНО як окремий повний іспит, відкинувши оцінювання письма (Бланк Б) чи аудіювання, то стандартна похибка вимірювання такого іспиту складе 2.45-2.8 тестових балів в залежності від іноземної мови і року, в якому проводилось ЗНО.

Порівнюємо середні бали ЗНО з різних іноземних мов в різні роки.

Таблиця 59– Середні бали тестувань різних іноземних мов ЗНО.

Іноземна мова	2017	2016	2015	2014
Англійська	21.5	19.3	19.8	21.0
Німецька	23.6	23.5	26.0	19.9
Французька	25.7	25.6	21.1	20.2
Іспанська	26.0	24.7	24.3	21.9

В таблиці вище наведено опубліковані УЦОЯО статистичні дані за період 2014-2017 роки. Дані ЗНО-2018 з іноземної мови вимагають окремого підходу через використане аудіювання. З опублікованих джерел неможливо встановити середній бал частини ЗНО, що за форматом відповідає ЄВІ за період 2009-2013 роки. Тестування з іноземної мови проводиться УЦОЯО з 2009 року.

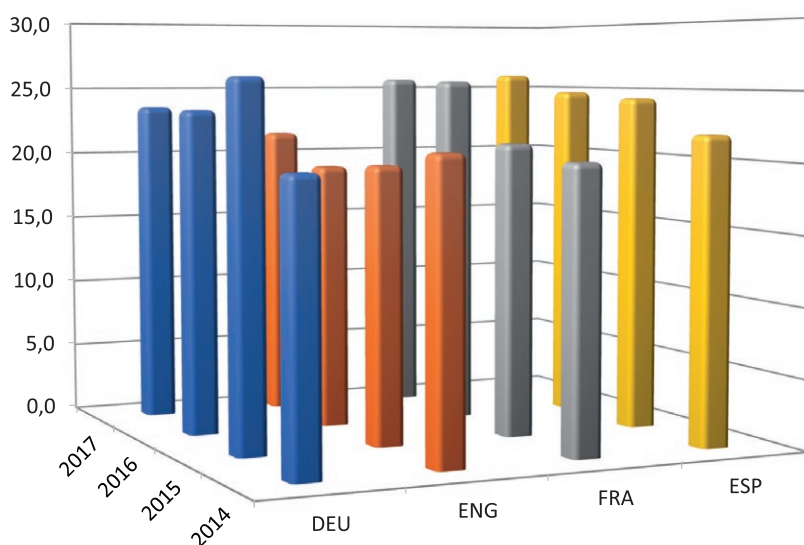

Рисунок 5– Сумарний середній бал за читання і використання мови в форматі ЄВІ / ЗНО з різних іноземних мов і за різні роки.

Аналізуючи дані попередніх рисунку і таблиці можна помітити таке:

- відмінності середніх балів тестувань різних мов одного року є вищими за стандартну похибку вимірювання. Це свідчить або про суттєві відмінності рівнів підготовки з різних мов, та/або про суттєві відмінності рівнів складності тестувань з різних мов, що проводились УЦОЯО одночасно (в одному році);
- відмінності середніх балів з тесту однієї і тієї ж мови за різні роки є вищими за стандартні похибки цих вимірювань. Це свідчить або про суттєві відмінності рівнів підготовки з кожної з мов випускників середньої школи різних років, та/або про суттєві коливання рівня складності тестування з однієї і тієї ж мови в різні роки;
- серед результатів з німецької мови дуже виділяється низький середній бал випускників 2014 року. Найменші середні бали в ЗНО з іноземної мови 2014 року отримали ті, хто складав саме німецьку мову.

Пункт 3 є суттєвим з огляду часткового пояснення відмінностей результатів ЄВІ-2018 з німецької і англійської мов.

Чому середній результат ЄВІ у тих, хто вивчав німецьку мову є помітно гіршим, ніж у тих, хто вивчав англійську мову?

Згаданий вище пункт 3 (щодо низького результату з німецької мови у ЗНО 2014 року) здатен пояснити помітно гірші результати ЄВІ з німецької мови у 2018 році, в порівнянні з результатами з англійської мови. Слід нагадати, що домінуючою частиною учасників ЄВІ 2018 року є випускники середньої школи 2014 року, які того ж року вступили на бакалаврат і в 2018 році отримали диплом бакалавра. Якщо випускники школи 2014 року, що вивчали німецьку мову через якісь причини мали помітно нижчий рівень підготовки з цього предмету ніж випускники інших років, то закінчивши навчання на бакалавраті у 2018 році, ті ж особи мали би показати низькі результати і в ЄВІ.

Причини порівняно низьких результатів ЗНО з німецької мови 2014 року ще належить дослідити. З порядку денного досліджень не знімаються гіпотези:

- про різний рівень вимог екзаменаторів з різних іноземних мов;
- про різний середній рівень викладання чи різну якість методик, підручників і методичних матеріалів, що застосовуються до вивчення різних іноземних мов у середній школі.

Предметом додаткового дослідження також має бути баланс впливу конкуруючих факторів: складність завдань vs середній рівень підготовки.

Чи рівними є умови конкурсу для осіб, що вивчають різні іноземні мови?

Попри очевидні відмінності представлених на попередньому рисунку результатів тестувань з різних іноземних мов, наразі відсутні обґрунтування для тверджень про несправедливість застосованих УЦОЯО однакових порогових балів і однакових шкалювань до тестувань з різних іноземних мов. Також відсутні докази еквівалентності застосованих оцінок за тестування з різних іноземних мов.

У попередньому розділі наведено приклад того, як статистично великі масиви вступників, що вивчали різні іноземні мови потенційно можуть мати різний середній рівень підготовки. Наприкінці попереднього розділу відмічена недоведеність жодного з тверджень – чи про різний рівень підготовки осіб, що вивчали різні іноземні мови, чи про не еквівалентність рівнів складності тестів з різних мов.

Загальновизнані стандарти в галузі освітніх вимірювань Standards for Educational and Psychological testing AERA/APA/NCME (надалі – стандарти), зокрема, Розділ 5 Стандартів вимагають адекватної оцінки кожного з факторів, що впливають на числовий вираз офіційного результату тестування, особливо у випадку, коли застосовуються альтернативні тестування.

Питання, винесене в назву цього розділу, залишається без відповіді і є предметом подальшого дослідження.

Все ще належить доводити валідність використаної схеми встановлення спільного порогового бала тестувань з різних іноземних мов і спільної схеми перерахунку тестових балів у офіційний результат (шкальовані бали 100..200).

Чи обґрунтованим є використання сертифікату ЗНО впродовж кількох років?

В попередніх розділах вказується на необхідність порівняльного дослідження одночасно і рівнів складності тестів з іноземної мови ЗНО, і рівнів підготовки випускників школи, і рівня порогових балів, в залежності від року проведення ЗНО та іноземної мови.

Вважається, що на відміну від класичної теорії тестів, розраховуване в рамках IRT (сучасної теорії тестів) числове значення рівня складності тестових завдань набагато менше залежить від рівня підготовки осіб, що складають тест. В класичній теорії тестів для оцінки рівня складності тестового завдання використовується так званий P-value. Ця характеристика рівною мірою залежить як від справжньої складності тестового завдання, так і від рівня підготовки кандидатів, що складають тест. P-value прямо відповідає відсотку правильних відповідей у конкретній аудиторії тесту. Саме через це P-value не може слугувати стабільним показником складності, якщо рівень підготовки середнього вступника змінюється від року до року.

Приклад: низькі значення P-value у половині випадків пояснюються не високим об'єктивним рівнем складності завдань тесту, а низьким рівнем підготовки тієї конкретної частини кандидатів, яка складала тест.

Результати згаданого на початку цього розділу порівняльного дослідження можуть мати суттєві наслідки. Для прикладу:

а) необхідність використання окремих порогових балів і окремих таблиць переведення тестових балів у офіційний результат (в шкалі 100..200) для кожної з іноземних мов ЗНО. Така необхідність буде доведеною, якщо суттєві відмінності між показниками балів ЗНО з різних іноземних мов одного року спричинені не різним рівнем підготовки аудиторій відповідних тестів, а впершочергу різним рівнем складності тестів чи дужерізною композицією наборів складностей окремих тестових запитань. Для порівняння показників балів ЗНО необхідно аналізувати відповідності між процентилями тестових балів за результатами тестування з різних іноземних мов та відповідності між розподілами рівня підготованості (Θ, або profісієнсу в IRT) з різних іноземних мов. Найпростішим критерієм відмінності показників балів є перевищення рівня похибки тестування різницею порівнюваних параметрів.

б) якщо не буде доведено, що різні середні бали тестувань однієї і тієї ж мови ЗНО різних років викликані різним рівнем підготовки випускників відповідних років, то потрібно буде:

- або переглянути принципи шкалювання (формування таблиці переведення тестових балів в бали у шкалі 100..200);
- або відмовитись від дозволу використання сертифікату ЗНО впродовж кількох послідовних років;
- або зберігши трирічний дозвіл на використання сертифікатів ЗНО при вступі використовувати таблиці взаємних відповідностей балів із сертифікатів різних років.

Існуюча версія шкалювання оцінок з іноземної мови ЗНО використовує припущення про стабільність (рівень з предмету ЗНО випускників школи в середньому є однаковим кожного року). Для прикладу, оцінка 150 є медіаною розподілу оцінок кожного року. Це означає, що попри можливі помітні відмінності медіального рівня підготовки двох послідовних років, дві особи, що мають такі (різні) медіальні рівні, одна, для прикладу, у 2016 році, інша у 2017 році, обидві будуть мати однакову оцінку 150 (одна в ЗНО 2016 року, інша в ЗНО 2017 року) попри різний фактичний рівень володіння предметом тестування.

ВИКОНАННЯ СТАНДАРТІВ

Standards for Educational and Psychological testing AERA/APA/NCME (https://en.wikipedia.org/wiki/Standards_for_Educational_and_Psychological_Testing) є найбільш повними загальноновизнаними і шанованими стандартами у галузі освітнього тестування. Відповідність системи тестування цим вимогливим стандартам є міжнародним знаком якості. На жаль, текст цих стандартів не є загальнодоступним в Україні. Немає офіційного перекладу цих стандартів українською мовою. Але це не применшує цінність і важливість цих стандартів для систем стандартизованого тестування в освіті, таких як ЗНО, ЄВІ та ЄФВВ.

Для фахівців у галузі технологій тестування, що не володіють англійською мовою, рекомендовано послуговуватись, щонайменше, стандартами Міжнародної тестової комісії (<https://www.intestcom.org/>). Документи Intestcom названо керівництвами (guidelines). Кожне з керівництв сформульовано як узагальнення певного переліку стандартів та рекомендацій. На сайті комісії можна знайти українські переклади основних керівництв у вільному доступі.

Використання у ЗНО спільного порогового бала та спільної таблиці переведення тестових балів у шкальовані для тестувань різних іноземних мов, а також дозвіл на використання сертифікату ЗНО впродовж трьох років в Україні відбувається з прямим порушенням Стандарту 5.0, зокрема, Кластерів 1, 3 і 4.

Найбільш очевидними є порушення:

- Стандарту 5.6: вимога перевірки і доказування стабільності використовуваної спільної для довгого періоду часу шкали. Без такої перевірки і доказування не можна дозволяти використовувати сертифікати різних років в одному конкурсі при вступі до ЗВО.
- Стандарту 5.12: вимога доказування допустимості взаємозамінного використання результатів альтернативних тестувань. Імплікацією цього стандарту є неможливість використання при вступі предметів на вибір без належного доведення, наприклад, еквівалентності використання результатів іноземної мови і географії з точки зору мети відбору кандидатів при вступі на спеціальність 081 Право. Іншою імплікацією цього стандарту є необхідність доказування еквівалентності оцінок за тестування різних іноземних мов у ЗНО.
- Стандарту 5.17: необхідність надання прямих доказів сумісності оцінок за тестування, чиї результати не можуть бути порівняні в техніці прирівнювання (equating).

НАЙБІЛЬША КАТЕГОРІЯ УЧАСНИКІВ ЄВІ, МАЙБУТНІ МАГІСТРИ ПРАВА

Більше половини тих, хто складав ЄВІ є вступниками на спеціальності 081 Право чи 293 Міжнародне право.

Їх розподіл за обраною іноземною мовою не суттєво відрізняється від статистики блоку Іноземна мова правничого Єдиного фахового вступного випробування 2017 року, в рамках якого складався тест з іноземної мови, аналогічний за форматом до ЄВІ 2018 року:

- Англійська – 95,4%
- Німецька – 3,7%
- Французька – 0,8%
- Іспанська – 0,1%

Результати тестування потенційних магістрів права

Таблиця 60– Успіхи у ЄВІ в залежності від обраної спеціальності.

Обрана спеціальність	% Не подолав поріг	Середній тестовий бал
Не юридична	10.2%	19.2
Юридична	14.8%	15.9

Таблиця 61– Порівняльні успіхи у ЄВІ вступників на юридичні і не юридичні спеціальності в розрізі іноземної мови.

		Не юридичні	Юридичні
DEU	% НЕ подолав поріг	26.3%	34.7%
	Середній тестовий бал	16.0	12.3
ENG	% НЕ подолав поріг	9.6%	14.1%
	Середній тестовий бал	19.2	15.9
FRA	% НЕ подолав поріг	7.1%	7.9%
	Середній тестовий бал	21.9	18.7
ESP	% НЕ подолав поріг	5.3%	0.0%
	Середній тестовий бал	31.3	29.7

Відносно непогана успішність з Іспанської мови у вступників на юридичні спеціальності не є показовою, оскільки стосується всього 15 осіб, тож говорити про статистично значимий ефект не можна.

Не слід забувати також, що в ЄВІ для правників взагалі не перевірялось володіння юридичною лексикою.

Вступники на правничу магістратуру продемонстрували помітно гірші результати, ніж представники інших спеціальностей.

У 2018 році до числа вступників-правників додалися випускники бакалаврату з Міжнародного права, у яких середній рівень володіння іноземною мовою є досить високим. Це не допомогло об'єднаній частині правників і правників-міжнародників вийти на відповідний іншим спеціальностям середній рівень володіння іноземною мовою.

Починаючи з 2015-2016 навчального року правничим школам була відома інформація про плани включення до вступних вимог на правничу магістратуру необхідності складання іспиту з іноземної мови за технологією зовнішнього незалежного оцінювання. З осені 2016 року необхідність складання зовнішнього тесту з іноземної мови стало обов'язковою реалією для вступу на правничу магістратуру будь-де в Україні.

В рамках академічної автономії університетам доступний широкий спектр дій для оперативного, впродовж кількох семестрів, підняття рівня вимірюваних ЄВІ мовних компетенцій випускників бакалаврату.

Результати блоку Іноземна мова ЄФВВ попереднього, 2017 року показали реальну картину і рівень володіння іноземними мовами випускниками кожної з правничих шкіл у порівнянні з середнім по країні рівнем і з випускниками конкуруючих правничих шкіл. Кожна з правничих шкіл мала можливість і час для покращення рівня випускників бакалаврату для складання ЄВІ у 2018 році. Середньостатистичні результати складання іноземної мови (на прикладі англійської, яка складає більше 95% вступників) не показують прогресу в порівнянні з попередніми роками.

Також відсутній помітний прогресу (у масштабах країни) за результатами вже третього випуску бакалаврів-правників з моменту оприлюднення підходів, формалізованих на сьогодні в ЄВІ. Відсутність помітної позитивної динаміки рівня володіння іноземною мовою майбутніми магістрами права може призвести до того, що вирішення цієї проблеми займе багато років. Або ж проблему буде вирішено набагато швидше через регуляторне зменшення частки на освітньому ринку тих

закладів вищої освіти, що неефективно реагують на суспільний запит на володіння базовими компетенціями з іноземних мов магістрами права. Такий суспільний запит очевидно існує хоча би через постійне підвищення ролі та впливу рішень Європейського суду з прав людини, які є джерелом права в Україні і які не мають (не можуть мати) повний офіційний переклад українською. Такий вплив є очевидним на три з чотирьох основних регульованих правничих професій – суддя, адвокат, прокурор.

Успішність випускників різних ЗВО, продемонстрована на ЄВІ 2018 відображена у наступних таблицях. ЗВО з однаковим значенням ключового показника рейтингу в таблицях впорядковано за алфавітом.

Таблиця 62– Подолання порогового балу ЄВІ випускниками ЗВО незалежно від їхнього фаху (ТОП-10).

№	ЗВО (всі спеціальності)	Складали	Не подолали поріг ЄВІ
1	Національний університет «Києво-Могилянська академія»	207	0.00%
2	Національний університет «Одеська морська академія»	32	0.00%
3	Київський національний лінгвістичний університет	106	0.94%
4	Одеська національна академія харчових технологій	101	0.99%
5	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	1472	1.02%
6	Харківський національний автомобільно-дорожній університет	53	1.89%
7	Київський національний торговельно-економічний університет	605	2.31%
8	Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»	622	2.57%
9	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»	261	2.68%
10	Львівський національний університет імені Івана Франка	990	3.74%

Таблиця 63– Подолання порогового балу ЄВІ випускниками ЗВО спеціальності Право (ТОП-10).

№	ЗВО (спеціальність Право)	Складали ЄВІ	Не подолали поріг
1	Національний університет «Києво-Могилянська академія»	86	0.00%
2	Національний університет «Одеська морська академія»	26	0.00%
3	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	388	0.77%
4	Київський національний лінгвістичний університет	36	2.78%
5	Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького	35	2.86%
6	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»	104	3.85%
7	Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»	201	3.98%
8	Київський національний торговельно-економічний університет	123	4.07%
9	Львівський національний університет імені Івана Франка	362	4.14%
10	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара	89	4.49%

Таблиця 64– Подолання порогового балу ЄВІ випускниками ЗВО спеціальності Міжнародне право.

№	ЗВО (спеціальність Міжнародне право)	Випусників спеціальності Міжнародне право	З них складали ЄВІ	З них не подолали поріг ЄВІ
1	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»	19	11	0.0%
2	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	133	96	0.0%
3	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	27	22	0.0%
4	Національний авіаційний університет	45	25	0.0%
5	Київський національний торговельно-економічний університет	28	14	0.0%
6	Київський університет права Національної академії наук України	27	14	0.0%
7	Київський національний університет культури і мистецтв	24	16	0.0%
8	Товариство з обмеженою відповідальністю «Академія адвокатури України»	6	5	0.0%
9	«Класичний приватний університет»	16	1	0.0%
10	Львівський національний університет імені Івана Франка	44	35	2.9%
11	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	37	19	5.3%
12	Приватний вищий навчальний заклад «Київський міжнародний університет»	27	14	7.1%
13	Міжнародний гуманітарний університет	30	7	28.6%

Таблиця 65– Середній відсоток правильних відповідей в ЄВІ випусників ЗВО незалежно від їхнього фаху (ТОП-10).

№	ЗВО (всі спеціальності)	Складали	Середній % правильних відповідей
1	Національний університет «Києво-Могилянська академія»	207	76.7%
2	Київський національний лінгвістичний університет	106	71.2%
3	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	1472	71.1%
4	Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»	622	58.4%
5	Львівський національний університет імені Івана Франка	990	54.9%
6	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»	261	54.8%
7	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	668	54.5%
8	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова	370	53.5%
9	Київський національний торговельно-економічний університет	605	53.1%
10	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця	237	51.0%

Таблиця 66– Середній відсоток правильних відповідей в ЄВІ випускників спеціальності Право (ТОП-10).

№	ЗВО (випускники спеціальності Право)	Складали	Середній % правильних відповідей
1	Національний університет «Києво-Могилянська академія»	86	73.7%
2	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	388	68.9%
3	Київський національний лінгвістичний університет	36	60.8%
4	Національний університет «Одеська морська академія»	26	53.0%
5	Львівський національний університет імені Івана Франка	362	52.1%
6	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара	89	49.0%
7	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»	104	48.4%
8	Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»	201	47.0%
9	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	1827	46.1%
10	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова	97	45.3%

Таблиця 67– Середній відсоток правильних відповідей в ЄВІ випускників спеціальності Міжнародне право.

№	ЗВО (випускники спеціальності Міжнародне право)	Випускників	З них скла-дали ЄВІ	%% правильних відповідей ЄВІ
1	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	133	96	84.3%
2	Львівський національний університет імені Івана Франка	44	35	70.1%
3	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	37	19	66.5%
4	Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	27	22	65.7%
5	Київський національний університет культури і мистецтв	24	16	61.6%
6	Київський національний торговельно-економічний університет	28	14	60.5%
7	Національний авіаційний університет	45	25	60.3%
8	Товариство з обмеженою відповідальністю «Академія адвокатури України»	6	5	59.0%
9	Київський університет права Національної академії наук України	27	14	58.7%
10	Приватний вищий навчальний заклад «Київський міжнародний університет»	27	14	54.9%
11	Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»	19	11	51.9%
12	Міжнародний гуманітарний університет	30	7	36.1%
13	«Класичний приватний університет»	16	1	28.6%

ЯКІ МОВНІ КОМПЕТЕНЦІЇ ШВИДШЕ ВТРАЧАЮТЬСЯ З ЧАСОМ?

Види мовленнєвої діяльності, які вимірює тестування ЄВІ, складаються з двох блоків:

1. «Читання», що відповідно до специфікації УЦОЯО включає в себе 4 елементи: загальне, вибіркоче, повне розуміння тексту і розуміння структури тексту. Цьому блоку відповідають завдання 1-4 тестового зошита, максимальний тестовий бал – 22.
2. «Використання мови», що включає в себе лексичні та граматичні вміння та навички. Завдання 5 і 6 тестового зошита, максимальний бал – 20.

В наступній таблиці наведено середній відсоток правильних відповідей учасників ЄВІ-2018 на запитання блоку «Читання» і блоку «Використання мови» в залежності від віку вступника.

Таблиця 68– Відсоток правильних відповідей вступників в різних блоках ЄВІ в залежності від віку вступника.

	«Читання»	«Використання мови»
24 роки і старші	38.9%	31.1%
молодші 24 років	48.6%	36.5%
зменшення успішності з віком	9.7%	5.4%

Як бачимо, навичка використання мови згасає з часом суттєво повільніше, ніж навичка читання (5.4% у порівнянні з 9.7%). Знаннєвий компонент, активний словниковий запас є більш вагомим для успіху в блоці «Читання», в той час як компонент вміння і навичок є більш вагомим для блоку «Використання мови».

Цікавим результатом цього статистичного дослідження є те, що мовленнєві вміння і навички втрачаються з часом повільніше, ніж запам'ятована інформація (для прикладу – активний словниковий запас) в умовах довготривалої часткової чи повної відсутності практики.

ЯКІ З МОВНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ЄВІ ВАЖЛИВІШІ?

Питання, винесене в назву цього розділу є не коректним у загальній постановці. Але цілком коректним буде поставити його щодо довгострокової перспективи особи на збереження володіння іноземною мовою. Таке питання постає при виникненні професійної потреби володіння фахівцем іноземною мовою через роки після закінчення навчання в університеті.

Питання можна переформулювати так: оцінка за який з двох блоків ЄВІ більшою мірою відображає шанси особи продемонструвати успіхи з іноземної мови через багато років?

Об'єктивний стан справ з потребою у володінні іноземною мовою майбутніми магістрами на прикладі юристів можна охарактеризувати так:

- магістр права безумовно має володіти іноземною мовою (однією з мов Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ), чий рішення не перекладаються ЄСПЛ чи українською державою українською мовою, але є джерелом права в Україні);
- в реальній професійній практиці регулярне використання іноземної мови спостерігається у всього невеликого відсотка магістрів права;
- в професійній роботі магістра права потреба у навичці володіння іноземною мовою може виникнути в будь-який момент, зокрема, через багато років після завершення навчання.

Типові навчальні плани середньої школи включають від 3 до 5 годин на тиждень (від 48 до 80 годин на семестр) для вивчення іноземної мови.

Типові університетські навчальні плани не дозволяють виділити іноземній мові на непрофільних бакалавратах такий же, як у середній школі обсяг годин на кожен семестр впродовж всіх 4-х років бакалаврату. Як правило, іноземну мову вивчають від двох до чотирьох семестрів і, як правило, на молодших курсах. Тож реалії наразі полягають у тому, щоб хоча би запобігти деградації мовних навичок упродовж років отримання бакалаврського ступеня.

Блок «Читання» більше демонструє стан здатності вступника сприймати письмову інформацію іноземною мовою. Для оцінки здатності вступника надавати інформацію іноземною мовою (на противагу «сприймати інформацію») вкрай важливими є вміння і навички, що вимірюються блоком «Використання мови» ЄВІ.

Покращення лексичних і граматичних вміння та навичок, на відміну від навичок читання, набагато важче реалізується в позааудиторних умовах. Наприклад, під час самостійної роботи над мовними компетенціями в процесі практичної роботи, вже після повного завершення навчання в закладі вищої освіти. Втрачений словниковий запас і навички читання

нерідко досить ефективно згадуються в умовах не одномоментного виробничого чи життєвого мовного стресу. Саме тому в довгостроковому прагматичному сенсі більш важливою є сформованість вмінь і навичок блоку «Використання мови». Як продемонстрували об'єктивні дані з попереднього розділу, саме навички «Використання мови» мають більше шансів зберегтись і стати в нагоді в професійній діяльності фахівця багато років по закінченню навчання на магістратурі.

Навчання на магістратурі впродовж типових 16-21 місяця (включно з канікулами) не здатне внести визначальний внесок у рівень володіння іноземною мовою в порівнянні з більш ніж десятиліттям її вивчення в школі і на бакалавраті. Слід пам'ятати, що наразі державою не передбачено тестування рівня володіння іноземною мовою при закінченні правничої магістратури. Тож з огляду на цілі державної освітньої політики саме ЄВІ має забезпечити відсів вступників, що мають найменші шанси зберегти потенціал для швидкого поновлення (чи формування) мовної навички при виникненні професійної потреби в іноземній мові через роки після отримання магістерського диплому.

Із цього випливає, що при оцінюванні державою мовних компетенцій, при формуванні оцінки ЄВІ слід орієнтуватись, у першу чергу, на елементи оцінки, що мають кращу довгострокову прогностичну валідність.

Викладена вище позиція про більшу прогностичну важливість «Використання мови» (в порівнянні з «Читанням») є предметом додаткового дослідження. Не виключено, що можливим результатом доказового дослідження стане рекомендація МОН і УЦОЯО переглянути пропорції максимальних балів між блоками ЄВІ «Читання» і «Використання мови» на користь останнього.

Але чи достатньо оцінювати в ЄВІ лише компетенції «Читання» і «Використання мови»? Слід розглянути й інші компетенції, їхню прогностичну валідність.

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК РІЗНИХ МОВНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ. НЕОБХІДНІСТЬ В АУДИУВАННІ І ОЦІНЮВАННІ ПИСЬМА.

Оцінки за мовні компетенції «Читання» і «Використання мови» сильно корелюють одна з одною в Єдиному вступному іспиті. Розрахунок кореляції Пірсона між оцінками за ці два блоки ЄВІ-2018 дає дуже високий результат – 0.695. Кореляція двох параметрів на рівні 0.7 вважається свідченням їхнього сильного зв'язку.

Цікаво порівняти аналогічну кореляцію, розраховану для шкільного ЗНО з іноземної мови. В якості приклада для порівняння розглянемо тестування з англійської мови ЗНО 2016 і 2017 років. Відкриті і статистичні дані УЦОЯО по ЗНО-2018 ще не були доступні на момент написання цієї частини тексту. В тестуваннях ЗНО 2016 і 2017 років можна виокремити вимірювання таких 4 мовних компетенцій:

- читання;
- використання мови і лексика (лексична наповнюваність, володіння лексичним матеріалом)
- використання мови і граматики (морфологія, синтаксис, орфографія);
- письмо.

В кожній комірці наступної таблиці першою презентована кореляція компетенцій із заголовку рядка і з заголовку колонки, розрахована за даними тестування 2017 року, а після неї кореляція за даними тестування 2016 року, відділена символом “/” (тобто, формат презентування даних за два роки: «ЗНО-2017 / ЗНО-2016»).

Таблиця 69– Кореляція оцінок за 4 мовні компетенції ЗНО з англійської мови.

ЗНО-2017 / ЗНО-2016	Лексика (use_vocabulary)	Граматики (use_grammar)	Письмо (writing)
Читання (reading)	0.746 / 0.575	0.598 / 0.603	0.726 / 0.775
Лексика (use_vocabulary)		0.563 / 0.529	0.642 / 0.48
Граматики (use_grammar)			0.49 / 0.56

Відповідно до прийнятої у математиці інтерпретації наведених у таблиці величин кореляцій (читання, письмо, лексики і граматики), відповідні компетенції є середньо або сильно пов'язаними, але безперечно не взаємозамінними.

Тож не слід забувати, що наразі ЄВІ не включає в себе вимірювання важливих мовних компетенцій – аудіювання і письма. Оцінка володіння іноземною мовою лише за читанням, лексику і граматику є достатньо однобокою. Для більш повного оцінювання мовних компетенцій вступників на магістратуру, безумовно, необхідне аудіювання і оцінка навичок письма іноземної мови (використання Бланку Б ЗНО).

Проведене Українським центром оцінювання якості освіти у 2018 році тестування випускників школи з чотирьох іноземних мов демонструє наявність можливостей проводити в подальшому оцінку навичок письма і аудіювання в складі ЄВІ.

ВЗАЄМОПОВ'ЯЗАНІСТЬ ОЦІНОК ЄВІ І ЄФВВ

Результати тестувань майже 16 тисяч осіб, що складала і ЄВІ, і ЄФВВ дозволяють визначити, до якої міри результати трьох різних тестувань (іноземна мова, когнітивний тест (ТЗНПК), право) є взаємопов'язаними один з одним.

Математичний показник, коефіцієнт кореляції Пірсона оцінок особи з двох різних тестувань показує силу лінійного зв'язку між цими результатами.

Таблиця 70– Парні кореляції результатів різних тестувань.

Пари різних тестувань, для визначення сили зв'язку їхніх результатів	Коефіцієнт лінійної кореляції
Іноземна мова ↔ Право	0.53
ТЗНПК ↔ Право	0.59
Іноземна мова ↔ ТЗНПК	0.56

Як бачимо, кожна пара результатів серед трьох різних тестувань показує середню силу взаємопов'язаності. Такий порівняно високий рівень кореляції (0.5 і вище) результатів абсолютно різних непов'язаних предметів вказує на наявність спільного латентного параметра. Іншими словами, в тому, що фактично вимірює кожне з цих тестувань, є суттєва спільна частина.

Така спільна частина може певною мірою завдячувати спільному для всіх трьох тестувань способу формулювання тестових завдань (практично однакового формату тестових завдань). Але не формат тестування складає спільний латентний параметр.

Можна висловити припущення, що оцінка за кожне з тестувань *de facto* на половину чи більше складається з оцінки загальної освітньої компетентності і на половину з оцінок специфічних предметних компетенцій.

Можна навести кілька очевидних прикладів, не пов'язаних безпосередньо із предметом тестування компетенцій вступника, що допомагають успіху в кожному з тестів. Так, загальна здатність вступника до уважного критичного читання допоможе йому отримати вищу оцінку як за блок критичне мислення ТЗНПК, так і за блок читання (завдання 1-4) тесту з іноземної мови. Та ж здатність допоможе вступнику проаналізувати і правильно розуміти складне тестове запитання в тесті з фаху (Право). Здатність вступника співставляти, ефективно аналізувати текст завдання, робити логічні умовисновки допоможе йому не лише в ТЗНПК, але й в тестах з фаху та іноземної мови.

Наведені приклади є однобокими подробицями загальної освітньої компетентності.

Загальна освітня компетентність включає в себе:

- здатність до ефективного засвоєння учбового матеріалу, необхідні для цього когнітивні якості, елементи інтелекту, пам'ять, здатність до формування нових компетенцій;
- особисті якості та освітні цінності особи, мотивацію до навчання і гріт (настійливість в досягненні освітньої мети, здатність до систематичної довготривалої роботи).

Включення в конструктор (в предмет фактичного вимірювання) вступних конкурсних тестувань загальної освітньої компетентності

тентності є корисним для забезпечення прогностичної валідності конкурсного оцінювання. Завдяки дизайну тестувань у форматі ЗНО загальна освітня компетентність вимірюється в кожному з тестів, що входить до комплексного оцінювання. Для вступу на магістратуру спеціальностей 081 Право і 293 Міжнародне право у 2018 використовувалось три тестування: ЄВІ і два тестування в складі ЄФВВ (Право і ТЗНПК). За таких умов результат кожного з предметних тестів має, у першу чергу, відображати специфічні предметні компетенції.

Предметом окремих досліджень має бути з'ясування як підвищити внесок специфічних предметних компетенцій в оцінку за тести Право і ТЗНПК. Зокрема, у концепті і, відповідно, таксономії ТЗНПК ще належить прямо виділити саме правничі навчальні компетенції серед загальних навчальних компетенцій і зробити правничі компетенції домінуючою частиною ТЗНПК. Наразі загальні навчальні компетенції цілком успішно вимірюються двома іншими тестами (з іноземної мови і права), тож немає потреби у проведенні окремого додаткового тестування із загальних навчальних компетенцій.

Зниження частки загальних навчальних компетенцій в складі оцінки за тестування з фаху (право) вимагає проведення глибоких психометричних досліджень з метою напрацювання додаткових рекомендацій розробникам і рецензентам, що працюють над базою тестів для ЄФВВ.

Ця частина дослідження присвячена, у першу чергу, Єдиному вступному іспиту, тож розглянемо компоненти цього тестування з точки зору їхньої кореляції з іншими предметними тестуваннями.

Рівень пов'язаності результатів ЄВІ з іншими магістерськими вступними тестами є різним у різних завдань з іноземної мови. Пов'язаність правильності відповідей на завдання ЄВІ з успіхами в когнітивному тесті (ТЗНПК) і фаховому тесті (Право) є найменшою для Завдань 5 і 6 ЄВІ, що вимірюють параметр, який в документах Українського центру оцінювання якості освіти названо «Використання мови». Використання мови перевіряє рівень володіння лексикуою і граматикуою.

Таблиця 71– Кореляції результатів різних тестувань.

Компонент (Іноземна мова)	Кореляція з ТЗНПК	Кореляція з Право
Читання	0.58	0.53
Використання мови	0.41	0.42

Завдання 5 і 6 ЄВІ (використання мови) вимірює латентні параметри, що слабко корелюють з результатами інших тестувань вступника на магістратуру.

Таблиця 72– Кореляції компонентів тестів ЄВІ і ТЗНПК.

Компоненти тестування	Кореляція з критичним мисленням	Кореляція з аналітичним мисленням	Кореляція з логічним мисленням
Компонент «Читання»	0.54	0.43	0.32
Компонент «Використання мови»	0.38	0.30	0.22

Компонент ЄВІ «використання мови» краще проявляє те, що меншою мірою відображають оцінки за інші вступні тестування. Саме в цьому полягає підвищена цінність цього компонента ЄВІ. Додатковим аргументом на користь підвищення ваги компонента ЄВІ з використання мови є найменша (серед інших елементів тестувань) залежність правильності відповідей від віку і життєвого досвіду вступника.

ТЕСТУВАННЯ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ, ПРОВЕДЕНІ УНІВЕРСИТЕТАМИ

В розділі, присвяченому спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування було відмічено різноманіття підходів ЗВО до оцінювання знань з іноземної мови під час вступу на магістратуру. Нижче наведено кілька ілюстрацій, що демонструють несумісність результатів тестувань різних ЗВО.

Чорноморський національний університет імені
Петра Могили (0...100 балів)

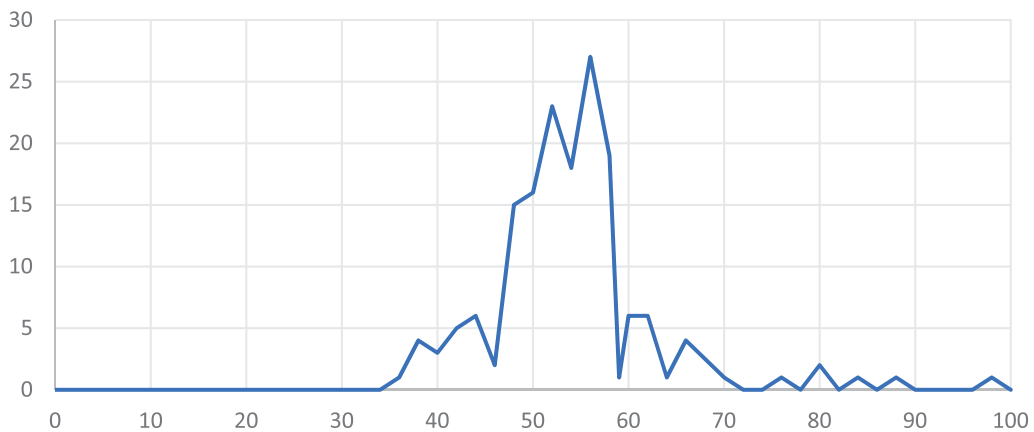

Рисунок 6— розподіл балів за результатами тестування з іноземної мови вступників на магістратуру в Чорноморському національному університеті імені Петра Могили.

Київська школа економіки (0...30 балів)

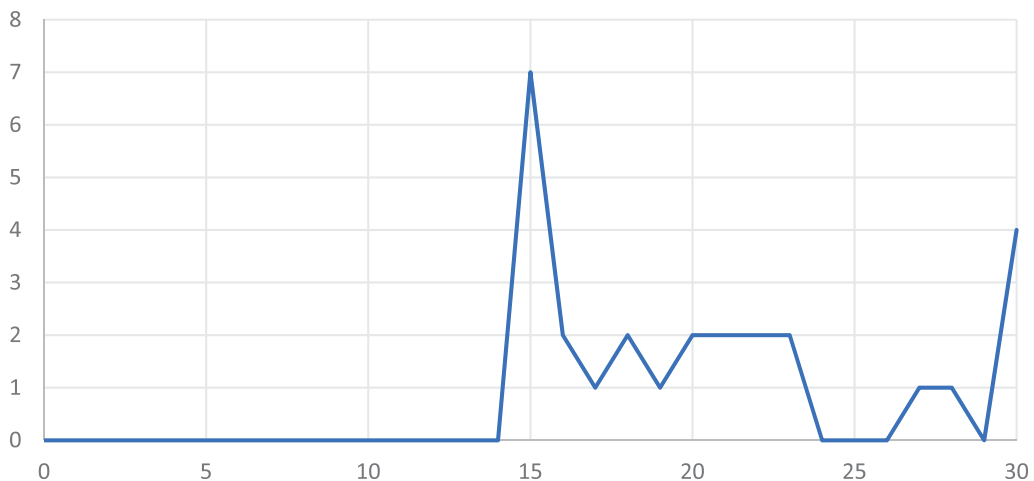

Рисунок 7— Розподіл балів тестування з іноземної мови, проведеного Київською школою економіки.

Рисунок 8– результати тестувань з іноземної мови, виконаних університетами з використанням матеріалів УЦОЯО.

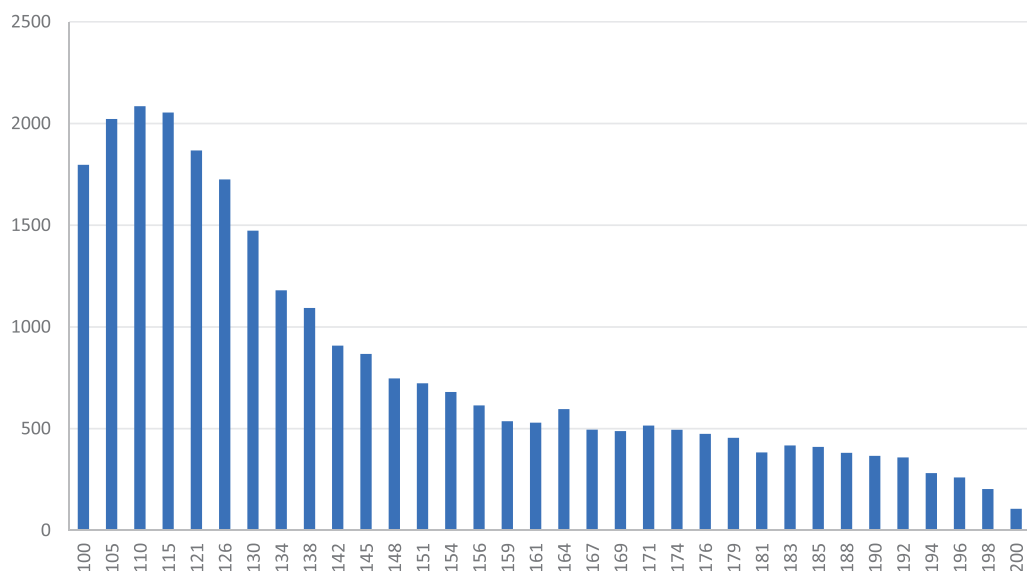

Рисунок 9– розподіл балів ЄВІ. (Шкала від 100 до 200)

Центральні тенденції наведених вище розподілів балів є очевидно різнимим попри імовірно однакові характеристики аудиторії цих різних тестувань. На передостанньому розподілі присутні очевидні ознаки «натягування» балу до рівня прохідного (100 балів) у помітній кількості осіб, що очевидно не долають пороговий бал.

Слід вважати необхідним і пріоритетним впровадження використання саме стандартизованих загальнодержавних тестувань з іноземної мови для забезпечення хоча б найнижчих загальнодержавних стандартів володіння іноземною мовою здобувачами вищої освіти на магістерському рівні.

«ПРОЕКТ 150»

В цьому розділі викладено policy-case, названий «Проект 150», що мав місце у вересні – жовтні 2018 року.

Кейс є успішним прикладом внеску аналізу і прогнозування у формування обґрунтованої і збалансованої освітньої політики, зокрема, щодо управління якістю освіти.

ВСТАНОВЛЕННЯ ПОРОГОВИХ ОЦІНОК В КОНКУРСАХ НА ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВИТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ СУСПІЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ

Проблема

Розглянута проблема, що лежить в основі цього кейсу має кілька аспектів:

- Аспект 1: низький фаховий рівень випускників окремих спеціальностей суспільного інтересу.

Медицина, право і публічне управління та адміністрування відносяться до спеціальностей, в яких професійні помилки фахівців здатні суттєво негативно впливати на життя людей.

Судді, прокурори, адвокати, нотаріуси є юристами. Їхні професійні помилки здатні суттєво впливати на життя громадян. В цій роботі розглядається, у першу чергу, спеціальність 081 Право і частково інші спеціальності. Низький фаховий рівень помітного відсотка випускників бакалаврату спеціальності 081 Право є відомим і його об'єктивно зафіксовано після впровадження Єдиного фахового вступного випробування для магістрів права.

Низький фаховий рівень частини випускників медичних спеціальностей присутній в суспільному дискурсі вже впродовж кількох років,

Низький рівень частини випускників спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування добре відомий. При достатній кількості фахівців існує дефіцит справді кваліфікованих кадрів, що демонструють конкурси на різноманітні посади державної служби і їхні результати.

- Аспект 2: відсутність здорового балансування освітніх напрямів в ЗВО.

2.1. Перевиробництво кадрів окремих спеціальностей, що спричинене гіпертрофованим використанням контрактної форми фінансування навчання в одних спеціальностях заради підтримки інших спеціальностей. Велика частина випускників спеціальності 081 Право в подальшому працюють не за спеціальністю. За офіційними даними Державної служби зайнятості найбільшим є відсоток безробітних серед тих, хто має дипломи юристів і економістів.

2.2. Невідповідні потребам суспільства (ринку) пропорції освітньої інфраструктури за галузями знань позбавляють заклади вищої освіти гнучкості перед конкурентними викликами, цементують патерналістський розподільчий підхід фінансування освіти, позбавляють освітню галузь динаміки розвитку, зростання конкурентоздатності в глобалізованих умовах.

З метою підвищення рівня професійних знань випускників медичних ЗВО за поданням Міністерства охорони здоров'я (надалі – МОЗ) у 2018 році Міністерством освіти і науки було створено прецедент впровадження обмеження 150 мінімальних балів з другого і третього конкурсних предметів для вступу на декілька спеціальностей галузі знань 22 Охорона здоров'я:

- 221 «Стоматологія»;
- 222 «Медицина»;
- 228 «Педіатрія».

Обмеження мінімальних балів при вступі базувалось на добре відомій прогностичній валідності оцінок ЗНО. Упродовж кількох років було з'ясовано, що чим вищими були оцінки ЗНО, з якими до медичних ЗВО було зараховано абітурієнта,

тим вищі оцінки абітурієнт демонстрував у стандартизованих освітніх вимірюваннях впродовж навчання у медичному ЗВО (іспити Крок).

Цей прецедент надихнув Міністерство юстиції (надалі – МЮ) та окремих представників громадянського суспільства на настійливу пропозицію Міністерству освіти і науки впровадити аналогічні обмеження (поріг 150 балів з другого і третього предметів) для вступу на спеціальності 081 Право та 293 Міжнародне право.

Упродовж вересня-жовтня 2018 року пропозиція МЮ активно обговорювалась в соціальних мережах та на заходах МОН і МЮ.

Інтервенція з впровадження обмеження мінімальних балів ЗНО зачіпає інтереси достатньо великих і впливових груп стейкхолдерів.

Суспільний дискурс

Перший заступник Голови Комітету з питань науки й освіти Верховної Ради України Олександр Співаковський найбільш вдало і концентровано виклав застереження, що обговорювались в освітянському середовищі у зв'язку з ініціативою:

«Щодо впровадження 150-бального порогу на найбільш популярні спеціальності (Право, Міжнародні відносини, Публічне управління та адміністрування).

Ця новація викликає чимало запитань. По-перше, чи прораховано наслідки впровадження цієї новації та ефект від неї? Твердження, що ця новація призведе до підвищення якості підготовки фахівців, є дуже сумнівним.

Варто зазначити, що цього року під час вступу на медичні спеціальності (Стоматологія, Медицина, Педіатрія) уже діяв 150-бальний поріг з другого та третього конкурсних предметів. [...] Однак, у нашому випадку мова йде не про 20 медичних університетів (не в кожній області є медичний університет), а, наприклад, про 300 закладів вищої освіти України, в яких викладається право. Тому наслідки впровадження такої новації можуть бути дуже відчутними, якщо не катастрофічними. [...]

Чи є якісь розрахунки: скільки викладачів залишаться без роботи і скільки абітурієнтів оберуть для вступу університет в іншій країні? [...]

Пропозиція Комітету: відмовитись на даному етапі від цієї новації, яка до того ж суперечить чинному законодавству про освіту у частині доступу до вищої освіти.»

Джерело: <http://vnz.org.ua/novyny/podiyi/10724-gruntovna-metodyka-vyznachennja-potreby-u-fahivtsjah-z-vyschoju-osvitoju-vidsutnja-oleksandr-spivakovskij>

Комітет Верховної Ради України виявився не поінформованим, що завдяки впровадженню стандартизованих освітніх вимірювань у вищій школі і накопиченому досвіду роботи з комплексними даними (big data) вже наявна можливість розраховувати потенційні наслідки впровадження обмежень на оцінки ЗНО для вступу в таких аспектах:

- вплив на рівень знань випускників бакалаврату;
- вплив на набір (оцінка втрати набору) на бакалаврат в розрізі країни, спеціальності, і конкретного ЗВО.

Стейкхолдери

Стейкхолдерами регуляторних змін умов вступу з метою підвищення рівня знань випускників ЗВО спеціальностей суспільного інтересу є:

- МОН як регулятор вищої освіти;

Зацікавлений у:

- покращенні мінімального рівня професійних компетенцій випускників спеціальностей суспільного інтересу;

- усуненні диспропорцій освітньої інфраструктури, що знижує конкурентоздатність галузі;
  - створенні регуляторних передумов для припинення перевиробництва кадрів окремих кон'юнктурних спеціальностей;
  - наданні закладам вищої освіти адекватних можливостей для пристосування до змін при впровадженні реформ. Темп і глибина змін повинні не виключати компенсатори, повинні дати шанс пристосування до змін закладам, чия освітня робота відповідає інтересам ринку і держави.
- ЗВО як надавачі платних освітніх послуг за кошти державного бюджету і за кошти юридичних і фізичних осіб. Асоціації, що представляють інтереси ЗВО різних форм власності;

Зацікавлені у:

- збереженні status quo, виконанні освітнім регулятором таких змін, які не погіршать фінансування;
- отриманні зовнішніх компенсаторів, що можуть згладити потенційні фінансові дефіцити від скорочення набору на навчання;
- плавності змін, достатній кількості часу для кращих ЗВО щоб перебудувати роботу;
- найбільш вразливою до змін, що можуть знизити число абітурієнтів, є приватні ЗВО. Проблема приватних ЗВО не у формі власності, а у відсутності бюджетного фінансування, а відтак, менших шансах у конкуренції за сильного абітурієнта.

НАЗЯВО як орган, покликаний забезпечувати якість вищої освіти – один з ключових інституційних стейкхолдерів;

Самоврядні і регульовані юридичні професії, їхні ограні, що опікуються кваліфікаційним оцінюванням, допуском до професії: Вища кваліфікаційна комісія суддів України (ВККСУ), Вища кваліфікаційна комісія прокурорів, Нотаріальна палата, Асоціація адвокатів, і т.д.;

Зацікавлені у:

- Гарантуванні розумного достатнього рівня компетенцій навіть найслабших, але дипломованих випускників правничих шкіл;
- припиненні витрачання ресурсів на перевірку базових юридичних компетенцій, які мав би гарантувати диплом про вищу освіту.

Міністерство юстиції як регулятор кількох юридичних спеціальностей;

Не інституційований стейкхолдер – щороку близько 40-50 тисяч потенційних вступників.

Зацікавлені у:

збереженні status quo, виконанні освітнім регулятором повільних змін, до яких можна заздалегіть підготуватись.

Вплив інтервенції на стейкхолдерів: МОН, ЗВО і абітурієнтів

Станом на 25 жовтня 2018 року в Україні:

- 11 296 осіб було зараховано на навчання до 154 ЗВО на бакалаврат спеціальності 081 Право;
- 1 342 особи було зараховано на навчання до 73 ЗВО на бакалаврат спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування.

У попередні роки на правничий бакалаврат зараховували подекуди більше 20 тисяч осіб. Близько 300 ЗВО мають ліцензії на випуск юристів. З них більше 150 здійснюють навчання бакалаврів.

У випадку запровадження запропонованої Міністерством юстиції норми «150» в середньому по Україні у 2018 році збереглось би всього 27.5% зарахованих вступників.

72.5% фактичного обсягу набору 2018 року на спеціальність 081 Право не відбулося би через невідповідність вимозі про 150 мінімальних балів з другого і третього конкурсних предметів ЗНО (П2 і П3).

Лише два ЗВО мали би мінімальні символічні втрати в гіпотетичному наборі 2018 року за новими вимогами про 150 мінімальних бали з П2 і П3:

- НаУКМА, яка втратила би всього 3 вступники з 125;
- Волинський інститут імені В'ячеслава Липинського (підрозділ МАУП), у якого був вкрай малий набір.

Встановлення одночасного обмеження на мінімальний бал другого конкурсного предмету (П2) і третього конкурсного предмету (П3) є жорстким обмеженням саме через одночасність вимоги по двох предметах. На наступному рисунку представлено залежність відсотка набору 2018 року, який був би втрачений, в залежності від рівня мінімальної планки вимог одночасно до балів ЗНО П2 і П3.

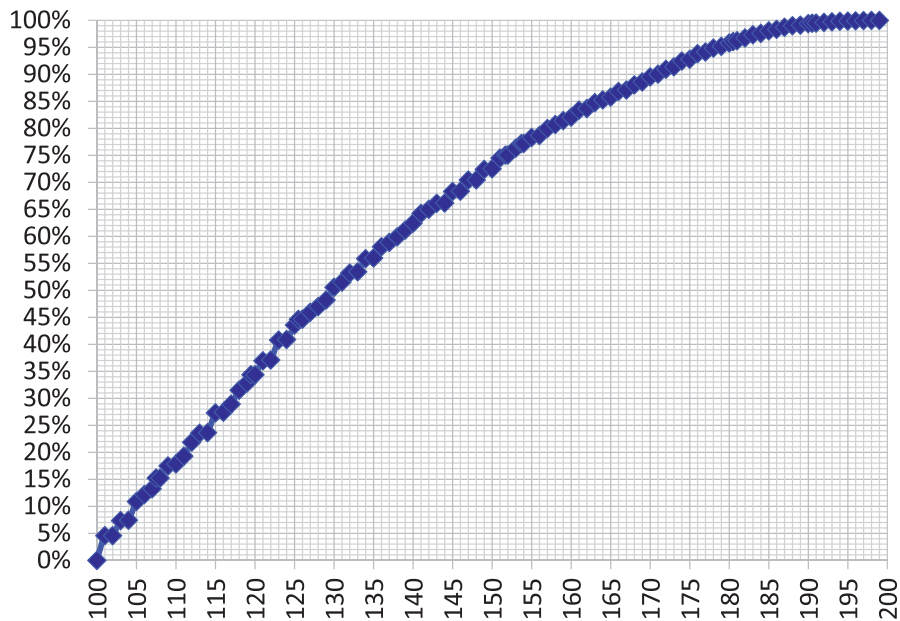

Рисунок 10– Відсоток зарахованих у 2018 році вступників, які не відповідають вимозі мінімального балу одночасно з другого і третього конкурсних предметів, в залежності від величини мінімального балу.

Нарада в МОН 6 жовтня 2018 року за участі представників МОН, Міністерства юстиції, представників асоціацій закладів вищої освіти, запрошених експертів (UEnet, CEDOS) була присвячена фінальному обговоренню запропонованої Міністерством юстиції інтервенції і додаткових пропозицій МОН.

Після презентації результатів аналізу представникам МОН, МЮ і ЗВО було запропоновано відмовитись від ідеї встановлення обмеження 150 і натомість встановити обмеження в 124 мінімальних бали на результати ЗНО з другого і третього предметів.

Така пропозиція не мала аналітичного обґрунтування, натомість базувалась на сподіванні, що ринок психологічно легше сприйме величину, що перегукується з існуючим до 2015 року обмеженням мінімум 124 балів ЗНО для вступу на здобуття вищої освіти.

Відповідно до статистичного аналізу даних вступу 2018 на спеціальність 081 Право, 40.9% зарахованих на навчання вступників не відповідають вимозі мінімального балу 124 з другого і третього предметів.

Менше десятої частини ЗВО (15 з 154) зарахували більше половини бакалаврів-юристів в Україні.

Відсоток фактичного набору 2018 року (у цих 15 ЗВО), що не відповідає вимозі мінімуму 124 балів з П2 і П3, складає 34.7%.

31% ЗВО (48 з 154) у 2018 році зарахували на навчання більше 80% майбутніх бакалаврів права. Аналогічний показник невідповідності критерію 124 балів, розрахований по зарахованих цими 48 ЗВО складає 37.8%.

Показник невідповідності критерію 124 балів розрахований по інших 106 ЗВО, що разом зарахували лише 20% набору складає 52.7%

Така інформація може свідчити на користь необхідності концентрації юридичної освіти в країні.

Для впровадження обмеження, що не призвело би до зниження більше ніж на 20% зарахування в рамках усієї України, мінімальний поріг для П2 і П3 необхідно встановлювати на рівні не вище 112 балів.

Запропоноване на нараді в МОН суттєве зниження планки вимог (до 124 балів) в порівнянні з пропозицією Міністерства юстиції (150 балів) не було прийнято, тож було запропоновано відмовитись від жорсткого одночасного обмеження мінімального балу по конкурсних предметах і натомість встановити обмеження на конкурсний бал.

Саме ця пропозиція кілька днів по тому знайшла відображення в затверджених Умовах прийому на навчання до закладів вищої освіти в 2019 році (Наказ МОН № 1096 від 11.10.2018).

«ПРОЕКТ 130»

Міністерство освіти і науки України запровадило пороговий конкурсний бал 130 для вступу на бакалаврат спеціальностей галузей:

- 08 «Право»;
- 28 «Публічне управління та адміністрування»;
- 29 «Міжнародні відносини».

Вибір величини мінімального конкурсного балу МОН здійснило на основі прецеденту, даних ЄДЕБО по вступній кампанії 2018 року.

Розглянемо деякі статистичні результати щодо гіпотетичного застосування норми про мінімальний конкурсний бал до вступу 2018 року.

Найбільшою, домінуючою за масовістю спеціальністю серед перелічених є 081 Право.

Норма про мінімальний конкурсний бал 130 для вступу на спеціальність 081 Право в умовах гіпотетичного набору 2018 року за правилами 2019 року призвела би до того, що більшість ЗВО (84 з 154, тобто 55%) мали би втрати набору до 20%.

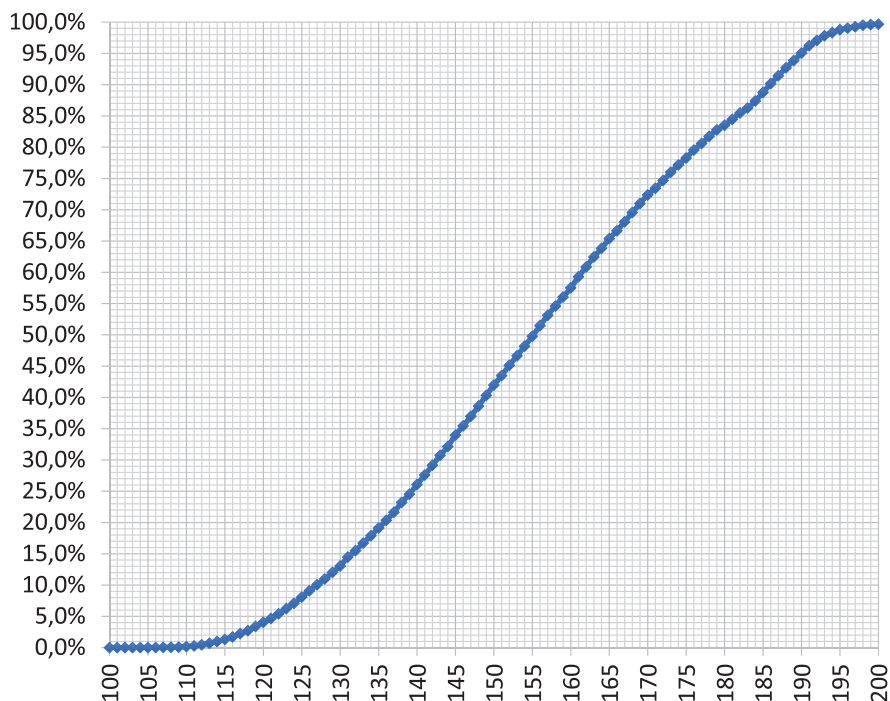

Рисунок 11– Відсоток зарахованих у 2018 році вступників, які не відповідають вимозі мінімального конкурсного бала, в залежності від величини мінімального конкурсного бала.

Загальні гіпотетичні втрати набору на спеціальність 081 Право в рамках всієї України склали би всього 13,7% – 14,6% без врахування компенсаторних механізмів.

Для прикладу: Академія Державної пенітенціарної служби (підпорядкування Міністерства юстиції), що за результатами ЄФВВ випускників знаходиться в групі найслабших, пройшла би впровадження норми про 130 мінімальних конкурсних балів з втратами не більше 20% зарахованих вступників.

- 11 ЗВО з 154 мають 0,0% зарахованих з конкурсним балом нижче 130.
- 37 ЗВО мають до 10% зарахованих з конкурсним балом нижче 130.
- 84 ЗВО мають до 20% зарахованих з конкурсним балом нижче 130.
- Лише 10 ЗВО мають більше 50% зарахованих з конкурсним балом нижче 130.
- Серед останніх лише 4 ЗВО мають 100% зарахованих з конкурсним балом нижче 130.

З врахуванням компенсаторних заходів у більшості ЗВО втрати набору у 2019 році за результатами впровадження норми про мінімальний конкурсний бал 130 будуть такими, що не загрожують економічній безпеці закладу вищої освіти.

КОМПЕНСАТОРИ

Парадоксальна реакція ринку

Неодноразово у сучасній історії вищої освіти в Україні можна було спостерігати парадоксальну відповідь ринку вступників на прецеденти підняття планки вимог закладу вищої освіти. Досить типовою відповіддю на підвищення рівня вимог з боку ЗВО, що має позитивну репутацію є, у першу чергу, не зменшення набору, а прихід у відповідний ЗВО на відповідну спеціальність більшої кількості сильних абітурієнтів.

В якості прикладу можна навести покращення у 2017 році якості набору на юридичний факультет Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича після досить безкомпромисного відрахування найслабших студентів у 2016-2017 навчальному році, що передувало проведенню ЄФВВ 2017 року. «Чистка рядів студентів» у ЧНУ ім. Юрія Федьковича не пройшла повз увагу позауніверситетської публіки. Замість переляку і зменшення кількості бажаючих вступити на юридичний факультет спостерігалось помітне збільшення кількості сильних вступників у 2017 і 2018 роках.

Психологія і соціологія прийняття рішень абітурієнтами у випадку підвищення рівня вимог ще потребує системного вивчення. Але зрозуміло, що в умовах очевидної кризи якості вищої освіти в Україні, підвищення рівня вимог в окремих галузях знань призводить до позитивного відгуку ринку вступників, а відтак, є одним з компенсаторних механізмів щодо потенційного скорочення набору.

Компенсаторні заходи ЗВО

Згадані вище розрахункові величини потенційних втрат набору від запровадження мінімальних балів не враховують широкий спектр заходів, що можуть використовуватись ЗВО для компенсації потенційних втрат.

Це дослідження не присвячено маркетинговому та іншим (не пов'язаним з методами оцінки знань і компетенцій) компонентам роботи ЗВО. Тож зупинимось лише на очевидно очікуваній маніпуляції в тих частинах умов прийому, що належать до дискреції ЗВО. Так, встановлення коефіцієнтів у формулі для визначення конкурсного балу, є дискрецією ЗВО. Слід очікувати порівняльного аналізу з боку ЗВО статистики оцінок зарахованих в попередні роки абітурієнтів з предметів, що використовуються в конкурсі. За результатами такого аналізу кожен ЗВО може формулювати оптимальну для себе (з огляду на бажання допомогти абітурієнтам мати найвищі конкурсні бали) формулу розрахунку конкурсного бала.

Маніпулятивний алгоритм встановлення коефіцієнтів простий: занижувати коефіцієнт з предметів, по яких бали ЗНО у зарахованих слабких вступників є нижчими, і завищувати коефіцієнт з предметів, по яких бали були вищими.

ВПЛИВ НА СТЕЙКХОЛДЕРІВ: ПРОФЕСІЇ СУСПІЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ, ЇХ РЕГУЛЯТОРИ

Впровадження обмежень на бали в Умовах вступу має на меті покращення рівня мінімальних компетенцій випускників відповідних спеціальностей. Оцінити цей вплив цілком можливо для спеціальностей, в яких доступні репрезентативні дані стандартизованих освітніх чи кваліфікаційних вимірювань випускників бакалаврату.

Для спеціальностей 081 Право і 293 Міжнародне право такі дані доступні завдяки Єдиному фаховому вступному випробуванню (надалі – ЄФВВ), яке складає більшість випускників бакалаврату цих спеціальностей.

Єдине фахове вступне випробування як показник якості випускників бакалаврату

Процедура проведення ЄФВВ включає визначення порогового тестового бала. Його встановлює Фахова комісія МОН для обмеження продовження участі у конкурсі на магістратуру абітурієнтів з найгіршими професійними знаннями. Пороговий бал отримав розповсюджену сленгову назву «пори́г некомпетентності».

Проведені автором прямі експерименти зі складання іспиту особами без юридичної освіти за тестовими зошитами блоку Право ЄФВВ продемонстрували, що всі учасники експериментів (особи з неюридичною вищою освітою, працівники київських офісів) долають встановлений Фаховою комісією МОН пороговий бал.

У 2018 році Фахова комісія встановила пороговий бал, що всього на кілька балів перевищує поріг сліпого вгадування. Особам без юридичної освіти вдається долати пороговий бал, користуючись мінімальними юридичними знаннями, а також життєвим досвідом і загальним інтелектом.

За результатами ЄФВВ 2018 року 19.57% учасників цього фахового випробування не долають «пори́г некомпетентності».

Щоб з'ясувати вплив обмежень вступних балів ЗНО на відсоток некомпетентних серед випускників бакалаврату слід дослідити, яка частина випускників є некомпетентними в кожній групі оцінок при вступі на бакалаврат.

Серед доступних є репрезентативні дані для аналізу лише двох випусків бакалаврату: 2018 і 2017 років.

Для застосування результатів аналізу до сучасної ситуації (вступ на бакалаврат 2018 року як факт і 2019 року як прогноз) необхідно забезпечити порівняність оцінок ЗНО і конкурсних балів 2014 року і 2018 року. Мова йде про оцінки ЗНО 2014 року як опорні дані для аналізу залежності відсотку некомпетентних випускників бакалаврату в 2018 році (що вступали на бакалаврат в 2014 році).

Проблема невідповідності шкал ЗНО різних років

У 2014 і попередні роки УЦОЯО використовував інше, ніж у 2018 році шкалювання результатів ЗНО, тож оцінка ЗНО 150 балів у 2014 році рішуче не є еквівалентом оцінці 150 балів у 2018 році.

Основні причини невідповідності балів ЗНО різних років з одного і того самого предмета:

- різні структури і рівні складності завдань ЗНО різних років;
- різні підходи до встановлення порогів (залежить від методу, який був різним у різні роки);
- різні математичні способи шкалювання: 1) еквівалент порогу для вступу для здобуття вищої освіти 124 чи 100 балів у різні роки; 2) приведення до нормального розподілу шкальованих балів чи відмова від такого приведення.

Відповідність оцінок ЗНО-2014 і ЗНО-2018 було встановлено за методом процентильної (рейтингової) еквівалентності. Еквівалентними вважались значення оцінок, які мають однаковий процентильний ранг при порівнянні розподілів балів 2014 і 2018 років.

В основі застосування цього методу лежить припущення про те, що в рамках всієї держави структура статистики рівнів знань з предметів ЗНО у випускників різних років є приблизно еквівалентною.

На наступних рисунках надано інформацію про відповідність балів ЗНО 2014 року до балів ЗНО 2018 року з трьох основних предметів, які використовувались і продовжують використовуватись для вступу на бакалаврат спеціальності 081 Право і 293 Міжнародне право:

- українська мова і література (перший предмет);
- історія України (другий предмет);
- іноземна мова (третій предмет).

Розрахунок з іноземної мови робився за даними ЗНО з англійської мови (цю мову обирали більше 95% учасників ЗНО з іноземної мови).

На додачу до трьох предметів ЗНО для формування конкурсної оцінки в 2014 році в окремих випадках університетами використовувались ще й математика і географія. На жаль, необхідних первинних даних з цих предметів за 2014 рік автору не вдалось отримати.

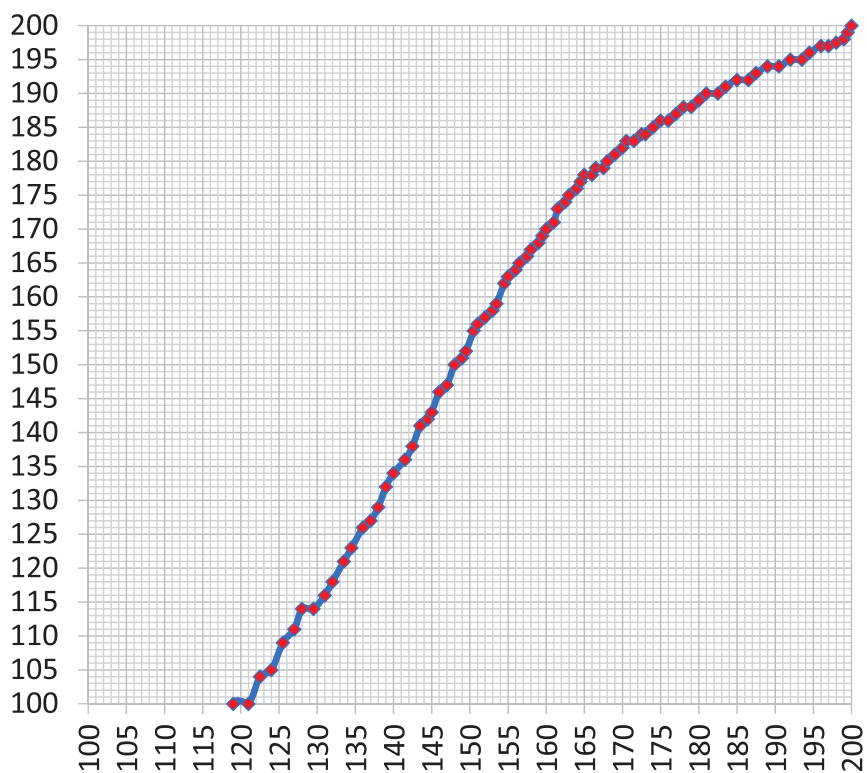

Рисунок 12– Процентильна (рангова) відповідність оцінок за ЗНО з української мови і літератури 2014 року (горизонтальна вісь) до оцінок цього ж ЗНО 2018 року (вертикальна вісь).

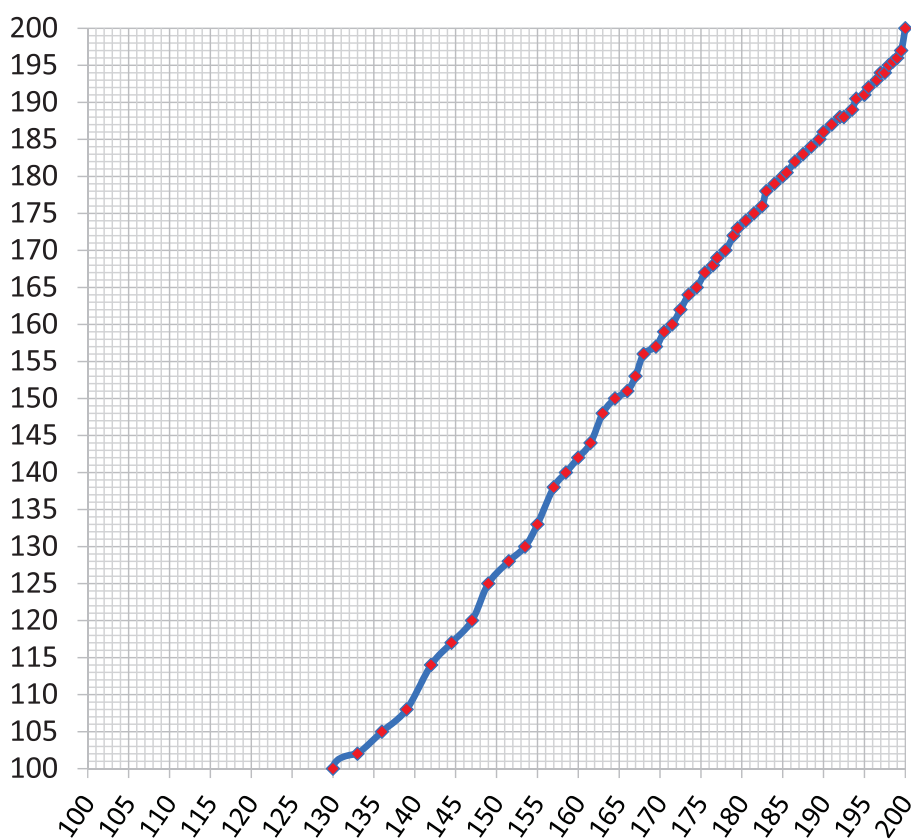

Рисунок 13– Процентильна (рангова) відповідність оцінок за ЗНО з історії України 2014 року (горизонтальна вісь) до оцінок цього ж ЗНО 2018 року (вертикальна вісь).

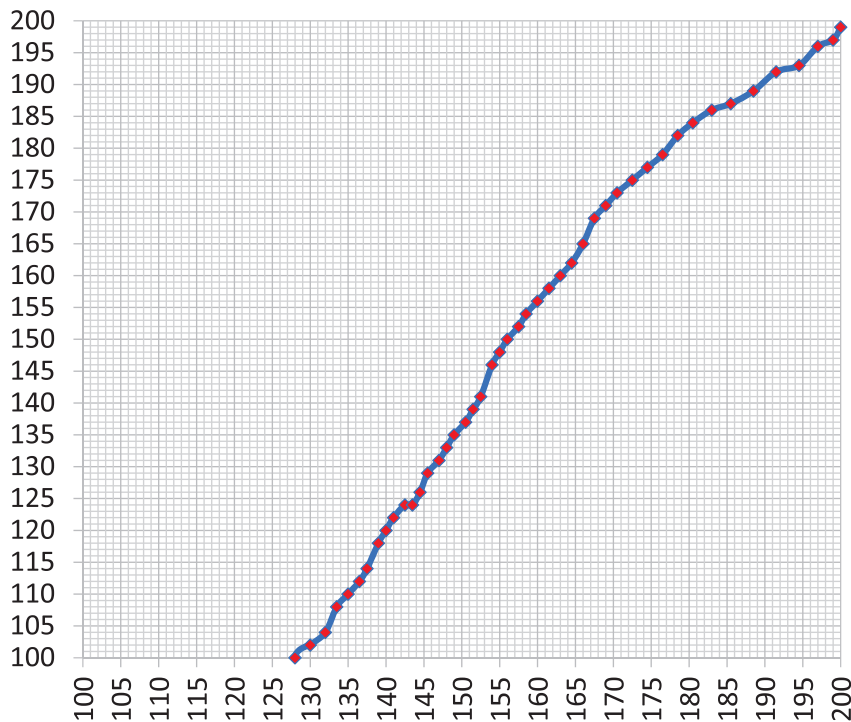

Рисунок 14– Процентильна (рангова) відповідність оцінок за ЗНО з англійської мови 2014 року (горизонтальна вісь) до оцінок цього ж ЗНО 2018 року (вертикальна вісь).

Порогом для вступу на здобуття вищої освіти у 2014 році було 124 бали ЗНО, а у 2018 році – 100 балів (менші тестові бали відповідали оцінці «Не склав»). Якби складності ЗНО 2014 року і 2018 року були еквівалентними, а підходи до встановлення порогів однаковими, то 124 бали ЗНО 2014 року завжди відповідали би 100 балам ЗНО 2018 року, а перетворення балів одного року в шкалу іншого року можна було би робити за простою лінійною формулою.

Як видно з наведених графіків, відповідність балів не є лінійною і 124 бали 2014 року не відповідають 100 балам 2018 року. Зокрема:

- 118 балів 2014 року відповідають 100 балам 2018 року з української мови і літератури;
- 130 балів 2014 року відповідають 100 балам 2018 року з історії України;
- 128 балів 2014 року відповідають 100 балам 2018 року з англійської мови;
- функції перетворення балів 2014 року в шкалу 2018 року є нелінійними.

На основі отриманих функцій перетворення балів оцінки ЗНО 2014 року і конкурсні бали 2014 року по кожному з учасників фахового випробування (хто складав ЗНО у 2014 році) було переведено в шкали, еквівалентні використаним 2018 року.

Конкурсний бал переводився з шкали 2014 до шкали 2018 року не через процентилі. Натомість було використано описану в звіті за результатами ЄФВВ 2017 року «Стан юридичної освіти в Україні» стандартизовану формулу:

$$\text{Конкурсний бал} = 0.1 * \text{Атестат} + 0.3 * \text{П1} + 0.35 * \text{П2} + 0.25 * \text{П3}$$

де

- Атестат – середній бал атестата переведений в шкалу 100...200;
- П1 – оцінка з першого конкурсного предмета (української мови і літератури);
- П2 – оцінка з другого конкурсного предмета (історії України);
- П3 – оцінка з третього конкурсного предмета (іноземної мови).

Змушеним і грубим припущенням використаної в цьому дослідженні моделі було використання функції перетворення оцінок ЗНО (з шкали 2014 року у шкалу 2018 року), розрахованої для англійської мови до оцінок будь-якого предмета, що використовувався як третій конкурсний: іноземна мова, математика, географія.

Взаємозв'язок подолання порогового балу ЄФВВ з оцінками ЗНО і конкурсним балом

Дані ЗНО 2014 року випускників бакалаврату 2018 року було приведено у відповідність до шкал ЗНО 2018 року. На основі переведених в шкалу 2018 року оцінок ЗНО було розраховано стандартизовані конкурсні бали.

На наступному графіку презентовано розподіл відсотка осіб, що не долають пороговий бал у фаховому випробуванні у залежності від того, яким був мінімальний бал (у шкалі 2018 року) другого і третього конкурсних предметів при вступі особи на бакалаврат. Колонкам з позначенням 0 балів відповідають особи, які мали такі бали ЗНО в 2014 році, які відповідають оцінці «Не склав» (гірше, ніж 100 балів) у шкалі оцінок ЗНО 2018 року.

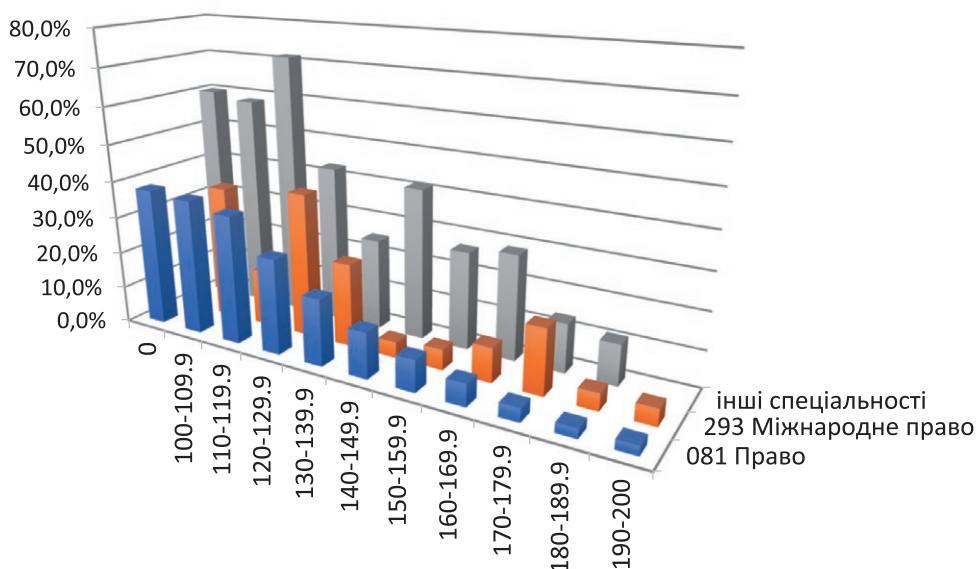

Рисунок 15– Відсоток випускників бакалаврату, які не подолали пороговий бал блоку Право ЄФВВ у залежності від спеціальності бакалавра за дипломом та того, наскільки низьким був найменший з двох балів (П2 та П3) особи при складанні нею ЗНО в 2014 році.

Відповідні графіку дані наведено у наступній таблиці.

Таблиця 73– Відсоток неподолання порогового балу блоку Право ЄФВВ-2018 в залежності від фаху і найменшого балу з конкурсних предметів ЗНО (П2 та П3).

Діапазон мінімального балу другого-третього предметів ЗНО	081 Право	293 Міжнародне право	інші спеціальності
0	37.8%	-	60.0%
100-109.9	37.1%	36.8%	58.3%
110-119.9	35.1%	15.4%	71.4%
120-129.9	26.0%	39.3%	42.9%
130-139.9	18.2%	22.7%	25.0%
140-149.9	12.5%	4.3%	41.2%
150-159.9	8.7%	5.6%	26.7%
160-169.9	6.1%	9.4%	28.6%
170-179.9	3.7%	17.6%	13.3%
180-189.9	2.6%	4.7%	11.1%
190-200	2.6%	4.6%	-

Якщо встановити обмеження на мінімальний бал другого і третього предметів ЗНО для вступу на бакалаврат спеціальності 081 Право у розмірі 110 балів, особи, що підпадають під таке обмеження демонструють вкрай високий рівень неподолання

порогового балу за результатами ЄФВВ – 37.1%. Недопуск таких осіб до навчання на бакалавраті (відповідно, до отримання бакалаврського ступеня і недопуск до ЄФВВ) здатен помітно знизити «відсоток некомпетентності» випускників бакалаврату.

Нижче надано інформацію (рисунок і таблицю) про гіпотетичні наслідки інтервенції по встановленню обмеження на мінімальний конкурсний бал.

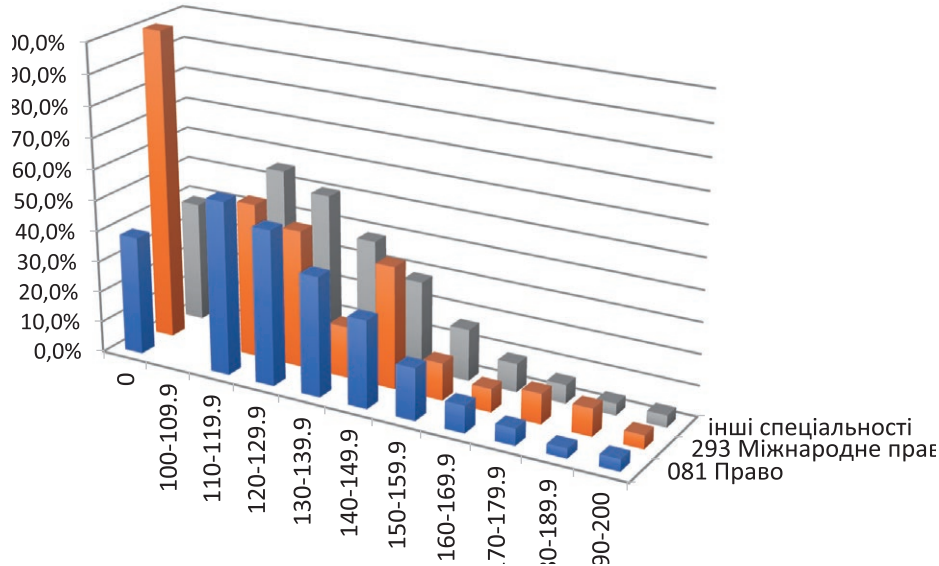

Рисунок 16– Відсоток випускників бакалаврату, які не подолали пороговий бал блоку Право ЄФВВ в залежності від спеціальності бакалавра за дипломом та стандартизованого конкурсного балу вступу на бакалаврат, переведеного в шкалу конкурсних балів 2018 року.

Таблиця 74– Відсоток неподолання порогового балу блоку Право ЄФВВ-2018 в залежності від фаху і конкурсного балу вступу на бакалаврат, перерахованого в шкалу 2018 року.

Діапазон конкурсного балу	081 Право	293 Міжнародне право	інші спеціальності
0	38.3%	100.0%	39.0%
100-109.9	-	-	-
110-119.9	56.1%	50.0%	55.8%
120-129.9	50.1%	44.4%	50.6%
130-139.9	38.6%	16.7%	38.8%
140-149.9	28.3%	39.4%	28.8%
150-159.9	16.8%	12.0%	16.7%
160-169.9	8.7%	7.5%	9.2%
170-179.9	5.5%	9.8%	6.1%
180-189.9	3.2%	8.9%	3.8%
190-200	3.9%	4.4%	3.9%

В даних наведеної вище таблиці видно вкрай високий (більше 50%) відсоток неподолання порогового балу блоку Право ЄФВВ у осіб, які гіпотетично підпадали би під обмеження 130 мінімального конкурсного балу при вступі на бакалаврат спеціальності 081 Право.

Більше половини тих, хто підпадає під обмеження про мінімальний конкурсний бал 130 не долають «порог некомпетентності» після закінчення бакалаврату.

Наведені дані є твердим свідченням доцільності як обмежень на мінімальний конкурсний бал, так і обмежень на мінімальний бал окремих конкурсних предметів чи їх комбінацій.

За результатами додаткових досліджень може бути надано рекомендацію оптимальної схеми обмежень з огляду на досягнення мети інтервенції (зниження відсотка некомпетентних випускників бакалаврату) при мінімізації втрат ЗВО.

ВИСНОВКИ

- У 2018 році спостерігався незвичайно великий відсоток неявки на тестування (ЄВІ і ЄФВВ). Найбільший внесок у неявку дали:
  1. випускники ЗВО підпорядкування силових відомств;
  2. старші за віком вступники: кожен четвертий у віці 30 років і більше не з'явився на тестування.
- Рівень порогових вимог до знань вступників 2018 року фактично не зріс у порівнянні з 2017 роком. Попри це, відсів на подоланні порогових балів помітно зріс. Причиною є слабший контингент вступників на магістратуру 2018 року.
- Мінімальний та середній рівні правничих знань, зарахованих на магістратуру спеціальності 081 Право у 2018 році знизився у масштабах країни у порівнянні з 2017 роком.
- Причини зниження фахових знань зарахованих на магістратуру спеціальності 081 Право у 2018 році в порівнянні з 2017 роком:
  - Демографічні у поєднанні з підвищенням компромісності вимог ЗВО до вступників (зниженням планки вимог);
  - Відносне зниження ваги фахової частини прохідного рівня конкурсного балу, зокрема, через:
    - Збільшення кількості правничих предметів без збільшення ваги блоку Право в конкурсному балі;
    - Зниження порогового балу блоку Право у відсотковому виразі від максимального балу (30% у 2018 році проти 31.4% у 2017 році), при підвищенні порогових балів у блоці ТЗНПК і з іноземної мови (ЄВІ).
- При порівнянні екзаменаційних успіхів у ЄФВВ / ЄВІ випускників спеціальності Право і спеціальності Міжнародне право очевидним є помітно вищий рівень знань у тих, хто навчався за спеціальністю Міжнародне право і помітно вищий рівень стандарту мінімального рівня освіти у більшості шкіл міжнародного права.
- Єдиним предметом, у якому ті, хто навчався за спеціальністю Міжнародне право продемонстрували гірші результати (в порівнянні з випускниками спеціальності Право) є Цивільне процесуальне право. Це є очевидним наслідком програм навчання на спеціальності Міжнародне право.
- Також значною є перевага тих, хто навчався за спеціальністю Міжнародне право над випускниками спеціальності Право у предметах Міжнародне публічне право і Міжнародний захист прав людини.

Щодо спеціальності 281 Публічне управління і адміністрування:

- На магістратуру спеціальності 281 Публічне управління і адміністрування вступає найбільш зріла аудиторія (і за віком, і за статистикою рівнів попередньої освіти) серед інших спеціальностей.
- На магістратуру спеціальності 281 здійснюється, здебільшого, перехресний вступ з інших спеціальностей.
- Конкуренційність вступу на магістратуру спеціальності 281 є загалом (по Україні) низькою.
- Рівень володіння іноземною мовою вступниками на магістратуру спеціальності 281 є одним з найнижчих.
- (!) Впровадження у 2019 році ЄВІ для вступу на магістратуру спеціальності 281 здатне суттєво змінити зарахування. Зокрема, очікується помітне омолодження зарахованих у 2019 році на магістратуру завдяки відсіву суттєвої частини зрілих вступників на тестуванні з іноземної мови. Можливе скорочення набору через очікуваний помітний відсів на ЄВІ.
- Можна очікувати від ЗВО маніпуляцій з окремими нормами вступу, що призведе до підвищення відсотка тих, кого екзаменуватимуть самі ЗВО, а не УЦОЯО (спеціальні категорії вступників).

Щодо результатів тестувань з іноземної мови:

- З'ясовано, що вивчення іноземної мови на непрофільних бакалавратах не дозволяє зберегти шкільні досягнення в оволодінні іноземною мовою, у середньому по Україні призводить до зниження компетенцій читання і застосування іноземної мови в порівнянні з стартовим рівнем під час вступу на бакалаврат.
- Рівень володіння іноземною мовою майбутніми магістрами в середньому є незадовільним.
- Особливо незадовільним є стан володіння іноземною мовою майбутніми магістрами спеціальності 081 Право і 281 Публічне управління та адміністрування.
- При порівнянні з попередніми роками фіксується відсутність позитивної динаміки рівня володіння іноземною мовою випускниками бакалавратів більшості правничих шкіл.
- З'ясовано, що компетенції використання мови (лексика, граматики) деградують з часом повільніше, ніж компетенції читання.
- В дослідженні піднято проблеми порівнюваності і еквівалентності оцінок за результатами різних стандартизованих тестувань. Зокрема:
  1. можливості використання в одному конкурсі сертифікатів ЗНО за тестування різних років / можливості

-
- застосування сертифікатів упродовж більше ніж однієї вступної кампанії;
  2. еквівалентності оцінок за результатами тестування різних іноземних мов;
  3. задекларовано необхідність дослідження використання предметів на вибір в конкурсі, дослідження необхідних умов еквівалентності оцінок ЗНО з різних предметів на вибір.

Щодо використання big data та стандартизованих освітніх вимірювань в освітній політиці:

- Впровадження стандартизованих освітніх вимірювань (ЄФВВ, ЄВІ, Крок, очікуване впровадження ЄДКІ) і накопичуваний досвід роботи з big data дозволяє перейти до обґрунтованого кількісного прогнозування і аналізу впливів в освітній політиці. З'являється можливість об'єктивного і кількісного визначення якості освітньої послуги закладів вищої освіти і рівня якості отриманої випускниками освіти, що, у свою чергу, зменшить маніпулятивність використання різноманітних рейтингів ЗВО.
- Восени 2018 року, завдяки вчасній активній участі представників фахового громадянського суспільства у процесі обговорення і прийняття регуляторного рішення МОН вдалось уникнути рішення (прийняття ініціативи МЮ про 150 балів), що своїми наслідками могло дискредитувати вже впроваджені в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» успішні кроки, надати причини для згортання обмежень на бали ЗНО чи конкурсні бали з метою управління якістю освіти через прецедент негативних наслідків кроків зі спеціальностями 081 Право, 293 Міжнародне право і 28 Публічне управління і адміністрування.
- Вдалось привернути увагу регуляторів до необхідності і можливості виконання прогнозування, аналізу впливу, що базується на накопиченому досвіді використання стандартизованих освітніх вимірювань у вищій школі (ЄФВВ, ЄВІ, Крок).
- Показано компромісність (в інтересах виживання ЗВО) прийнятого МОН рішення про обмеження щодо 130 конкурсних балів, досяжність компенсації потенційних втрат зарахування в ЗВО, оцінених в не більше 13.7%.
- Продемонстровано необхідність подальшого підвищення рівня вимог до успішних вступників на спеціальності підвищеного суспільного інтересу. Рішення про мінімальний конкурсний бал 130 має бути переглянуто в бік підвищення вимог після вступної кампанії 2019 року і аналізу фактичного впливу компенсаторних механізмів, задіяних ринком освітніх послуг і повторного виконання аналізу впливу (impact analysis).

РЕКОМЕНДАЦІЇ

- Збільшити вагу оцінки за блок Право ЄФВВ у конкурсному балі вступу на магістратуру.
- Переглянути принципи формування фахових комісій, що приймають рішення про висоту порогових балів. Унеможливити лобювання закладами вищої освіти зниження порогових балів завдяки зниженню відсотка представництва ЗВО у фахових комісіях. Допускати до участі в роботі фахових комісій виключно осіб, що пройшли необхідне мінімальне навчання з технік обґрунтованого встановлення порогових балів.
- Закріпити в належному нормативно-правовому акті норму про те, що пороговий бал не може бути встановлений на рівні, що дозволяє його подолати більше ніж 20% осіб, які надають відповіді повністю навмання.
- Середні бали офіційних результатів ЄФВВ та ЄВІ не можна використовувати для побудови рейтингів ЗВО. Натомість слід використовувати показники стандарту рівня знань: відсоток неподолання порогових балів і середній відсоток правильних відповідей. Ці показники не можна використовувати для порівняння результатів різних тестувань (вступних кампаній різних років).
- Привабливість ЗВО серед сильних вступників не можна оцінювати за середніми балами зарахованих. Для адекватної оцінки привабливості ЗВО слід враховувати пріоритети конкурсних пропозицій, за якими було зараховано вступників. Привабливість слід відрізнити від популярності (кількості конкурсних пропозицій).
- Значна перевага випускників спеціальності Міжнародне право над випускниками спеціальності Право з двох міжнародних предметів у складі блоку Право ЄФВВ (Міжнародне публічне право і Міжнародний захист прав людини) висвітлює необхідність:
  - Перегляду обсягу і програм навчання цим предметам на бакалавраті спеціальності Право;
  - Перегляду таксономії з цих предметів для усунення можливості звинувачень щодо неправомірної переваги для випускників спеціальності Міжнародне право через наявність в таксономії деяких питань (наприклад, окремі з історичних питань), у вивченні яких немає потреби на спеціальності Право.
- На момент публікації цього звіту перегляд таксономій вже було виконано.
- Слабкість випускників спеціальності Міжнародне право з питань Цивільного процесуального права вимагає перегляду обсягу і програм навчання цьому предмету на бакалавраті цієї спеціальності.
- При формуванні оцінки ЄВІ слід більшою мірою орієнтуватись на компоненти оцінки, які мають кращу довгострокову прогностичну валідність. Тому тестові бали блоку «використання мови» мають превалювати в пропорції формування підсумкової оцінки ЄВІ.
- Блок ЄВІ «використання мови» краще проявляє те, що меншою мірою відображають оцінки за інші вступні тестування. В цьому полягає підвищена цінність цього компонента ЄВІ. Додатковим аргументом на користь підвищення ваги компонента ЄВІ з використання мови є найменша (серед інших елементів тестувань) залежність правильності відповідей від віку і життєвого досвіду вступника.
- Оцінка володіння іноземною мовою лише за читанням, лексикою і граматику є достатньо однобокою. Для більш повного оцінювання мовних компетенцій вступників на магістратуру необхідне аудіювання і оцінка навичок письма (використання Бланку Б ЗНО).
- Завдяки дизайну тестувань ЄВІ та ЄФВВ загальна освітня компетентність вимірюється в кожному з тестів, що входить до комплексного оцінювання. За таких умов результат кожного з предметних тестів має, у першу чергу, відображати специфічні предметні компетенції.
- У концепті і таксономії ТЗНПК належить прямо виділити саме правничі навчальні компетенції серед загальних навчальних компетенцій і зробити правничі компетенції домінуючою частиною ТЗНПК. Наразі загальні навчальні компетенції цілком успішно вимірюються двома іншими тестами (з іноземної мови і права), тож немає потреби у проведенні окремого додаткового тестування із загальних навчальних компетенцій.
- Слід вважати необхідним і пріоритетним більш широке впровадження використання саме стандартизованих тестувань з іноземної мови для забезпечення хоча б найнижчих загальнодержавних стандартів володіння іноземною мовою здобувачами вищої освіти на магістерському рівні.

